

FORUM

SZKOLENIOWE

POLICYJNE FORUM SZKOLENIOWE 1/2021

TEMAT NUMERU

Szkolenie w czasie pandemii

s. 20 ▶ Sprawność fizyczna
w dobie pandemii

s. 33 ▶ Strzał ostrzegawczy
– błędy interpretacyjne

Słowo wstępne

Szanowni Państwo.

Przypadł mi w udziale zaszczyt oddania w ręce Czytelników dziewiątego numeru Policyjnego Forum Szkoleniowego wydawanego przez Szkołę Policji w Katowicach.

Rok 2021, niestety tak jak i poprzedni, naznaczony był dalszą walką z epidemią wirusa SARS-CoV-2, która wywarła istotny wpływ na nasze życie prywatne i zawodowe. Sytuacja epidemiczna spowodowała, że na przestrzeni minionych miesięcy bieżącego roku w szkole realizowaliśmy wyłącznie szkolenia zawodowe podstawowe w systemie skoszarowanym. Zajęcia dydaktyczne prowadzone były naprzemiennie w trzech formach: zdalnej, hybrydowej, a następnie tradycyjnej, z wykorzystaniem wszystkich obiektów szkoleniowych naszej jednostki. Mając w tym czasie ograniczone możliwości kwatermistrzowskie w szkole, przy wsparciu organizacyjnym komend wojewódzkich Policji, udało nam się zrealizować jednak wiele kursów specjalistycznych w formie wyjazdowej na terenie garnizonów południowej Polski. Dotyczyły one w głównej mierze służby prewencyjnej i ruchu drogowego.

Optymizmem na przyszłość napawa fakt, że we wrześniu poszliśmy o krok dalej. Mianowicie wzno-

wiliśmy realizację kursów specjalistycznych będących w naszej bieżącej ofercie szkoleniowej (w systemie skoszarowanym). Są to zarówno kursy z zakresu służby prewencyjnej i kryminalnej, jak też ruchu drogowego. Zajęcia odbywają się w formie tradycyjnej, przy wykorzystaniu wszystkich obiektów szkoleniowych naszej jednostki. Dbając o stały rozwój zawodowy kadry dydaktycznej szkoły, mogliśmy także powrócić do systematycznej realizacji praktyk zawodowych nauczycieli policyjnych w jednostkach terenowych Policji różnego szczebla.

Czas ten to także kontynuacja kluczowego dla naszego funkcjonowania zadania inwestycyjnego finansowanego z programu modernizacji Policji, a dotyczącego rozbudowy strzelnicy ćwiczebnej szkoły. Mamy nadzieję, że jeszcze w tym roku policjanci będą mogli kształtować swoje umiejętności w nowym obiekcie. Aktualizujemy także koncepcję rozbudowy naszej szkoły o kolejne obiekty, zarówno te dydaktyczno-szkoleniowe, jak i kwatermistrzowskie.

Oddając w ręce Czytelników bieżące wydanie Policyjnego Forum Szkoleniowego chcę podziękować wszystkim autorom tekstów w nim zamieszczonych. Dziękuję za chęć podzielenia się swoimi przemyśleniami, spostrzeżeniami i uwagami, które są nieocenioną wartością w procesie doskonalenia kadr policyjnych. Wyraży wdzięczności kieruję także do zespołu redakcyjnego i programowego. Życząc miłej lektury, już dzisiaj zapraszam do redagowania razem z nami kolejnego numeru Forum.

Z wyrazami szacunku

insp. Jarosław Gałuszka

Komendant Szkoły Policji w Katowicach

**Policyjne
Forum Szkoleniowe
1/2021 (nr 9, rok IX)**

WYDAWCA:

Szkoła Policji
w Katowicach
ul. gen. Jankego 276
40-684 Katowice
tel. sekr.: 47 8516 304
centrala: 47 8516 255
www.katowice.szkolapolicji.gov.pl

Redaktor naczelny:

insp. dr Gabriela Socha
– Zastępca Komendanta Szkoły Policji
w Katowicach

Rada programowa:

Przewodniczący:

insp. Zbigniew Chrzęstek
– Zastępca Komendanta Szkoły Policji
w Katowicach

Członkowie:

insp. Jarosław Gałuszka
– Komendant Szkoły Policji w Katowicach

nadinsp. dr Rafał Kocharczyk
– Komendant Wojewódzki Policji w Opolu

nadinsp. dr Jarosław Kaleta
– Komendant Wojewódzki Policji w Kielcach

nadinsp. Michał Ledzion
– Komendant Wojewódzki Policji w Krakowie

nadinsp. Roman Rabsztyn
– Komendant Wojewódzki Policji w Katowicach

nadinsp. Dariusz Wesołowski
– Komendant Wojewódzki Policji we Wrocławiu

insp. Dariusz Matusiak
– Komendant Wojewódzki Policji w Rzeszowie

Sekretarz redakcji:

mł. insp. Barbara Orzeł
– Naczelnik Wydziału Prezydyjnego Szkoły
Policji w Katowicach

Redaktor wydawniczy:

Paweł Mięsiak
(redakcja, korekta, projekt graficzny, skład
i przygotowanie do druku)

Druk:

Drukarnia Grafpress

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania
i redagowania tekstów. Zdjęcia i grafiki
wykorzystane w publikacji jako ilustracje i tła
pochodzą z archiwów szkoły lub bezpłatnych
serwisów plików.
Zdjęcie na okładce: podinsp. Tomasz Mreńca.

Oddano do druku we wrześniu 2021 r.

Czasopismo bezpłatne

POLICYJNE FORUM SZKOLENIOWE

W numerze...

8

33

47

TEMAT NUMERU

- 4** Nowe wyzwania dla szkolnictwa policyjnego
- 8** Specyfika służby w pandemii
- 10** Dobór do Policji w reżimie sanitarnym
- 12** Zmiany programowe w kształceniu policjantów
- 15** Nowe regulacje organizacji pracy w pandemii
- 17** Klub HDK PCK przy Szkole Policji w Katowicach
- 18** Dokumenty – bezpieczeństwo i kontrola
- 20** Sprawność fizyczna w dobie pandemii
- 23** Gaszyn Challenge
- 24** Czy szkolenie policjantów na odległość ma przyszłość?
- 28** Pokonfesyjne retrospekcje o cyberzestępczości...
- 31** Współpraca mimo pandemii

ETYKA

- 32** Między pragmatyzmem a troską

PREWENCJA

- 33** Strzał ostrzegawczy – błędy interpretacyjne
- 35** Zmiany w przepisach a bezpieczeństwo pieszych
- 37** Środki izolacyjne wobec sprawców przemocy w rodzinie
- 42** Prawa osób dotkniętych przemocą w rodzinie

SZKOLENIE

- 45** Oparzenia – przyczyny, objawy...
- 47** Nowe urządzenia w służbie społeczeństwu
- 51** Zarys historyczny finału zawodów Dzielnicowy Roku
- 54** Komunikacja interpersonalna w kontaktach z mediami
- 57** Szabla w Policji
- 59** Budujemy strzelnicę

- 61** Policyjny słownik polsko-czesko-słowacko-angielski

HISTORIA

- 62** Franciszek Szymkowiak z urodzenia Wielkopolanin, z wyboru Ślązak

PO GODZINACH

- 68** Rowerem po zdrowie dla Antosia

BIBLIOTECZKA

- 71** Nowości wydawnicze Szkoła Policji w Katowicach

Nowe wyzwania dla szkolnictwa policyjnego

Rozmowa z Zastępcą Komendanta Szkoły Policji
w Katowicach ds. Dydaktycznych insp. dr Gabriłą Sochą

Red.: W lutym br. zostało powierzone Pani stanowisko Zastępcy Komendanta ds. Dydaktycznych w naszej szkole, na które została Pani mianowana w kwietniu br. Jakie było Pani pierwsze wrażenie na temat szkoły po objęciu tego stanowiska i kilku dniach służby?

G.S.: Kiedy po raz pierwszy w nowej roli przekroczyłam bramę Szkoły Policji w Katowicach pomyślałam, że rozpoczynam właśnie kolejny rozdział w mojej policyjnej karierze, jakże odmienny od minionych i jednocześnie ciekawy. Na wstępie czekało na mnie zdecydowanie szersze niż w każdej poprzedniej pracy miejsce parkingowe, a biorąc pod uwagę poziom towarzyszących mi w tym dniu emocji to zdecydowanie na plus (śmiejch). A tak poważ-

nie... od pierwszych dni spotykałam wielu uśmiechniętych i otwartych ludzi, którzy przedstawiając się chętnie opowiadali o swoim obecnym i dotychczasowym życiu zawodowym, bo warto podkreślić, że prawie każda z tych osób na pewnym etapie stała się cennym nabytkiem dla szkolnictwa policyjnego, właśnie przez wzgląd na swoje doświadczenie zawodowe nabyte w terenie. Dlatego tak istotnym elementem jest dobra współpraca pomiędzy szkołą a komendami wojewódzkimi, zwłaszcza garnizonem śląskim, tak by przełożeni ze zrozumieniem umożliwiali, naturalną fluktuację kadrową pomiędzy tymi jednostkami.

Weszłam zatem w nową społeczność policyjną, z jednej strony kadry dydaktyczno-wychowawczej, umiejętnie łączącej praktykę z teorią, z drugiej osób pracujących w szkole od początku, od zawsze i wiedzących o niej niemal wszystko. Do takich osób należą między innymi mój wieloletni poprzednik, a obecny Komendant Szkoły insp. Jarosław Gałuszka oraz Zastępca Komendanta Szkoły ds. logistyki insp. Zbigniew Chrzęstek, z których wiedzy i doświadczenia chętnie korzystam.

Po tych pierwszych tygodniach zdałam sobie sprawę jak odpowiedzialne i zarazem trudne zadanie ma do spełnienia szkoła, że to nie tylko codzienna służba, a także misja. Każdy z wykładowców musi posiadać mocno ugruntowaną wiedzę opartą na praktyce, stale ją aktualizować, a finalnie umiejętnie przekazać młodym adeptom sztuki policyjnej. Poza tym, mocno widoczna musztra policyjna w znacznym stopniu definiuje szkołę, jest częścią szeroko pojętej dyscypliny służbowej, a z ponad półrocznej perspektywy mojej służby w tym miejscu mogę z przekonaniem stwierdzić, że to element niezbędny, by szkoła mogła spełniać swoją wychowawczą funkcję.

W terenie mówi się, że szkoła rządzi się swoimi prawami, że tu życie policyjne toczy się zupełnie inaczej, byli też tacy, którzy na wieść o tym, że zamierzam związać się zawodowo ze szkołą pytali, czy szkoła to nie jest za spokojne miejsce dla mnie. Szkoła, jak zaobserwowałam, to na tyle spokojne miejsce, na ile sami do tego dążymy. Jeśli ktoś chce wykonywać swoje zadania w pełni profesjonalnie zawsze będzie mieć dużo do zrobienia, a poprzeczka będzie zawieszona coraz wyżej.

Marzę o tym, by w końcu zobaczyć oblicze szkoły sprzed pandemii, by spotkać się z policjantami i pracow-

nikami w pełnym składzie bez maseczek, by móc uczestniczyć w organizowanych przez szkołę turniejach, w dniu otwartym czy uroczystie pożegnać na placu apelowym słuchaczy, którzy ukończyli szkolenie podstawowe. Dla mnie ważnym elementem szeroko pojętej polityki dydaktycznej szkoły jest osobiste poznanie wszystkich osób pracujących w Szkole oraz wszystkich zasobów tej jednostki, co niestety okres pandemii wydłuża w czasie. Zawsze byłam i jestem zdecydowaną zwolenniczką gruntownego rozeznania w powierzonych zadaniach, co pozwala na skuteczne i sprawne zarządzanie, a w konsekwencji umożliwia wprowadzanie pożądanych zmian. Już teraz uważam, że szkoła jest zdecydowanie miejscem dla mnie i to ogromny zaszczyt, że właśnie w Szkole Policji w Katowicach, jedynej tego typu jednostce usytuowanej na południu Polski mogę dalej pełnić służbę.

Red.: Pandemia COVID-19 nałożyła na szkolnictwo policyjne różne obostrzenia. Jakie wyzwania stały przed kadrą dydaktyczną i wychowawczą szkoły w tym okresie?

G.S.: Czas pandemii to niewątpliwie trudny okres dla całego szkolnictwa, w tym także policyjnego. To co stanowiło i nadal stanowi największe wyzwanie dla słuchaczy i kadry dydaktyczno-wychowawczej to skrócony program nauczania, który obecnie wraca do normalnego wymiaru. Decyzjami nr 226/20, 277/20, 158/21 Komendanta Głównego Policji gen. insp. dra Jarosława Szymczyka wprowadzono kolejno 71-, 64- oraz 96-dniowy program

nauczania dla szkolenia podstawowego w warunkach epidemii.

W porównaniu z wcześniej obowiązującym w szkolnictwie policyjnym 144-dniowym programem, to wiedza i umiejętności policyjne mocno skompresowane. Ogromnym wysiłkiem było już samo ułożenie nowych programów, tak by odpowiadały wymogom dydaktycznym i w pełni obejmowały zagadnienia i umiejętności konieczne do właściwego pełnienia służby, a następnie ich wdrożenie za pośrednictwem wykładowców i finalne opanowanie przez słuchaczy w krótszym czasie. Zarówno wykładowcy, jak i słuchacze musieli przestawić się na kilkudniowe nauczanie zdalne, co z jednej strony wymagało cierpliwości i samodyscypliny, a z drugiej pokazało konieczność wprowadzenia nowych rozwiązań technicznych w celu usprawniania procesu nauczania.

Rozmowy ze słuchaczami utwierdzały nas w przekonaniu, że ich największą bolączką jest skoszarowany system pobytu w szkole. Pandemia, a co za tym idzie konieczność zapewnienia bezpieczeństwa naszym słuchaczom, by umożliwić im terminowe zakończenia szkolenia sprawiły, że system ten był i nadal jest absolutną koniecznością.

Wszyscy zdajemy sobie sprawę, że młode policjantki i policjanci nie są pozbawieni uczuć, tęsknią za rodziną, dlatego Komendant Szkoły robi co w jego mocy, by w trakcie szkolenia wprowadzać przerwy umożliwiające im wyjazd do domu i spotkanie z najbliższymi, co jednak każdorazowo związane jest z dodatkowymi testami

na obecność wirusa w organizmie i okresem oczekiwania na jego wynik. Początkowo słuchacze przez okres 7 dni zaraz po przyjeździe do szkoły przechodzili kwarantannę w swoich pokojach, następnie poddawani byli testom na COVID-19, a negatywny wynik był furtką do kontynuacji nauki. To niełatwy czas, słuchacze nie mogli opuszczać pokoi, kadra Wydziału Dowodzenia i Wychowania całodobowo czuwała, by ten etap przebiegał prawidłowo i stale wspierała podopiecznych.

Mimo, że pytanie dotyczy wyzwań jakie stały przed kadrami dydaktyczno-wychowawczą, to nie sposób w tym miejscu nie wspomnieć o wytężonej pracy pionu logistycznego szkoły, chociażby sekcji żywnościowej, na którą spadły dodatkowe obowiązki związane z dostarczaniem posiłków do pokoi słuchaczy w okresie kwarantanny. Na porządku dziennym były i nadal są konsultacje z sanepidem dotyczące ogólnych zasad funkcjonowania, liczby osób w pokojach czy zbiorowego żywienia. Na uwagę zasługuje również fakt, że w trakcie obowiązywania skróconego programu szkolenia podstawowego, kadra szkoły zastępowała słuchaczy w pełnieniu służby ochronnej, by związana z tym nieobecność nie generowała dodatkowych zaległości w nauce.

Poza komórkami zajmującymi się kształceniem słuchaczy duży ciężar zmian spoczął także na Wydziale Metodyki i Organizacji Szkolenia, który włożył wiele wysiłku, by plany zajęć sprostały wszystkim wymogom zarówno

formalnym, jak i tym ludzkim. Wspomniany tu czynnik ludzki, nie jest bez znaczenia, gdyż wszyscy bez wyjątku, począwszy od Komendanta Szkoły, poprzez kadrami dydaktyczno-wychowawczą, po pracowników pionu logistyki zawsze na względzie mamy dobro słuchaczy.

Mam świadomość, że czas pandemii to czas wyrzeczeń i wzmoczonego wysiłku, który dotknął także szkolnictwo policyjne, ale ten okres pokazał nam również, że w obliczu nowych problemów nie jesteśmy bierni, tylko wspólnie stawiamy im czoło, za co dziękuję wszystkim naszym policjantkom, policjantom i pracownikom cywilnym. Zrozumienie z jakim podchodziliście Państwo do wprowadzanych zmian jedynie mnie w tym utwierdza. Dziękuję również tym osobom z naszej szkoły, które nie posiadając przeciwskażeń zdrowotnych podjęły często niełatwą decyzję o zaszczepieniu się przeciwko COVID-19, wskazuje to na ich wysoką odpowiedzialność nie tylko za siebie, ale również za pozostałych.

Red.: Jakie rozwiązania z czasu pandemii COVID-19 związane z kształceniem policjantów mogłyby według Pani pozostać również po jej ustaniu?

G.S.: Mówiąc w takim aspekcie o rozwiązaniach z czasu pandemii mam na uwadze głównie nauczanie zdalne. Myślę, że w określonych przypadkach moglibyśmy korzystać z tego rozwiązania również po ustaniu stanu pandemii, zdecydowanie dostrzegam potencjał tego narzędzia

przy organizacji, np. kursów w formie nauczania hybrydowego, gdzie część zajęć, tj. głównie o charakterze teoretycznym, mogłaby odbywać się zdalnie w jednostkach terenowych, a część praktyczna na terenie szkoły. Przy czym wymagałoby to gruntownej analizy programów nauczania w celu określenia rodzajów kursów i treści, które mogłyby zostać objęte formą takiego nauczania. Oczywiście wymagałoby to również wdrożenia odpowiednich rozwiązań technicznych.

Red.: Jakie według Pani nowe wyzwania stoją przed szkolnictwem policyjnym w najbliższych latach?

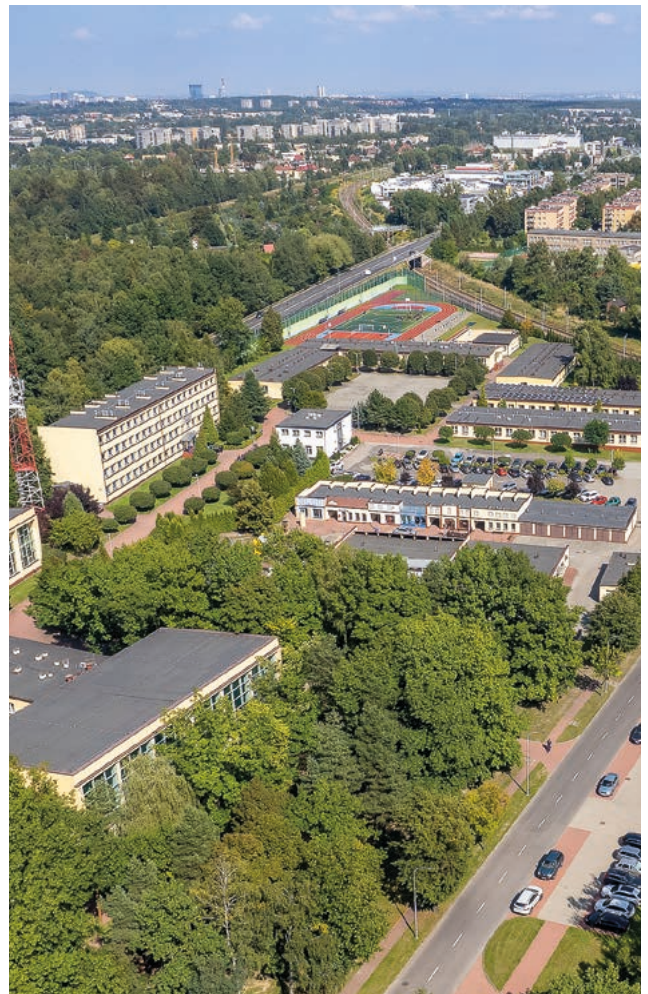
G.S.: Na chwilę obecną najważniejszym wyzwaniem wydaje się stałe dostosowywanie programu nauczania do zmieniających się potrzeb, z uwzględnieniem progu satysfakcji z efektów procesu dydaktycznego osób najbardziej zainteresowanych, czyli słuchaczy.

Innowacyjność – to z pewnością jedno z podstawowych wyzwań, przed którymi stoją szkoły policyjne, a nowoczesne szkolnictwo, to takie, które wykorzystuje nowe technologie.

Jak pokazuje historia, Szkoła Policji w Katowicach zawsze do tego dążyła, kolejni Komendanci wprowadzali zmiany oraz podejmowali się zadań modernizacyjnych, wkładając wiele wysiłku, by ta najmłodsza wśród szkół policyjnych w Polsce cieszyła się jak najlepszą opinią. Dlatego też nadal poszukujemy najlepszych rozwiązań. Ostatnie doświadczenia z pandemią pokazały, że era dziennika papierowego powoli przemija, a kwestią nieuchronną stają się wspomniane wcześniej e-platformy, np. e-dziennik, jako narzędzia gromadzenia danych i komunikowania się, co z jednej strony zapewnia łatwy dostęp słuchacza do wiedzy na temat efektów w nauce, przy jednoczesnym zachowaniu pełnej ochrony danych osobowych.

Każdy z nas życzyłby sobie, by nasi słuchacze i pracownicy mogli realizować zadania z wykorzystaniem innowacyjnych metod oraz narzędzi nauczania. Jednym z nich jest powstająca na terenie naszej szkoły nowoczesna strzelnica. Dobrze się dzieje, że z nowymi rozwiązaniami technicznymi wdrażanymi przez polską Policję, które są wykorzystywane w trakcie codziennej służby w jednostkach terenowych mają możliwość zapoznania się słuchacze szkoleń podstawowych czy kursów specjalistycznych w ramach oferty dydaktycznej współczesnej, nowoczesnej szkoły policyjnej. Powyższe pozostaje też w zgodzie z priorytetami Komendanta Głównego Policji na lata 2021-2023, z których jeden dotyczy rozwoju bazy naukowo-technicznej szkół policyjnych.

Jak mówił śp. Jan Nowak-Jeziorański: „trzeba być dziś przygotowanym do mało prawdopodobnego, ale najgorszego scenariusza i zachować gotowość do bronienia się własnymi siłami (...)”. Zatem wyzwaniem dla szkolnictwa policyjnego jest przygotowanie się do nowych sytuacji, które mogłyby zaburzyć realizację procesu dydaktycznego, podobnie jak to miało miejsce w przypadku powszechnego szkolnictwa w związku z wystąpieniem COVID-19. W konsekwencji istotnym jest, by wyciągać wnioski w oparciu o zdobyte na tym polu doświadczenia. To od nas zależy, czy wyzwanie trzeciej dekady XXI

wieku jakim jest koronawirus SARS-CoV-2, mimo negatywnych następstw, stanie się szansą na rozwój policyjnego szkolnictwa, z uwagi na możliwości zaimplementowania nowych rozwiązań technologicznych, czy też pojawienie się jakiegokolwiek nowej sytuacji kryzysowej będzie zagrożeniem, dezorganizującym funkcjonowanie szeroko rozumianego szkolnictwa, w tym szkolnictwa policyjnego.

Podsumowując, żywię głęboką nadzieję, że czas pandemii powoli zostaje za nami, choć jest sprawą oczywistą, iż jego konsekwencje, jako społeczeństwo, będziemy odczuwać jeszcze przez wiele lat po jego ustaniu. Komenda Główna Policji za pośrednictwem specjalnie powołanego w tym celu zespołu już teraz przygotowuje uzupełniający program nauczania dla słuchaczy szkolenia podstawowego uczących się w systemie skróconym, tak by każdy zredukowany fragment nauki został ponownie przez słuchaczy przerobiony i gruntownie powtórzony.

Ze swojej strony, jako Redaktor Naczelna Policyjnego Forum Szkoleniowego, gorąco zachęcam do publikowania w czasopiśmie Szkoły Policji w Katowicach, a z okazji Dnia Edukacji Narodowej, popularnie zwanym Dniem Nauczyciela, życzę wszystkim Państwu zaangażowanym w edukację, abyście każdego dnia z optymizmem i pasją podchodzili do swojej pracy.

Dziękujemy za rozmowę.

Specyfika służby w pandemii

ME. INSP. ADAM JOPEK

NACZELNIK WYDZIAŁU DOWODZENIA
I WYCHOWANIA
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Pandemia koronawirusa SARS-CoV-2 wymusiła zmiany we wszystkich dziedzinach życia codziennego oraz zawodowego. Koronawirus nie ominął również Policji. Wszystkie jednostki dostosowywały rodzaj i formę pełnionej służby do aktualnej sytuacji epidemicznej stosując się do zaleceń sanepidu.

Sytuacja epidemiologiczna dotknęła również szkoły policji, które kształcą przyszłych funkcjonariuszy oraz prowadzą kursy specjalistyczne. Dynamicznie zmieniająca się sytuacja wymusiła również na jednostkach szkolnych dostosowanie się do panujących warunków.

Dostosowanie się do przepisów sanitarnych oraz przestrzeganie wszelkich obostrzeń miało również wpływ na pracę wychowawczą, którą komórki Dowodzenia i Wychowa-

nia, wykonywały na rzecz słuchaczy szkoleń podstawowych. Nie inaczej było w przypadku Wydziału Dowodzenia i Wychowania Szkoły Policji w Katowicach

Od samego początku nasza szkoła brała udział w walce z pandemią. Gdy wszystkie szkolenia i kursy zostały zawieszono, na terenie Szkoły Policji w Katowicach jedna z kompanii szkolnych została przekształcona na pomieszczenia zakwaterowania dla funkcjonariuszy oczekujących na wynik badania na SARS-CoV-2. Wymusiło to na ka-

drze Wydziału Dowodzenia i Wychowania przeorganizowanie czasu służby. Od początku pandemii nasz wydział pracował 24 godziny na dobę. Realizowaliśmy zadania związane z kwaterunkiem i pobytom funkcjonariuszy z garnizonów centralnej oraz południowej Polski, którzy w obawie przed zarażeniem najbliższych oczekiwali na wyniki badań w naszej placówce.

TRUDNY POCZĄTEK

Najwięcej zmian w organizacji pracy wydziału przyniosło wznowienie

szkoleń zawodowych podstawowych. Zmiana programu szkolenia oraz skoszarowanie słuchaczy niosło za sobą konieczność przygotowania pododdziałów szkolnych zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, przeorganizowanie służb pełniących przez słuchaczy oraz bezwzględne przestrzeganie reżimu sanitarnego.

DOBRA WSPÓŁPRACA

Wydział Dowodzenia i Wychowania nieustannie pozostaje w kontakcie z instytucjami zajmującymi się tematyką pandemii. Jesteśmy przygotowani na wszelkie scenariusze. Wszystkie zalecenia wdrażamy niezwłocznie. Zadania jakie przed nami są stawiane możemy realizować dzięki zdyscyplinowaniu słuchaczy, którzy zdają sobie sprawę z powagi sytuacji jaką jest pandemia koronawirusa. Pomimo coraz większej liczby zaszczepionych słuchaczy nadal musimy utrzymywać należyty reżim sanitarny.

W zmienionych warunkach kadra realizuje proces wychowawczy słuchaczy. Zajęcia mające na celu naukę musztry, są realizowane zgodnie z programem szkolenia z zachowaniem wszelkich obostrzeń. Ponadto słuchacze doszkalają swoje umiejętności, uczestnicząc w konsultacjach dydaktycznych oraz w ramach samokształcenia.

SZCZEPIENIA

Nasz wydział zajmował się również koordynacją szczepień przeciwko SARS-CoV-2 wśród słuchaczy naszej szkoły.

Obecność kadry dowódczo-wychowawczej przez 24 godziny na dobę 7 dni w tygodniu pozwoliła na płynny obieg informacji oraz szybką reakcję, np. w przypadku kiedy słuchacz zgłaszał objawy mogące wskazywać na zarażenie koronawirusem.

CZAS DOŚWIADCZEŃ

Czas pandemii dla naszego wydziału był ogromnym wyzwaniem, któremu mam nadzieję podołaliśmy. Nabraliśmy nowych doświadczeń oraz przetestowaliśmy wiele nowych rozwiązań. Jednym z takich doświadczeń

było wspieranie pracowników stołówek podczas dostarczania posiłków słuchaczom będącym w kwarantannie oraz izolacji, przebywających na terenie szkoły. Poddawaliśmy my również kwarantannie paczki z przedmiotami niezbędnymi słuchaczom po której dostarczaliśmy je bezpośrednio do adresata.

Mamy nadzieję że pandemia niebawem się skończy, a my będziemy kształcić nowych funkcjonariuszy w tradycyjnej formie, jednak po tych trudnych doświadczeniach jesteśmy gotowi na każdą ewentualność. ■

Czarne żniwo koronawirusa

Pandemia COVID-19 nałożyła na Policję dodatkowe obowiązki podyktowane troską o życie i zdrowie ludzi.

W naszej formacji epidemia również nie przeszła bez echa, zabrała nam Kolegów i Koleżanki, którzy przegrali walkę z chorobą. Zgodnie z danymi Komendy Głównej Policji, w związku z COVID-19 w jednostkach Policji w całej Polsce od począt-

ku pandemii zmarło 21 funkcjonariuszy i 27 pracowników cywilnych.

Również na COVID-19 zmarła nasza długoletnia koleżanka, Renata Pleskot, która w Szkole Policji w Katowicach pracowała od 1 stycznia 2000 r. Wszyscy mocno przeżyliśmy jej nagłe odejście.

Zarówno te osoby, które zginęły na służbie, jak i te zmarłe z powodu

COVID-19 pozostaną na zawsze w naszej pamięci. ■

Dobór do Policji w reżimie sanitarnym

NADKOM. ARKADIUSZ CHECHELSKI

WYDZIAŁ METODYKI I ORGANIZACJI SZKOLENIA
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Kandydat do służby w Policji musi spełnić określone kryteria, które uregulowane są w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

Zgodnie z art. 25 cytowanej ustawy, służbę w Policji może pełnić obywatel polski o nieposzlakowanej opinii, który nie był skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, korzystający z pełni praw publicznych, posiadający co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe oraz zdolność fizyczną i psychiczną do służby w formacjach uzbrojonych, podległych szczególnej dyscyplinie służbowej, której gotów jest się podporządkować, a także dający rękojmię zachowania tajemnicy stosownie do wymogów określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

WYMAGANIA

Przyjęcie kandydata do służby w Policji poprzedzone jest przeprowadzeniem postępowania kwalifikacyjnego, mającego na celu ustalenie, czy kandydat spełnia wymagane warunki oraz określenie jego predyspozycji do pełnienia takiej służby. Obejmuje ono w pierwszej kolejności złożenie podania o przyjęcie do służby, kwestionariusza osobowego kandydata do służby, a także dokumentów stwierdzających wymagane wykształcenie i kwalifikacje zawodowe oraz zawierających dane o uprzednim zatrudnieniu. W dalszej kolejności kandydat przystępuje do testu wiedzy, testu sprawności fizycznej,

testu psychologicznego. Przeprowadzana zostaje z nim również rozmowa kwalifikacyjna oraz ustalana jest jego zdolność fizyczna i psychiczna do służby w Policji. Ponadto, kandydata sprawdza się w ewidencjach, rejestrach i kartotekach pod kątem prawdziwości danych zawartych w kwestionariuszu osobowym, a także przeprowadza się postępowanie sprawdzające określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

REALIZACJA

Postępowanie kwalifikacyjne zarządza i prowadzi Komendant Główny Policji albo komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji, a szczegółowy sposób jego przeprowadzenia określony został w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji. Zgodnie z dyspozycją wskazanego rozporządzenia część etapów postępowania kwalifikacyjnego, tj. test wiedzy oraz test sprawności fizycznej przeprowadzany jest w jednostkach szkoleniowych Policji.

W procedurze doborowej cały czas aktywnie uczestniczy Szkoła Policji w Katowicach, gdzie kandydaci sprawdzają swoją wiedzę i umiejętności w trakcie testu wiedzy i testu sprawności fizycznej. Sprawnie przebiegający proces rekrutacji został zakłócony przez rozwinięcie się pandemii spowodowanej nowym koronawirusem

SARS-CoV-2. Szybko rozprzestrzeniający się wirus wymusił wprowadzenie różnego rodzaju obostrzeń i ograniczeń w funkcjonowaniu państwa. W konsekwencji wprowadzonych ograniczeń Komendant Główny Policji gen. insp. dr Jarosław Szymczyk z dniem 12 marca 2020 r. zawiesił postępowanie kwalifikacyjne w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji. W dalszej kolejności zawieszono także wszystkie przedsięwzięcia szkoleniowe.

Wznowienie procedury doborowej w nowej pandemicznej rzeczywistości wirusa SARS-CoV-2, wiązało się z wprowadzeniem dodatkowych rozwiązań pozwalających zapewnić maksymalne bezpieczeństwo skierowanym do naszej szkoły kandydatom oraz kadrze szkoły, pracownikom cywilnym jak również słuchaczom wznawiającym szkolenie.

Idąc naprzeciw zagrożeniu, jednym z pierwszych warunków pozwalających na bezpieczną realizację procedury doborowej było zmniejszenie z 60 do 20 kandydatów na każdą z trzech tur postępowania (w miarę luzowania obostrzeń zwiększona została do 30 liczba kandydatów na jedną turę).

NOWE PROCEDURY

W celu zachowania reżimu sanitarnego opracowano i wdrożono do stosowania procedurę postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji na czas epidemii wirusa COVID-19, jako załącznik do decyzji Komendanta Szkoły Policji w Katowicach w sprawie przeprowadzania etapów postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji – realizowanych w Szkole Policji w Katowicach.

Wznowienie etapów rekrutacji w Szkole Policji w Katowicach rozpoczęło się 21 czerwca 2020 r. Opracowane zasady, odpowiadające warunkom reżimu sanitarno-epidemiologicznego, zakładają m.in. podzielenie kandydatów na mniejsze grupy, obowiązkowe stosowanie maseczek i rękawiczek ochronnych,

kontrolę temperatury przy wejściu na teren szkoły oraz zachowanie zalecanych odstępów.

Po przeprowadzeniu testu wiedzy sale są każdorazowo ozonowane. W hali sportowej do przeprowadzenia testu sprawności fizycznej wyznaczone zostały indywidualne strefy bezpieczeństwa dla kandydatów oraz rejon oczekiwania, w którym kandydaci pozostają do czasu przystąpienia do testu sprawności fizycznej.

Sprzęt sportowy, materace i inne przedmioty, z którymi miał styczność kandydat, każdorazowo podlegają dezynfekcji, a szatnie są ozonowane między poszczególnymi grupami. Każdorazowo po wyjściu grupy kandydatów z obiektu dezynfekuje się powierzchnie wspólne, z którymi stykają się osoby, np. klamki, drzwi wejściowe, poręcze, blaty, itp.

W miarę możliwości minimalizuje się czas pobytu kandydatów w obiekcie. Po zakończeniu testu sprawności fizycznej, w miarę możliwości i warunków, zapewnia się stałe wentrowanie wszystkich pomieszczeń. Ponadto w celu zminimalizowania kontaktu kandydatów ze słuchaczami postępowanie odbywa się tylko w dni wolne od zajęć dydaktycznych.

Dodatkowym elementem przyspieszającym i usprawniającym procedurę doborową jest wejście w życie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 10 lipca 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji, zgodnie z którym etapy postępowania kwalifikacyjnego w postaci testu wiedzy i testu sprawności fizycznej, do tej pory zarezerwowane jedynie dla jednostek szkoleniowych Policji, mogą być również realizowane przez komendy wojewódzkie Policji.

Przyjęte procedury oraz ścisłe przestrzeganie zaleceń sanitarno-epidemiologicznych pozwoliły na wznowienie procedury doborowej do Policji. Wdrożone zasady do chwili obecnej zapewniają bezpieczne, a zarazem sprawne realizowanie postępowania doborowego. Nie odnotowano również żadnego przypadku zarażenia się wirusem kandydatów czy kadry szkoły.

Analizując trudny czas, w którym procedura doborowa realizowana jest w nowej pandemicznej rzeczywistości wirusa SARS-CoV-2 należy stwierdzić, że przyjęte rozwiązania odniosły oczekiwany skutek. ■

Zmiany programowe w kształceniu nowo przyjętych policjantów

KOM. GRZEGORZ SALA

WYDZIAŁ METODYKI I ORGANIZACJI SZKOLENIA
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Jednym z warunków uzyskania kwalifikacji zawodowych w Policji, niezbędnych do mianowania na stanowisko służbowe, jest ukończenie przez policjanta szkolenia zawodowego podstawowego.

Szkolenie prowadzone jest między innymi w Szkole Policji w Katowicach. Kierowani na nie są policjanci, którzy przeszli pozytywnie procedurę związaną z przyjęciem do służby w Policji, złożyli ślubowanie policyjne, a także odbyli w jednostkach organizacyjnych Policji szkolenie z zakresu ochrony danych osobowych i ochrony informacji niejawnych. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na szkolenie

określone są w programie szkolenia zawodowego podstawowego, zgodnie z decyzją Komendanta Głównego Policji w sprawie programu szkolenia zawodowego podstawowego. Wskazany program przygotowuje policjanta do wykonywania zadań służbowych na poziomie podstawowym, na stanowisku policjanta w służbie prewencyjnej w komórkach organizacyjnych patrolowo-interwencyjnych i oddziałów prewencji Policji.

PRZERWA W SZKOLENIU

Rozprzestrzeniający się w naszym kraju wirus SARS-CoV-2, począwszy od pierwszej dekady 2020 r. wymusił wprowadzenie obostrzeń i ograniczeń w funkcjonowaniu państwa. Nie ominęło to również szkolnictwa policyjnego. W konsekwencji nowej pandemicznej sytuacji Komendant Główny Policji gen. insp. dr Jarosław Szymczyk zawiesił działalność edukacyjną, w tym z dniem 17 marca 2020 r. wprowadził przerwę w re-

alizacji szkolenia zawodowego podstawowego. Oznaczało to dla naszej szkoły przerwanie czterech edycji szkolenia podstawowego i skierowanie 540 słuchaczy do jednostek macierzystych.

Od czasu przerwania działalności dydaktycznej rozpoczęliśmy pracę mającą na celu szybkie, a zarazem bezpieczne wznowienie kształcenia policjantów. Koniecznym było wypracowanie nowych, odpowiadających obstrzeżeniom procedur, dostosowanych w pełni do obowiązujących przepisów w zakresie zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19. Podjęte działania doprowadziły do wypracowania mechanizmów pozwalających wznowić szkolenia zawodowe podstawowe.

PANDEMICZNA RZECZYWISTOŚĆ

Po krótkiej, wymuszonej panującą sytuacją przerwie, pierwsi słuchacze zgłosili się w naszej szkole 8 czerwca 2020 r. Przyjęte rozwiązania, pozwalające zapewnić maksymalne bezpieczeństwo słuchaczom, kadry oraz pracownikom cywilnym szkoły wymusiły zachowanie ścisłego przestrzegania reżimu sanitarno-epidemiologicznego.

Jedną z nowych zmian, pozwalających zminimalizować ryzyko zakażenia, to przede wszystkim wprowadzenie służby dla słuchaczy w systemie skoszarowanym, w trakcie pobytu w jednostce szkoleniowej. Wprowadzono *Zasady pobytu słuchaczy i realizacji zajęć dydaktycznych w Szkole Policji w Katowicach podczas epidemii wirusa SARS-CoV-2* oraz *Procedurę bezpieczeństwa dotyczącą wyżywienia słuchaczy Szkoły Policji w Katowicach w trakcie stanu epidemii wirusa SARS-CoV-2*. Ponadto, wszyscy słuchacze poddawani byli dwukrotnemu badaniu na obecność COVID-19, tj. w dniu przyjazdu oraz w siódmej dobie pobytu. W okresie od przyjazdu słuchaczy, do uzyskania wyników drugiego badania, szkolenie realizowane było w formie nauki własnej w jednostce szkoleniowej, przy wykorzystaniu przygotowanych materiałów szkoleniowych, umieszczonych na stronie internetowej Szkoły Policji w Katowicach. W tym cza-

nie słuchacze przebywali w swoich pokojach w akademikach. Dopiero po uzyskaniu wyników drugiego badania powracali do zajęć w salach dydaktycznych szkoły. Badania na obecność wirusa SARS-CoV-2 dotyczyły również kadry dydaktycznej realizującej szkolenie.

PIERWSZE ZMIANY

Pierwsza zmiana programu szkolenia zawodowego podstawowego nastąpiła w czerwcu 2020 r. dla edycji szkolenia oznaczonej symbolem SZP-5/19. W tym przypadku modyfikacja polegała w szczególności na możliwości realizacji zajęć dydaktycznych od poniedziałku do soboty, a liczba godzin lekcyjnych mogła zostać zwiększona z 8 do maksymalnie 12 godzin dziennie.

Powyższe zmiany przyczyniły się do skrócenia zajęć programowych wspomnianego szkolenia o osiem dni. Miało to na celu optymalne wykorzystanie przez słuchaczy czasu spędzonego w szkole, przed ich skierowaniem do służby w swoich jednostkach. Pamiętać przy tym należy, iż wspomnianej edycji szkolenia do dokończenia pozostał niespełna miesiąc nauki.

Kolejne wznowienie szkolenia zawodowego podstawowego nastąpiło w połowie lipca 2020 r. dla edycji oznaczonej symbolem SZP-6/19, a zmiana programu szkolenia dla tej konkretnej edycji polegała na powrocie do 8 godzin lekcyjnych dziennie. Nadal obowiązywała służba dla słuchaczy w systemie skoszarowanym, która utrzymana jest do chwili obecnej. Szkolenia, począwszy od wspomnianej wyżej edycji, realizowane były w formie dwóch zjazdów.

KOLEJNE MODYFIKACJE

W sierpniu 2020 r. nastąpiła kolejna zmiana programu szkolenia zawodowego podstawowego. Na całkowity wymiar czasu szkolenia przewidziano 71 dni (ze 144 dni sprzed pandemii). Jednakże zmiany treści kształcenia były bardzo niewielkie.

14 września 2020 r. nastąpiła kolejna zmiana programu, która przewidywała 64 dni szkoleniowe.

Cały czas należy podkreślać, że program szkolenia zawodowego podstawowego przygotowuje policjanta do wykonywania zadań służbowych na poziomie podstawowym, na stanowisku policjanta w służbie prewencyjnej. Treści programowe zostają uzupełnione w trakcie lokalnego doskonalenia zawodowego w jednostkach organizacyjnych Policji oraz w trakcie delegowania do czasowego pełnienia służby w oddziale prewencji Policji albo samodzielnym pododdziale prewencji Policji. Ponadto, rozważano uzupełnienie niezrealizowanych treści programowych w jednostkach szkoleniowych Policji.

Niemniej skrócenie szkolenia zawodowego podstawowego wymagało odpowiedniego zaplanowania zajęć. Wcześniej nadmieniałem, że słuchacze po przyjeździe do szkoły byli dwukrotnie badani na obecność wirusa SARS-CoV-2, a tym samym do uzyskania wyników drugiego badania szkolenie realizowano w formie nauki własnej na podstawie przygotowanych materiałów (konsultacje z kadry dydaktyczną w tym czasie następowały telefonicznie lub drogą mailową). Przy dwóch zjazdach w trakcie jednej edycji szkolenia procedura z badaniami słuchaczy na obecność wirusa była za każdym razem powtarzana. Na kontakt bezpośredni słuchacza z nauczycielami policyjnymi zostawało znacznie mniej czasu. Miało to odzwierciedlenie w badaniach ewaluacyjnych prowadzonych na zakończenie każdego szkolenia ze wszystkimi jego uczestnikami, w których słuchacze wyrażali z tego powodu swoje niezadowolenie.

NOWY PROGRAM

Z początkiem października 2020 r. wprowadzony został program szkolenia zawodowego realizowanego w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub epidemii, który zasadniczo nie różnił się od poprzedniego, jednak nie wskazywał oznaczenia symbolu szkolenia zawodowego, który miał rozpocząć się w przyszłości, a jedynie w przypadku szkolenia rozpoczętego i niezakończonego określał program, na podstawie którego szkolenie to kontynuuje się.

Tak więc, w Szkole Policji w Katowicach według tego programu zajęcia kontynuowały dwie edycje szkolenia zawodowego podstawowego, przerwane wiosną 2020 r., kończąc je w listopadzie 2020 r. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom słuchaczy, w trakcie kolejnych edycji szkoleń zawodowych podstawowych uruchomiono zajęcia programowe przy wykorzystaniu platformy Webex, podczas których słuchacze uczestniczyli w nich online. Wskazane zajęcia odbywały się w tzw. izolacji, w ramach nauki własnej, pomiędzy pierwszym a drugim badaniem na obecność wirusa SARS-CoV-2. W związku z tym opracowano *Procedurę realizacji zajęć dydaktycznych online z wykorzystaniem aplikacji Webex Meetings dla słuchaczy odbywających szkolenie zawodowe podstawowe w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii*.

Z końcem 2020 roku opracowana została analiza badań ewaluacyjnych przeprowadzonych wśród słuchaczy na zakończenie szkolenia. Z wynikami tych badań każdorazowo zapoznawana była kadra kierownicza i dydaktyczna szkoły, a ponadto informacja powyższa przesłana została do Komendy Głównej Policji wraz ze spostrzeżeniami kadry dydaktycznej w aspekcie osiągnięcia określonych w programie celów kształcenia na poziomie gwarantującym profesjonalne przygotowanie absolwentów szkolenia do realizacji zadań zawodowych.

OBECNA SYTUACJA

Aktualnie prowadzone szkolenia zawodowe podstawowe w naszej szkole począwszy od 1 lipca 2021 r. prowadzone są w oparciu o program, którego aktualizacja miała miejsce pod koniec czerwca 2021 r. Uwzględniała ona przede wszystkim uwagi słuchaczy i kadry dydaktycznej jednostek szkoleniowych. Wymiar czasu szkolenia zwiększył się do 96 dni.

Obecnie zmianie uległy również badania słuchaczy na obecność wirusa SARS-CoV-2 w porównaniu do roku 2020. Zajęcia w ramach pracy własnej ograniczają się do pojedynczych dni szkoleniowych. Tym

samym słuchacze, zgodnie z oczekiwaniami, mają bieżący kontakt z kadrami dydaktycznymi szkoły.

Ostatnia zmiana programu nastąpiła z chwilą wprowadzenia decyzji Komendanta Głównego Policji z dnia 27 lipca 2021 r. dotyczącej programu szkolenia zawodowego podstawowego, który pod kątem czasu jego realizacji powraca do okresu sprzed pandemii, tj. 144 dni szkoleniowych. Pierwsze edycje szkolenia zawodowego podstawowego według wskazanego programu rozpoczyna się u nas w listopadzie 2021 r.

W chwili obecnej trwają prace zespołu powołanego przez Komendan-

ta Głównego Policji, mające na celu opracowanie projektów programów doskonalenia zawodowego uzupełniających wiedzę i umiejętności absolwentów szkoleń zawodowych podstawowych realizowanych w warunkach ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, w realizacji którego zaangażowany jest również przedstawiciel naszej szkoły.

Zmiany w programach szkoleń zawodowych są nieuniknione, gdyż należy je na bieżąco dostosować do zmieniających się przepisów prawnych, a także wskazówek, uwag samych słuchaczy, jak i kadry dydaktycznej jednostek szkoleniowych.

Nowe regulacje organizacji pracy w pandemii

KOM. RAFAŁ BŁOCH

WYDZIAŁ KADR
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Epidemia COVID-19, wywoływana przez koronawirusa SARS-CoV-2, w dniu 11 marca 2020 r. została uznana przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) za pandemię.

Polsce od 20 marca 2020 r., zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, obowiązuje stan epidemii.

Nowy, początkowo niewidoczny i nieodczuwalny stan epidemii, został w swoisty sposób zdefiniowany przez obowiązującą od 8 marca 2020 r. ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz w okresie późniejszym przepisami wprowadzonego i wielokrotnie nowelizowanego rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Obowiązujące w wyniku legislacji środki zapobiegawcze wprowadziły w terminologii językowej i świadomości społecznej nowe określenie – reżim sanitarny.

Panujący reżim sanitarny wyznaczył nowe zasady w życiu społecznym wszystkich obywateli, zarówno w sferze zawodowej jak i rodzinnej.

Wskazać tu należy przykłady od najprostszych typu noszenie maseczek ochronnych w strefie publicznej, używanie rękawiczek ochronnych i płynów dezynfekujących, po przykłady najbardziej restrykcyjne jak zakazy przemieszczania się w określonych rejonach, zakazy wstępu do określonych miejsc, zamknięcie uczelni wyższych, szkół i przedszkoli oraz innych obiektów użyteczności publicznej, a nawet gromadzenie się powyżej określonej ilości osób w domach.

W sferze aspektów służby policjantów oraz świadczenia pracy przez pracowników wprowadzone ww. przepisy prawa i na ich podstawie wymóg przestrzegania reżimu sanitarnego spowodowały możliwości, a czasem konieczność pracy lub służby w nowych rozwiązaniach. Rozwiązania te można podzielić na mające charakter techniczny, organizacyjny (np. noszenie maseczek, dezynfekcja środkami chemicznymi, ozonowanie pomieszczeń) oraz charakter prawny (np. dodatkowy zasiłek opiekuńczy, świadczenie pracy zdalnej, obowiązkowa kwarantanna, izolacja).

W ramach rozwiązań o charakterze prawnym, praktycznie z dnia

na dzień, a w czasie przedłużającej się pandemii niejednokrotnie z mocą obowiązującą wstecz, pojawiły się dodatkowe uprawnienia pracowników i policjantów, które w rzeczywistości rodziły dla uprawnionych, współpracowników i przełożonych nie tylko wzajemne korzyści, ale i ograniczenia.

ZASIŁEK OPIEKUŃCZY

Pierwsza nowa instytucja wprowadzona ww. aktami prawnymi, która pozwalała pracownikom i policjantom na wypełnienie ciężących na nich obowiązków – to dodatkowy zasiłek opiekuńczy, który dał możliwość opieki nad dziećmi w czasie pandemii w przypadku konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem własnym lub małżonka policjanta/pracownika, dzieckiem przysposobionym, dzieckiem przyjętym na wychowanie i utrzymanie, do ukończenia przez nie 8. roku życia, w przypadku nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola lub szkoły, do których dziecko uczęszcza, a także w przypadku choroby niani, z którą rodzice mają zawartą umowę uaktywniającą, o której mowa w art. 50 ustawy z dnia

4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2019 r. poz. 409, 730 i 2020), lub dziennego opiekuna, sprawujących opiekę nad dzieckiem. Dodatkowe dni opieki nad zdrowym dzieckiem w domowym zaciszu były niejednokrotnie jedyną możliwością sprawowania opieki nad dzieckiem dla pracownika lub policjanta, który przez okres przedłużającej się pandemii w czasie tym nie mógł świadczyć pracy/służby w związku z czym na podstawie przepisów otrzymywał 80% uposażenia. W efekcie, już nie tylko w dniach i tygodniach, ale w wymiarze nawet kilku miesięcy, pracodawca mógł być pozbawiony pracownika lub policjanta, a sam „uprawniony” z obniżonymi środkami finansowymi nie mógł wrócić do swoich obowiązków pracowniczych lub służbowych.

PRACA ZDALNA

Kolejna wprowadzona na szeroką skalę zmiana w stosunkach zawodowych i służbowych to instytucja wykonywania pracy zdalnej. Art. 3 ww. ustawy z dnia 2 marca 2020 r. jasno określił taką możliwość: „W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, oraz w okresie 3 miesięcy po ich odwołaniu, w celu przeciwdziałania COVID-19 pracodawca może polecić pracownikowi wykonywanie, przez czas oznaczony, pracy określonej w umowie o pracę, poza miejscem jej stałego wykonywania (praca zdalna). Art. 3 ust. 2 daje możliwość wykonywania pracy zdalnej również funkcjonariuszowi. Istotną kwestią jest również spełnienie warunków określonych w ustawie na jakich praca zdalna ma być świadczona przez pracownika lub funkcjonariusza, czyli zgodnie z przepisami wykonywanie pracy zdalnej może zostać polecane, jeżeli pracownik ma umiejętności i możliwości techniczne oraz lokalowe do wykonywania takiej pracy i pozwala na to rodzaj pracy.

W szczególności praca zdalna może być wykonywana przy wykorzystaniu środków bezpośrednio porozumiewania się na odległość lub dotyczyć wykonywania części wy-

twórczych lub usług materialnych, ponadto narzędzia i materiały potrzebne do wykonywania pracy zdalnej oraz obsługę logistyczną pracy zdalnej zapewnia pracodawca, a przy wykonywaniu pracy zdalnej pracownik może używać narzędzi lub materiałów niezapewnionych przez pracodawcę pod warunkiem, że umożliwia to poszanowanie i ochronę informacji poufnych i innych tajemnic prawnie chronionych, w tym tajemnic przedsiębiorstwa lub danych osobowych, a także informacji, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę.

Przepisy formalizują również sposób ewidencji wykonywanych czynności, które na polecenie pracodawcy, pracownik lub funkcjonariusz wykonujący pracę zdalną ma obowiązkiem prowadzić, z uwzględnieniem w szczególności opisu tych czynności, a także datę oraz czas ich wykonania, robiąc to w formie i z częstotliwością określoną w poleceniu pracodawcy. Podkreślić należy, że to pracodawca może polecić wykonywanie pracy zdalnej i to również on może w każdym czasie cofnąć wydane polecenie.

Instytucja wykonywania pracy zdalnej w dobie przedłużającej się pandemii uległa rozbudowaniu. Można powiedzieć, że legislacja w tym zakresie wymusiła nasilająca się pandemia i wzmagający się reżim sanitarny – obostrzenia w zakresie odbycia obowiązkowej kwarantanny lub obowiązkowej izolacji. Z uwagi na powyższe wykonywanie pracy zdalnej stało się możliwe w okresie kwarantanny oraz mogło być realizowane w trakcie izolacji w warunkach domowych. Najważniejsza kwestia to stan zdrowia pracownika lub funkcjonariusza, który był punktem wyjścia możliwości świadczenia pracy zdalnej w okresie kwarantanny lub izolacji. Plusem legislacji tej możliwości pracy lub służby było to, że w tym okresie uprawniony otrzymywał 100% uposażenia, a przełożony mógł zadaniować pracownika lub policjanta. Oczywiście z przytoczonych przepisów jasno wynikają ograniczenia świadczenia pracy lub służby z uwagi na charakter zatrudnienia lub służby i wykonywanych

zadań – nie wszystkie powierzone obowiązki pracodawca mógł polecić do realizacji w ramach pracy zdalnej.

BADANIA OKRESOWE

Poza strefą nowych instytucji mogących przysługiwać pracownikowi lub policjantowi w dobie pandemii, pojawiła się kwestia skierowania i wykonywania okresowych badań lekarskich. Wprowadzone na czas pandemii przepisy uregulowały tą sprawę w sposób jednoznaczny. Art. 31k i art. 31m przytoczonej wyżej ustawy wskazują, że przedmiotowe badania należy wykonać po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii – policjanci w ciągu 60 dni, a pracownicy w ciągu 180 dni. Należy jednak zauważyć, że odkładanie w czasie okresowych badań powoduje ich kumulację, która będzie kiedyś musiała znaleźć odpowiednie rozładowanie. Związane z tym problemem jest również bezpośrednio dobro pracownika i policjanta, którego zdrowie powinno być na pierwszym miejscu w przyszłościowym, oby jak najszybszym systemowym rozwiązaniem tej kwestii.

PODSUMOWANIE

Należy również pamiętać, że wykonywanie obowiązków pracowniczych i służbowych przy zachowaniu reżimu sanitarnego wymagało zmian organizacyjnych i technicznych. Wynikały one wprost z przepisów obowiązujących na czas pandemii, jak np. obowiązkowe noszenie maseczek ochronnych, jak również wydanych przez przełożonych zaleceń w celu zmniejszenia ryzyka zarażenia się wirusem COVID-19, typu praca w miarę możliwości technicznych w jednoosobowych pomieszczeniach czy ograniczenie bezpośrednich kontaktów na rzecz technicznych środków łączności.

Wprowadzone modyfikacje i rozwiązania niejednokrotnie stanowiły spore wyzwanie dla przełożonych i podwładnych. Wymagały podejmowania i egzekwowania trudnych decyzji. Wszystkim działaniom przyświecał jednak nadrzędny cel, jakim jest ochrona zdrowia i życia, a jednocześnie zapewnienie ciągłości realizacji zadań.

Klub HDK PCK przy Szkole Policji w Katowicach

KOM. MARCIN CZAPLA

KOM. MICHAŁ STĘPIEŃ

WYDZIAŁ WYCHOWANIA I DOWODZENIA
ZAKŁAD PREWENCJI I RUCHU DROGOWEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Od początku swojej działalności Szkoła Policji w Katowicach organizuje akcje honorowego krwiodawstwa, w których udział biorą policjanci i pracownicy Policji szkoły oraz słuchacze szkoleń i kursów.

W celu propagowania i popularyzacji idei honorowego krwiodawstwa powstał pomysł zrzeszenia się chętnych policjantów i pracowników Policji w Klubie Honorowych Dawców Krwi PCK przy Szkole Policji w Katowicach. Siedzibą klubu została Szkoła Policji w Katowicach.

Od momentu powstania klubu, tj. od 2012 roku, członkowie klubu, słuchacze oraz kadra szkoły oddali około 3500 litrów krwi i jej składników. W ramach organizowanych akcji krwiodawstwa dokonywano również rejestracji potencjalnych dawców szpiku kostnego. Rejestracji dokonało około 200 osób. Ponadto w ramach organizowanych akcji

zbierano czekolady, które w ramach współpracy były przekazywane chorym dzieciom do szpitali oraz do domów dziecka na terenie województwa śląskiego.

W marcu 2020 roku została ogłoszona ogólnoświatowa pandemia związana z wirusem SARS-CoV-2, w związku z czym zostały przerwane wszystkie kursy specjalistyczne i szkolenia zawodowe podstawowe. Po kilku miesiącach przerwy szkolenia zostały wznowione, jednak nie odbywały się one w tradycyjny sposób, a w określonym reżimie sanitarnym. Słuchacze kierowani do szkoły poddawani byli badaniom przesiewowym na obecność wirusa SARS-CoV-2. Pomimo trwania pande-

mii i przebywania słuchaczy w szkole w określonym reżimie, a tym samym zmniejszeniu liczby kursantów kierowanych do szkoły, udało się przeprowadzić w 2020 roku 5 akcji honorowego oddawania krwi, w których zostało zarejestrowanych łącznie prawie 400 osób. Oddały one około 145 litrów krwi. W 2021 roku zorganizowano 4 akcje, w których zarejestrowano 195 osób, a oddano 85 litrów krwi.

Pomimo trudnych warunków związanych ze stanem epidemii Szkoła Policji w Katowicach, zachowując wszelkie standardy bezpieczeństwa, aktywnie przeprowadza kolejne akcje HDK, a tym samym ratuje zdrowie osób potrzebujących. ■

Dokumenty

– bezpieczeństwo i kontrola

**NADKOM. TOMASZ CZYŁOK,
KOM. WOJCIECH MAŃKA**
ZAKŁAD SŁUŻBY KRYMINALNEJ
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Początek roku 2020 nie wskazywał jeszcze na to, aby szkolenia zawodowe podstawowe oraz kursy specjalistyczne prowadzone w Szkole Policji w Katowicach zostały przerwane lub w jakikolwiek sposób ograniczone.

Początkowo tylko w doniesieniach medialnych słyszeliśmy o jakimś nowym, nieznanym wirusie nazwanym COVID-19, ale już na początku marca 2020 r. mieliśmy pierwszy potwierdzony przypadek zachorowania na terenie kraju. Wirus się rozprzestrzenił, a w Polsce

zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii od 20 marca 2020 r. zaczął obowiązywać taki stan, dlatego też została podjęta decyzja o zawieszeniu szkoleń podstawowych i kursów specjalistycznych. Sytuacja taka nie

trwała długo, bo w miarę oswojenia się z zagrożeniem stopniowo wznowiono zawieszane szkolenia oraz rozpoczynano nowe.

W tym czasie wykładowcy Szkoły Policji w Katowicach, chcąc wzbogacać swój warsztat zawodowy, aby później móc przekazywać zdobytą

Pol. I. Mienka

Tester do banknotów i dokumentów

wiedzę słuchaczom, uczestniczyli w różnego rodzaju szkoleniach, które odbywały się w formie zdalnej przy wykorzystaniu narzędzi i metod teleinformatycznych.

Jednym z takich wydarzeń, w którym uczestniczyli nauczyciele policyjni Zakładu Służby Kryminalnej Szkoły Policji w Katowicach, było szkolenie zorganizowane w dniach od 7 do 10 czerwca oraz od 14 do 15 czerwca 2021 r. przez Komendę Stołeczną Policji w partnerstwie z norweskim ID-Center oraz Polską Wytwórnią Papierów Wartościowych w ramach projektu „Dokumenty – bezpieczeństwo i kontrola, w tym kontrola taktyczna” w ramach programu Norweski Mechanizm Finansowania na lata 2014-2021.

Było to przedsięwzięcie o charakterze międzynarodowym, gdzie jednym z celów było nabycie przez funkcjonariuszy publicznych umiejętności kontrolowania i weryfikacji autentyczności dokumentów w zakresie tzw. kontroli I i II stopnia, na gruncie obowiązujących przepisów prawa

zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 22 listopada 2018 roku o dokumentach publicznych (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 725 z późn. zm.).

Po zaliczeniu testu końcowego nauczyciele policyjni uczestniczący w tym szkoleniu nabyli uprawnienia trenerów oraz otrzymali wyposażenie dydaktyczne w postaci wysokiej klasy urządzeń umożliwiających zaawansowaną kontrolę autentyczności dokumentów i papierów wartościowych w warunkach stacjonarnych oraz w terenie, zestawu wzorców zabezpieczeń oraz testerów do banknotów i dokumentów przeznaczonych do realizacji zadań szkoleniowych.

Zgodnie z założeniami projektu, każdy z trenerów zobowiązany jest przeszkolić 100 funkcjonariuszy i wyposażać ich w podręczne testery do weryfikacji zabezpieczeń banknotów i dokumentów.

Przekazana informacja o możliwości i zasadach odbycia tego typu szkolenia w Szkole Policji w Katowicach, pomimo natłoku zajęć wynikających z programu szkolenia zawodowego

podstawowego oraz konieczności opanowania i usystematyzowania ogromu przekazanej wiedzy spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem wśród słuchaczy, dlatego też we wrześniu 2021 r. rozpoczęto cykl szkoleń.

Udział w szkoleniu pozwala jego uczestnikom uzupełnić i poszerzyć wiedzę oraz umiejętności praktyczne w zakresie legitymowania, weryfikacji wiarygodności i autentyczności dokumentów tożsamości, a także pozwala nabyć umiejętności posługiwania się urządzeniem do weryfikacji zabezpieczeń banknotów i dokumentów przez osoby zobowiązane do dokonywania sprawdzenia dokumentów w ramach tzw. kontroli I i II stopnia (z wykorzystaniem powiększenia i oświetlenia UV).

Jesteśmy przekonani, iż dzięki temu szkoleniu słuchacze zostaną bardzo dobrze przygotowani do skutecznej realizacji zadań mających na celu ograniczenie przestępczości związanej z nielegalnym wykorzystaniem dokumentów oraz banknotów. ■

Sprawność fizyczna w dobie pandemii

PODINSP. PIOTR CHMIELEWSKI,

PODINSP. LUBOMIR STASIAK

ZAKŁAD WYSZKOLENIA SPECJALNEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Na wstępie należałoby omówić w kilku słowach od kiedy zaczyna się wychowanie poprzez kulturę fizyczną w naszym kraju i kto jest za nią odpowiedzialny, gdyż w późniejszym okresie życia będzie to fundament do jej rozwijania i propagowania.

Aktywność ruchowa obywateli kształtowana jest przy współdziałaniu państwa w procesie edukacji przedszkolnej, szkolnej i akademickiej oraz rodziców z wykorzystaniem działalności i infrastruktury organizacji sportowych. Rozwijanie lub utrzymywanie jej w dalszych etapach życia zależy już od ukształtowanych wcześniej nawyków i motywacji własnej. Większość

policjantów zdaje sobie sprawę z faktu jakim jest dbanie o odpowiedni poziom sprawności fizycznej (narzucają to także przepisy resortowe). Wiadomo wszem i wobec, że jest to jeden z najważniejszych czynników oprócz właściwego sposobu odżywiania, który wpływa na stan zdrowia człowieka. Udział w kulturze fizycznej służy profilaktyce zdrowotnej, która ma znaczenie dla ogólnego poziomu

zdrowia psychofizycznego w społeczeństwie. Podstawowa sprawność ruchowa nie powinna być rozumiana jednak przez pryzmat uprawiania sportu wyczynowego, gdyż taki rodzaj sportu pochłania dużo czasu, niesie ze sobą duże ryzyko kontuzji, jak też nadmiernie eksploatuje organizm. Należy przyznać rację tym, którzy uważają, że zdrowy rozsądek i umiar należy zachować za-

Fot. T. Mierka

równy w odżywianiu, jak i wszelkiej eksploatacji fizycznej ludzkiego ciała.

ZMNIEJSZENIE AKTYWNOŚCI

W marcu 2020 roku doszło do sytuacji, z którą wcześniej nasze pokolenie nie miało do czynienia. Dezorientacja spowodowana wyjątkową sytuacją (kwarantanny, izolacje, przebyte choroby, powikłania pochorobowe, praca zdalna, wielość nowych, dodatkowych zadań do wykonania), wpłynęła na większość osób destrukcyjnie, a nawet depresyjnie, o czym wspominają psychologowie i psychiatry. Zamknięcie siłowni, klubów fitness, a przez okres kilku miesięcy całkowite zawieszenie wszelkiej działalności sportowej sprawiły, że ludzie przyzwyczaili się do zgoła innych zachowań. Ludzka natura broni się przed nawałem pracy i obowiązków, a co za tym idzie w wielu przypadkach bardzo szybko przyzwyczajają się do rezygnacji i zniechęcenia, które w tym niekorzystnym dla zdrowia czasie zaczęło się utrwalać. Część osób przyzwyczaiła się do zmniejszonej aktywności ruchowej, usprawiedliwiając się brakiem dostępu do siłowni, klubów, basenów, czy też innych obiektów sportowych.

Przed pandemią policjanci mieli możliwość rozwijania bądź utrzymywania sprawności fizycznej podczas szkolenia zawodowego oraz doskonalenia zawodowego centralnego i lokalnego, a także w czasie wolnym. Korzystali przy tym z dostępu do infrastruktury sportowej resortowej, samorządów terytorialnych i innych instytucji i podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w tym zakresie. Należałoby zatem zadać pytanie jak, pomimo ograniczeń dostępu do takiej infrastruktury funkcjonariusze Policji mogą zadbać o swoją sprawność fizyczną. Jest ona przecież istotna zarówno w kwestii zdrowia, jak i wykonywania zadań służbowych (szczególnie podczas przeprowadzania interwencji), które pomimo pandemii wirusa SARS-CoV-2 nadal są realizowane.

MOTYWACJA

Jeżeli tylko znajdziemy odrobinę czasu, chęć do działania i motywa-

cję, to naprawdę utrzymanie właściwego poziomu sprawności fizycznej nie powinno stanowić większego problemu. Pozytywnie zmotywuje na pewno myśl o poprawie zdrowia czy też sylwetki. Aktywność fizyczna ma szeroki wpływ na poprawę stanu psychofizycznego organizmu. Wiele badań pokazało, że ruch poprawia ukrwienie mózgu, a co za tym idzie wzmacnia koncentrację i zdolność do kojarzenia faktów.

Kolejnym ważnym motywatorem jest podniesienie odporności na stres. Wysiłek fizyczny łagodzi reakcje lękowe i nerwowe, nawet u tych, u których stres zdążył już dokonać spustoszeń w organizmie. Aktywność ruchowa hamuje wydzielanie kortyzolu – popularnie zwanego „hormonem stresu” i niweluje nerwowe napięcie mięśniowe.

Szereg badań prowadzonych na świecie jednoznacznie wskazuje, że nawet 10-15 minut ruchu w ciągu dnia znacznie polepsza samopoczucie. Aktywność fizyczna jest w stanie zmniejszyć ryzyko wystąpienia depresji nawet do 50%, jak również ją złagodzić w przypadku, gdy już wystąpiła.

W czasie aktywności fizycznej dochodzi do wydzielania tzw. hormonu szczęścia – endorfiny. Sport przyspiesza trawienie, pobudza metabolizm, a co za tym idzie ułatwia zrzucanie zbędnych kilogramów – poprawiając naszą sylwetkę. Wymieniając atuty jakie daje aktywność ruchowa należy wspomnieć o wzmocnieniu układu kostno-stawowego oraz zwiększeniu odporności organizmu na infekcje. Pod wpływem obciążeń zwiększa się też gęstość kości, wydziela się więcej mazi stawowej, która odpowiada m.in. za zmniejszenie tarcia w stawach.

PIERWSZE KROKI

Skoro udało nam się znaleźć już odpowiednią motywację, a posługując się przysłowiem „kto zaczął – ten połowy dokonał”, należałoby zadać sobie pytanie jaki jest kolejny krok? Profesjonalizm nie pozwala na uogólnienia dlatego, że każdy z nas jest inny i wymaga odmiennego podejścia. Powinniśmy przede wszystkim

kierować się zdrowym rozsądkiem w dbaniu o swoją kondycję. Należy „słuchać” swojego ciała i być baczny obserwatorem. Pozwoli to na bezpieczny trening i zmniejszy ryzyko doznania kontuzji. Nauczmy się pracować ze swoim sercem, popracujmy z tętnem – jako wskaźnikiem treningowym. Nie trzeba od razu zaopatrywać się w drogie gadzety treningowe, jak pulsometry, smartwatche itp. Są one oczywiście przydatne, ale bez nich można również ćwiczyć, chociaż są osoby, które traktują takie dodatki jako dodatkowy motywator. Do pomiaru tętna wystarczy zegarek lub stoper. Przy pomocy palca wskazującego i środkowego znajdujemy puls na nadgarstku. Pomiaru dokonujemy poprzez liczenie pulsu przez 10 sekund, a następnie mnożymy przez 6. Wynik informuje nas o ilości uderzeń naszego serca w ciągu minuty.

Pierwsze kroki – przyjmując te słowa całkowicie dosłownie, można uznać za najlepszy wyjściowy model treningu. Szybki marsz (także po zróżnicowanym terenie), którym możemy podnieść tętno, a za tym idzie podniesienie ciepłoty ciała i rozgrzanie układu mięśniowego i kostno-stawowego. Świetnym dodatkiem mogą być kije do nordic walkingu, które odciążą kręgosłup i wzmocnią układ mięśniowy ramion i górnego odcinka tułowia. Kolejnym etapem może być płynne przejście do marszobiegów.

Należałoby zaznaczyć, że katowanie się długimi dystansami nie jest wskazane dla osób, które wchodzi dopiero w rytm i zaczynają pracę nad swoją kondycją. Z przeprowadzonych badań wynika, że wybranie modułowanego wysiłku, przynosi znacznie lepsze efekty, zarówno w poprawie kondycji jak i w utracie zbędnych kilogramów. Co należy przez to rozumieć?

Taki rodzaj wysiłku warto oprzeć na pomiarze własnego tętna, co umożliwi wykonywanie ćwiczeń z właściwą (zdrową) intensywnością. Do tego celu należałoby określić własne tętno maksymalne. Można je oszacować za pomocą powszechnie używanego wzoru: 220 minus wiek osoby.

▶ **ĆWICZENIA**

Oto prosty przepis na poprawę naszej kondycji:

1. zacznij od 10 minut marszu, wykorzystaj zróżnicowanie terenu, możesz posłużyć się kijami do nordic walkingu;
2. wykonaj 5-15 biegów, w których twoje tętno wzrośnie do 70-80% tętna maksymalnego, dla efektu wystarczy, że amplituda wzrośnie nawet na chwilę;
3. przejdź do marszu, wyrównaj i uspokój oddech;
4. w czasie wyrównywania oddechu spróbuj nad nim zapanować – oddychaj tylko przez nos;
5. na koniec treningu poświęć kilka minut na ćwiczenia rozciągające.

Powyższy schemat jest jednym z wielu przykładów. Zawiera w sobie bezpieczne elementy służące do podniesienia sprawności psychofizycznej. W miarę zdobywania doświadczenia można zwiększać zakresy pracy we wszystkich płaszczyznach. Bogata literatura z zakresu fizjologii człowieka ułatwi poznanie i zrozumienie podstawowych procesów funkcjonowania organizmu człowieka, co zdecydowanie pomoże w świadomym i zdrowym poprawianiu wydolności fizycznej.

Należy pamiętać o tym, iż przesada w jakimkolwiek momencie treningu (szukanie i wyznaczanie sobie rekordów do pobicia) może przynieść odwrotne skutki do założonych celów. Dobrym pomysłem może być również tzw. trening funkcjonalny, czyli taki, który jest częścią każdego dnia. Należy podkreślić, że nawet w mieszkaniu o małej powierzchni jesteśmy w stanie zadbać o swoją sprawność fizyczną, wykorzystując do tego ciężar własnego ciała, czy proste przedmioty codziennego użytku, które są w naszym posiadaniu.

TRENING W DOMU

Oto prosty przykład treningu z wykorzystaniem wyposażenia naszych domów do prostych ćwiczeń fizycznych, do których przystępujemy oczywiście po przeprowadzeniu rozgrzewki.

1. Ugięcia ramion w podporze przedem – tzw. „pompki”. Pierwszą serię wykonujemy tradycyjnie, do drugiej i trzeciej serii wykorzystujemy np. łóżko. Opieramy wówczas nogi na łóżku i wykonujemy ugięcia ramion ze stopami podpartymi wyżej niż dłonie, a przy trzeciej odwrotnie. Ile „pompki”? Możemy liczyć powtórzenia lub wykonywać ćwiczenia na czas.

Za przykład może posłużyć poniższe zestawienie:

- 10-15 ugięć ramion lub wykonywanie (innego) ćwiczenia przez 20 sekund, powtarzamy trzykrotnie.
2. Siady proste z leżenia tyłem – tzw. „brzuszki”. Ilość powtórzeń, serii lub czas – podobnie jak przy pompkach. Pierwsza seria tradycyjnie – unosząc tułów z leżenia, druga seria z uniesieniem nóg (wykorzystujemy krzesło, łóżko), a trzecią serię możemy wykonać, wznosząc tułów ze skrzętem.
 3. Do wzmocnienia mięśni nóg możemy wykorzystać przysiady, wchodzenie i schodzenie po schodach, wykroki z postawy swobodnej etc.; w celu urozmaicenia treningu – dodamy obciążenie np. wykorzystując plastikowe butelki wypełnione wodą. Z reguły mięśnie nóg są bardziej podatne na obciążenia, dlatego też możemy zwiększyć ilość powtórzeń lub wydłużyć czas serii.

Przykłady przytoczone w artykule stanowią punkt wyjściowy w drodze do poprawy (lub utrzymania) sprawności fizycznej. Jako autorzy gorąco zachęcamy do pogłębiania wiedzy w przedmiotowym zakresie. Bogata literatura oraz propozycje specjalistów publikowane w sieci internetowej z całą pewnością pozwolą na znalezienie w pełni satysfakcjonujących rodzajów ćwiczeń i treningu.

Podsumowując, należy podkreślić, że utrzymana na dobrym poziomie ogólna sprawność fizyczna funkcjonariusza Policji jest jednym z niezbędnych narzędzi do skutecznej realizacji zadań służbowych, zwłaszcza w zakresie przeprowadzania interwencji. Ma też bezpośrednie przełożenie na zwiększenie bezpieczeństwa osobistego policjanta w trakcie ich wykonywania. Stawiając na szali walory prozdrowotne i bezpieczeństwo w służbie zachęcamy do aktywności ruchowej w każdy możliwy i racjonalny sposób, niezależnie od trudności spowodowanych pandemią lub innych przeszkód, mogących pojawić się w nowej, popandemicznej rzeczywistości.

Gaszyn Challenge

To głośna akcja charytatywna, której celem jest pomoc cierpiącym na SMA – rdzeniowy zanik mięśni.

Wyzwanie polega na zrobieniu 10 pompek lub 10 przysiadów i wpłaceniu minimum 5 zł przez każdego uczestnika na konto zbiórki chorej osoby (jeżeli zadanie nie zostanie wykonane to należy wpłacić minimum 10 zł.). Osoby nominowane mają 48 godzin na wykonanie zadania i mogą nominować kolejne 3 osoby/institucje.

Pomysłodawcą całej akcji jest strażak z Ochotniczej Straży Pożarnej w Gaszynie pan Marcin Topór. Akcja Gaszyn Challenge szybko rozprzestrzeniła się na cały kraj, dotarła nawet na Antarktydę.

W Internecie pełno jest filmików, w których rozmaite osoby robią pompki lub przysiady, by pomagać dzieciom zbierać pieniądze na bardzo drogi lek. Do akcji włączyła się kilkakrotnie kadra i słuchacze Szkoły Policji w Katowicach:

9 czerwca 2020 r. kadra szkoły wraz z ówczesnym komendantem Szkoły Policji w Katowicach insp. dr. Rafałem Kochańczykiem została nominowana przez Samodzielny Pod-

oddział Kontrterrorystyczny Policji w Katowicach i podjęła wyzwanie w ramach Gaszyn Challenge „Pompujemy dla dzieci”. Po wykonaniu zadania komendant nominował: Szkołę Policji w Słupsku, Oddział Prewencji Policji w Kielcach oraz 30. rotację Jednostki Specjalnej Polskiej Policji pełniącej służbę w ramach Unii Europejskiej Eulex stacjonującej w Kosowie.

Drugą nominację Szkoła Policji w Katowicach otrzymała 13 sierpnia 2020 r. od Pogotowia Ratunkowego w Kłodzku, słuchacze wraz z kadrą podjęli wyzwanie. Po wykonaniu zadania Szkoła Policji w Katowicach nominowała Centrum Szkolenia Policji w Legionowie oraz Oddział Prewencji Policji w Katowicach.

11 października 2020 r., w związku z nominowaniem przez Ochotniczą Straż Pożarną w Wymysłowie, słuchacze wraz z kadrą Szkoły Policji w Katowicach podjęli kolejne wyzwanie. Tym razem „pompowaliśmy” w Challenge’u dla Oliwii Hyli. Po wykonaniu zadania słuchacze Szkoły Policji w Katowicach nomi-

nowali do kontynuacji tej inicjatywy: Wydział Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Częstochowie oraz Roan Fight Club Mysłowice.

Szkoła Policji w Katowicach nie zwalnia tempa w pomaganiu. 16 lutego 2021 r. otrzymała nominację skierowaną przez Szkołę Policji w Słupsku. Samorząd Słuchaczy Szkoły Policji w Katowicach zorganizował i przeprowadził bieg na rzecz wsparcia leczenia i rehabilitacji Pani Moniki, która pod koniec ubiegłego roku uległa poważnemu wypadkowi drogowemu. Po wykonaniu zadania słuchacze Szkoły Policji w Katowicach nominowali do kontynuacji: Samodzielny Pododdział Prewencji Policji w Opolu oraz Samodzielny Pododdział Kontrterrorystyczny Policji w Katowicach.

Kadra wraz ze słuchaczami Szkoły Policji w Katowicach chętnie wspiera wszelkiego rodzaju akcje charytatywne, które mają na celu inicjatywę niesienia pomocy ludziom w potrzebie, bo cel jest jeden: pomagajmy, bo pomaganie jest fajne.

Czy szkolenie policjantów na odległość ma przyszłość?

Reminiscencje po konferencji CEPOL-u

NADKOM. ALEKSANDRA KUKUŁA

ZAKŁAD WYSZKOLENIA SPECJALNEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

W dniach 5-7 maja 2021 r. odbyła się konferencja naukowo-badawcza w trybie online pt. „Wpływ pandemii na szkolenia i praktykę organów ścigania. Wstępny bilans z perspektywy badawczej”, zorganizowana przez Europejską Agencję Szkolenia Służb Porządku Publicznego CEPOL we współpracy z Uniwersytetem im. Mykolasza Romerisa (Litwa).

B była to pierwsza w historii Agencji konferencja zorganizowana wyłącznie online. Tematyka konferencji podzielona była na 5 obszarów zainteresowania:

- szkolenie i edukacja po kryzysie pandemicznym;
- wnioski dla kierownictwa i organizacji;
- zdrowie i bezpieczeństwo funkcjonariuszy organów ścigania;
- zmiana wzorców przestępczości;
- public relations i porządek publiczny.

Ze względu na tematykę obecnego numeru *Forum* skupię się przede wszystkim na zagadnieniach dotyczących szkolenia.

Pojawienie się koronawirusa i jego pandemiczny charakter rozprzestrzeniania się na całym świecie miało dramatyczny wpływ nie tylko na codzienne życie obywateli w ogóle, ale także na pracę policji i innych organów ścigania. Zakłócenia w wielu dziedzinach życia społecznego i gospodarczego sprawiły, że osoby odpowiedzialne za przestrzeganie prawa i bezpieczeństwa musiały stale dostosowywać swoje siły, środki in-

stytucjonalne i praktyki do nowych i często zmieniających się przepisów wprowadzanych w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się pandemii. Pilnowanie przestrzegania swoistej *godziny policyjnej* dla młodych ludzi, zasad *dystansu społecznego* czy przestrzeganie obowiązków noszenia maseczek ochronnych na twarzy, stały się niestandardowymi obszarami zainteresowania organów ścigania oraz przedmiotem publicznej kontroli i debaty w wielu krajach europejskich

Zanim wspomniane następstwa pandemii nastąpiły szkolenia policyjne szły własnym tempem, prowadzone metodą tradycyjną, gdzie wykładowca miał bezpośredni kontakt ze słuchaczami. W niektórych krajach trwały nieśmiałe próby przeniesienia do sieci pewnych zagadnień zawodowych i przez to poszerzenie możliwości kształcenia policjantów, jednakże dopiero uderzenie pandemii koronawirusa wymusiło taką konieczność.

FINLANDIA

Przykładowo, w Finlandii stan wyjątkowy został wprowadzony przez

rząd w maju 2020 r., a wraz z nim m.in. następujące ograniczenia: limity w zakresie organizowania zgromadzeń i imprez, zamknięto szkoły i uniwersytety. Początkowo, prowadzone szkolenia, zostały wstrzymane, jednak ze względu na nacisk związany z uruchomieniem poszczególnych kursów i brak pewności co do rozwoju sytuacji pandemicznej, a także mocne zaangażowanie się wykładowców w przygotowanie szkoleń online, wdrożono opcję nauczania w sieci. Około 75% zajęć dydaktycznych prowadzone było przy wykorzystaniu Internetu oraz narzędzi cyfrowych. Aby przeprowadzać zajęcia w tradycyjnej formie, wprowadzono ograniczenia w liczbie osób w grupach szkoleniowych (maksymalnie do 13 słuchaczy), limity korzystania z obiektów sportowych, obowiązkowe zakładanie maseczek jednorazowych na terenie kampusu szkoły i w szkole. Zastosowano wewnętrzną kwarantannę w stosunku do wszystkich podejrzewanych przypadków i rekomendowano nauczycielom prowadzenie zajęć online ze swojego miejsca zamieszkania.

BAWARIA

Z kolei w policji bawarskiej do lutego 2020 r. prowadzenie zajęć odbywało się na zasadzie bezpośrednich spotkań nauczyciela i słuchaczy. Prowadzący wykład nadmienił, że wyposażenie w sprzęt do prowadzenia wirtualnie zajęć było bardzo skromne. Po wybuchu pandemii ograniczono drastycznie szkolenie praktyczne, a zadania do nauczania były przesyłane słuchaczom za pomocą poczty elektronicznej. W trakcie drugiej fali koronawirusa (zima 2020/2021) wprowadzono już nauczanie przy wykorzystaniu LMS (*Learning Management System* – system zarządzania nauczaniem). Co ciekawe, system ten został zaprojektowany przez policjantów i umieszczony na wewnętrznym serwerze policyjnym. Dostęp do niego mają więc wyłącznie osoby upoważnione, z odpowiednimi certyfikatami. System ten zawiera wystandaryzowany materiał do opanowania przez słuchaczy przedstawiony w formie skryptów, prezentacji multimedialnych, zadań do realizacji, interaktywnych zadań do przeciwczenia, testów.

Każdy nauczyciel otrzymał też spersonalizowane materiały do nauki własnej, a wszyscy użytkownicy techniczne wsparcie ze strony administratorów systemu. Ponadto doposażono sale wykładowe w tablice interaktywne i inny sprzęt do prowadzenia zajęć w sieci. Co więcej, wyposażono słuchaczy w tablety i służbowe smartfony, z których mogli korzystać w trakcie nauki.

Prowadzący wykład poruszył ciekawą kwestię, która notabene pozostaje w moim bezpośrednim zainteresowaniu jako wykładowcy. Przedstawił mianowicie, w jaki sposób nauczane są przedmioty oparte na znajomości dokumentów niejawnych. Zawartość poniższej odpowiedzi dla polskiego policjanta może być zaskakująca, bowiem zdecydowano, że w LMS umieszczone będą również dokumenty zawierające informacje niejawne. Prowadzący wykład podkreślił, że rozumie wątpliwości odnośnie poziomu ochrony informacji objętych klauzulą, jednak

że zaakcentował też, że przecież dostęp do systemu jest reglamentowany, a słuchacze to osoby sprawdzone, a przede wszystkim dorosłe i odpowiedzialne.

KATALONIA

Ciekawe podejście do nauczania online wprowadzono w Akademii Policyjnej w Katalonii. Przede wszystkim po wybuchu pandemii przesunięto proces nauczania z tradycyjnego do nauczania przy wykorzystaniu platformy ISPCX. Prowadząca skupiła się na przedstawieniu metod, jakie zastosowano, aby utrzymać zaangażowanie słuchaczy w szkolenie wirtualne na poziomie zadowalającym. Były to:

- motywacyjne filmy, w których zawarto informację dotyczącą służby policyjnej, rady dotyczące szkolenia podstawowego, motywujące powiedzenia i hasła podkreślające starania słuchaczy i doceniające ich wysiłek wkładany w realizację procesu uczenia się;
- tzw. tutoriale – spotkania online z prowadzącym zajęcia nauczycielem, w trakcie których słuchacze mogli zadawać pytania odnośnie pojawiających się podczas szkolenia wątpliwości.

Sposoby te wykorzystywane były w trakcie 3-miesięcznego szkolenia realizowanego wyłącznie w formie zdalnej. Po przeanalizowaniu ankiet słuchaczy wyciągnięto następujące wnioski:

- wprowadzone rozwiązania były wystarczające, by utrzymać aktywność słuchaczy w trakcie szkolenia prowadzonego wyłącznie online;
- motywacyjne filmy były odbierane jako przypomnienie ciężkiej, ale zaszczytnej służby i policyjnych wartości;
- tutoriale wspomagały proces samokształcenia, rozwiewały wątpliwości, były osobistym przewodnikiem w trakcie samodzielnej nauki w domu;
- powyższe, w specyficzny sposób utrzymywane, relacje, dawały poczucie przynależności do całej policyjnej społeczności w Katalonii, pomimo wymuszonego okolicznościami, odseparowania.

USA

Gościnnie w trakcie konferencji wystąpiło dwóch policjantów z Departamentu Policji w Baltimore, USA. Kiedy pojawiła się pandemia, szkolenie policjantów przeniesiono do sieci przy wykorzystaniu platformy ZOOM, aby w maju 2020 r. częściowo powrócić do szkolenia tradycyjnego. W trakcie zajęć bezpośrednich stosowane były zasady reżimu epidemiczno-sanitarnego, tj. maski na nos i usta, zachowanie dystansu, dezynfekcja sal. Wniośki, jakie wysunięto są następujące:

- szkolnictwo policyjne może być realizowane w różnoraki sposób;
- wykładowcy i słuchacze mają swoje subiektywne tempo dostosowania się do zmieniających się okoliczności;
- znaczny zakres tematyki policyjnej powinien być realizowany w sposób bezpośredni. Policjanci z „pierwszej linii” bardziej niż wiedzy teoretycznej potrzebują praktyki, zatem obydwie muszą być spójne i przenikać się;
- procesy socjalizacyjne oraz nadzór w trakcie izolacji nie są realizowane i nie osiągają akceptowalnego poziomu.

WIELKA BRYTANIA

Interesującą koncepcję tzw. *blended learning*, czyli nauczania mieszane-go, przedstawiła wykładowczyni Uniwersytetu Londyńskiego. Przeprowadziła ona wraz ze swoim zespołem badania zlecone przez Radę Szefów Służb Narodowych Anglii i Walii, w trakcie których policjantom zadano następujące pytania:

- Czy sprofesjonalizowane nauczanie mieszane jest w stanie poprawić szkolenie policyjne?
- Jakie byłyby podstawowe zasady niezbędne do zaprojektowania i udostępnienia szkolenia przy zastosowaniu nauczania mieszane-go?
- Czy służby policyjne są zainteresowane włączeniem nauczania mieszane-go do szkolenia?

Dr Belur definiuje nauczanie mieszane jako: składające się z wielu elementów, jedno realizowane bezpośrednio w sali wykładowej, drugie proponowane do realizacji zdalnie, ▶

► i trzecie dostarczane jako zawartość wirtualna (*digital content*).

Analizując odpowiedzi na powyższe pytania badaczka zastanawiała się nad motywacją w zakresie zaadaptowania nauczania mieszanego w tradycyjnym procesie dydaktycznym, biorąc pod uwagę następujące kryteria: potrzebę chwili, oszczędności, modernizację, współpracę, elastyczność. I tak, respondenci zauważali, że w zakresie wyposażenia, istnieją poważne braki np. sprzętowe. Często obowiązujące przepisy nie pozwalają na zastosowanie powszechnie dostępnych rozwiązań. Ponadto ważną informacją było wskazanie, że nawet najlepiej zaprojektowany program do nauczania zdalnego nie będzie działał sam, a każdy, i nauczyciel i słuchacz, mają indywidualne skłonności, które się prędzej czy później ujawnią. Jeżeli i i jedni i drudzy nie będą skłonni do współpracy przy tworzeniu odpowiedniego klimatu w trakcie zajęć, mieszane nauczanie nie zadziała. Dalej, niezbędne jest stałe wsparcie ze strony kierownictwa, wyśrodkowanie woli oszczędzania z koniecznością zrealizowania niezbędnych zakupów, przy czym nie należy skupiać się na zakupie gadżetów, ale rzeczy użytkowych. W kwestii finansowania, badaczka zauważyła, że respondenci uważają je za największe wyzwanie. Cały proces tworzenia systemu, korzystanie z niego, utrzymanie generuje stałe koszty, które nie każda służba jest w stanie unieść. Za jedną z wad nauczania zdalnego uznano brak odpowiedniej socjalizacji w zakresie kultury policyjnej (sztabowej). Ankietowani zauważyli, że nie można wymagać takich umiejętności od osób, które sztukę policyjną poznają zdalnie, tak naprawdę nie uczestniczą w niej, nie są jej częścią, a nawet nie mają obowiązku noszenia munduru.

Pesymizm ujawniający powszechne problemy w służbach policyjnych pokazał się również i w ankietach. Respondenci wskazali, że jeżeli potrzeba poszerzania wiedzy, umiejętności zawodowych, nie wpływa z osobistego pozytywnego podejścia policjanta do samokształcenia,

to taka potrzeba nie zostanie wykazana przez służbę samą w sobie.

Jak wspomniałam, badanie zostało przeprowadzone z inicjatywy służb policyjnych, wśród funkcjonariuszy reprezentujących 17 różnych formacji. Nie trzeba głębokiej analizy, aby stwierdzić, że chęć wprowadzenia nowych rozwiązań, niekoniecznie spotka się z uznaniem i aprobatą. Odpowiedzi z ankiet wydają się to potwierdzać.

Pomimo tego, badaczka wskazuje jednak kierunek, jaki należy obrać, jeżeli nauczanie mieszane miałoby się sprawdzić. Akcentuje następujące elementy:

- odpowiedni projekt (*design*) – właściwie zaprojektowane i dostarczone nauczanie mieszane, może wspomóc zaangażowanie, satysfakcję z nauczania, nawet bardziej zachęcić do niego, niż metody stosowane pojedynczo;
- targetowanie (kierowanie kontekstowe) – system musi być odpowiednio skrojony ze względu na typ słuchacza, wymagania i zakres materiału;
- odpowiednia konstrukcja – właściwe warunki wsparcia w zakresie uzyskiwania wiedzy i umiejętności przez słuchacza i rozwijanie jego autonomii w tym zakresie;
- wsparcie – ciągłe wsparcie ze strony osób odpowiedzialnych za projekt (przede wszystkim z kierownictwa).

Ostatecznie, badaczka stwierdza, że niezbędna będzie praca w celu zmiany podejścia do nauczania mieszane oraz ocena samego procesu i uzyskanych efektów, kierując się kryteriami:

- co działa;
- dla kogo;
- jak działa.

PROJEKT DIGICRIMJUS

Przedstawiając tematy poruszane w trakcie konferencji nie sposób pominąć projektu DIGICRIMJUS zrealizowany przez strategiczne partnerstwo szkolnictwa wyższego w zakresie digitalizacji i prawa karnego wspierane przez UE. Partnerstwo to zostało utworzone przez trzy europejskie uniwersytety (w Szeged – Węgry,

w Konstancji – Niemcy, w Stambule – Turcja) i skupia się na nowych wyzwaniach związanych z nauczaniem, badaniami i praktyką prawa karnego w erze cyfrowej. DIGICRIMJUS opiera się na czterech filarach: digitalizacja, prawo karne i wymiar sprawiedliwości, komparatystyka prawnicza, nauczanie i uczenie się. Efekty trzyletniego projektu badawczego można śledzić wchodząc na dedykowaną dla niego stronę internetową: www.digicrimjus.com.

Kolejny interesujący projekt wspomnianego wyżej partnerstwa, to CLaER czyli *Criminal Law Escape Room* oznaczający internetowy *escape room* z dziedziny kryminalistyki i kryminologii opracowany głównie przez specjalistów Uniwersytetu w Szeged, dedykowany dla zaawansowanych studentów prawa specjalizujących się w prawie karnym. Ten cyfrowy materiał dydaktyczny został zaprojektowany w taki sposób, aby naśladować symulacje i zabawy w przestrzeni cyfrowej z wykorzystaniem koncepcji *escape roomu*, czyli wyszukiwania wskazówek, dowodów, poszlak, które umożliwią przechodzenie kolejnych poziomów.

Podejmowanie prawidłowych czynności, nieszablonowe rozwiązania, prowadzą ostatecznie uczestnika do rozwiązania zagadki kryminalnej i konieczności sporządzania odpowiedniej dokumentacji dla danego zdarzenia. Notabene, jak twierdzą twórcy, CLaER został skonstruowany w oparciu o dostępne bezpłatne aplikacje i źródła internetowe (*open source*). CLaER i DIGICRIMJUS to dwie części ze sobą ściśle powiązane, ponieważ podobne aplikacje są planowane do wykorzystania również w projekcie DIGICRIMJUS.

WNIOSKI

Po przedstawieniu najciekawszych propozycji z dziedziny nauczania zdalnego, chciałabym pokrótce podsumować rezultaty odnotowane w poszczególnych krajach. Przykładowo, po około roku od wprowadzenia rozwiązań w Finlandii, zauważono następujące efekty:

- wzrost kompetencji cyfrowych nauczycieli policyjnych (niektórzy

nawet zaczęli preferować cyfrowe metody prowadzenia zajęć), pokonanie lęku przed zajęciami prowadzonymi zdalnie;

- przetestowano rozwiązania dotyczące nauczania przedmiotów, których materiały objęte jest klauzulą niejawności;
- potwierdzenie tezy, że w przypadku szybko zmieniających się okoliczności, planowanie długofalowe zawodzi, a sprawdza się uelastycznienie podejścia do procesu decyzyjnego,
- wysokie nakłady w rozwój teleinformatyki (*ICT – information and communications technology*), przynoszą wymierne efekty;
- wprowadzenie dystansu społecznego zdecydowanie zmniejszyło ilość zwolnień lekarskich.

Po raz kolejny jednak wskazano typowe wady nauczania online. Słuchacze w ankietach wskazywali przede wszystkim, że brakuje im kontaktów z rówieśnikami w grupie. Ponadto potwierdzono fakt, że nie wszystkie zagadnienia mogą być przedstawiane online. Szczególnie praktyczne aspekty służby policyjnej muszą być nauczane w tradycyjnej formie z fizycznym udziałem nauczyciela i ucznia.

Podniesiono również ciekawe zagadnienie. Czy nauczanie na odległość jest w stanie wytworzyć u słuchaczy umiejętności pracy w grupie, zaufania do swoich kolegów po fachu, niezbędne wartości etyczne i profesjonalne podejście do służby? Prowadzący wykład wskazał, że powyższe pytania muszą być poddane analizie i tego typu cele należy ująć w trakcie tworzenia ewentualnych programów szkolenia online.

Ciekawe spostrzeżenia zaprezentowali również przedstawiciele policji bawarskiej. Mianowicie, w ankietach przeprowadzonych wśród słuchaczy – policjantów wskazano następujące obszary, które uległy według nich poprawie po wprowadzeniu wspomnianego wcześniej systemu LMS. Słuchacze zauważyli, że zajęcia są bardziej różnorodne, a sposób ich prowadzenia jest bardziej interesujący niż tradycyjne nauczanie. Tematyka jest też lepiej zwiualizowana, bardziej przekrojowa

i dostępna. Stąd wnioski, jakie wyciągnięto są następujące:

- wiedza teoretyczna pozostała na wysokim poziomie;
- poziom opanowania umiejętności praktycznych (samoobrona, umiejętność prowadzenia przesłuchań), obniżył się, ale dalej był akceptowalny;
- digitalizacja szkoleń w nowoczesnej policji jest kluczowa, przy czym digitalizacji nie należy rozumieć li tylko jako wyposażenie w komputery. Digitalizacja to suma następujących zmiennych: odpowiedni sprzęt, infrastruktura, concept metodyczny, a nade wszystko pomysł, jak te elementy połączyć i zrealizować założone cele;
- nie należy obawiać się zmian i wyzwań, które stawia świat, przecież jest to nieuniknione. Ważne by, nauczyć się w tych zmianach odnaleźć i podejmować odważne czasem niekonwencjonalne decyzje.

Po około roku prowadzenia szkoleń z wykorzystaniem środków nauczania zdalnego, tj. aplikacji Webex Meetings, jako wykładowca policyjny, również dochodzę do podobnych wniosków. Z pewnością szkolenie zdalne, z wykorzystaniem różnych metod wizualizacyjnych powinno coraz częściej być wykorzystywane również w polskim szkolnictwie policyjnym. Sama bardzo chętnie w trakcie prowadzenia zajęć online korzystałam z dostępnych aplikacji internetowych, aby uatrakcyjnić przekaz dla słuchaczy. Wymagało to ode mnie oczywiście większego zaangażowania, dopracowania pomysłu, wyszukania odpowiednich rozwiązań, ale ostatecznie, przedstawiony słuchaczom produkt spełnił pokładane w nim oczekiwania (moje i słuchaczy).

W ramach podsumowania ośmielę się w tym miejscu pozostawić do rozważenia pewne tezy związane z nauczaniem zdalnym:

- Teza 1. Szkolenie na odległość jest doskonałym narzędziem nauczania na kursach specjalistycznych.
- Teza 2. Szkolenie na odległość bardzo dobrze uzupełnia szkolenie tradycyjne.
- Teza 3. Nie wszystkie zagadnienia

można przedstawić, zaprezentować zdalnie.

- Teza 4. Szkolenie na odległość nie będzie odpowiednie dla słuchaczy szkoleń zawodowych podstawowych (ale już szkolenie z wykorzystaniem nauczania mieszanego – tak. Być może implikowałoby to konieczność zreorganizowania szkolenia podstawowego i weryfikację jego programu).
 - Teza 5. Nie wszyscy wykładowcy posiadają indywidualne umiejętności do prowadzenia zajęć online.
 - Teza 6. Do przeprowadzenia szkolenia z wykorzystaniem Internetu niezbędne będą: nowoczesne, właściwie dobrane wyposażenie, odpowiednio skonstruowana i wydolna infrastruktura sieciowa.
 - Teza 7. Należy premiować policjantów, którzy szkolą się online.
 - Teza 8. Najlepszym sposobem organizacji szkoleń przy wykorzystaniu narzędzi zdalnego nauczania będzie utworzenie odpowiedniego systemu zarządzania nauczaniem (LMS).
 - Teza 9. Należy pozostawić pewien zakres swobody w doborze treści i formy prowadzonych zajęć na odległość w gestii jednostek szkoleniowych.
 - Teza 10. Niezwykle istotne jest wprowadzenie w procesie szkolenia na odległość zagadnień związanych z kulturą policyjną, aby mimo odległości uczestnik szkolenia miał przekonanie, że jest częścią wielkiej społeczności z jej tradycjami, powołaniem i ważnymi zadaniami do realizacji.
- Biorąc pod uwagę treści poruszane w trakcie konferencji, wszystkie tezy łatwo obronić i podeprzeć praktycznymi przykładami. Myśląc długofalowo, powyższe twierdzenia mogą posłużyć do strategicznego podejścia do pomysłu szkolenia na odległość w polskiej Policji. Bo przecież, jak podobno stwierdził Winston Churchill, *nigdy nie należy pozwolić, aby dobry kryzys poszedł na marne*. W świetle wyzwań jakie stają przed szkoleniem policyjnym w czasie postpandemicznym, rada ta powinna przyświecać wszystkim decydom.

Pokonfesyjne retrospekcje o cyberprzestępczości w dobie COVID-19

KOM. ANETA CYGAN-DOMIŃSKA

ZAKŁAD SŁUŻBY KRYMINALNEJ
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Podsumowanie tematów podejmowanych podczas Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Krajobraz cyberprzestępczości w dobie COVID-19” zorganizowanej online przez WSPol w Szczytnie 17 marca 2021 r.

Konferencja została zorganizowana przez WSPol w Szczytnie we współpracy z Rządowym Centrum Bezpieczeństwa, Komisją Nadzoru Finansowego, Lwowskim Państwowym Uniwersytem Spraw Wewnętrznych Ukrainy, Szkołą Główną Służby Pożarniczej, Akademią Marynarki Wojennej, Akademią Sztuki Wojennej, Biurem do Walki z Cyberprzestępczością Komendy Głównej Policji oraz z przedstawicielami: Law and Public Safety Studies (JLPSS) Le-

wis University, Romeoville, IL, Computer and Mathematical Sciences Department Lewis University. Wydarzenie objęte zostało honorowym patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Udział w konferencji odbywał się za pomocą platformy e-learningowej. Dzięki organizacji konferencji w trybie online udział w spotkaniu był dostępny szerszemu gronu odbiorców niż miałyby to miejsce przed pandemią.

Wszystkie wystąpienia były poparte bogatym doświadczeniem oraz materiałem badawczym zebrany przez znamienitych prelegentów. Optyka spotkania była skupiona wokół cyberprzestępczości jako stosunkowo nowej i niezwykle szybko rozwijającej się formie przestępczości. Przy nieprzerwanym rozwoju techniki cyfrowej i telekomunikacyjnej zmienia się również cyberprzestępczość. Wiele aspektów naszego życia codziennego, jak i zawodowego z uwa-

gi na pandemię COVID-19 została przeniesiona do świata wirtualnego. Zwielokrotniła się liczba płatności online preferowanych podczas dokonywania zakupów w sklepach internetowych, a także nastąpił znaczący wzrost handlu prowadzonego dzięki Internetowi, jak również praca zdalna z wykorzystaniem sieci internetowej, komputerów czy smartfonów. Po krótko postaram się przybliżyć niektóre wystąpienia, które w mojej ocenie są szczególnie warte naszej uwagi w kontekście zawodowym jak i osobistym.

RYNEK FINANSOWY

Jednym z pierwszych wykładawców był przedstawiciel Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), który przybliżył tematykę „Nadzoru nad cyberbezpieczeństwem rynku finansowego w Polsce, perspektywa nadzorcza”.

KNF jest instytucją, która ma na celu nadzór nad rynkiem finansowym, do jej zadań należy zapewnienie prawidłowego funkcjonowania tego rynku, jego stabilności, bezpieczeństwa oraz przejrzystości, zaufania do rynku finansowego, a także zapewnienie ochrony interesów uczestników tego rynku. Instytucja ta nadzoruje 1200 podmiotów, wydaje akty *soft law* rozumiane jako standardy ryzyka dla branży IT oraz prowadzi działania inspekcyjne dla podmiotów usług kluczowych. W 2018 roku po wejściu w życie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (KSC) powołany został Zespół ds. Cyberbezpieczeństwa CSIRT. Na podstawie art. 44 wymienionej ustawy m.in. ma za zadanie przyjmowanie zgłoszeń o incydentach poważnych oraz wsparcie w obsłudze tych incydentów, wspieranie operatorów usług kluczowych, analizowanie incydentów poważnych, wyszukiwanie powiązań pomiędzy incydentami oraz opracowywanie wniosków z obsługi incydentu, współpracę z właściwym CSIRT MON, CSIRT NASK i CSIRT GOV w zakresie koordynowania obsługi incydentów poważnych.

W ramach działalności tej instytucji zarejestrowano najczęściej cybera-

taki na operatora pocztowego InPost, linki do fałszywych stron o dopłatę niewielkich środków, na portalu OLX oszustwa sprzedających, nagminność fałszywych stron płatności internetowych, wykradanie kodów PIN i CSV, podszywanie się pod pracowników banków z informacją, że osoba traci poświadczenie dostępu do bankowości elektronicznej, ataki phishingowe, tworzenie fałszywych stron. W celu zapobieżenia tym atakom oraz podniesienia świadomości społeczeństwa zostały przeprowadzone wraz z Policją kampanie społeczne o zasięgu ogólnopolskim. Przedstawiciel KNF podzielił się z uczestnikami problemami, z jakim musi się mierzyć ta instytucja. Mianowicie z brakiem zasobów osobowych szacowanym na około 5 tysięcy specjalistów w 2019 r., a 10 tys. w 2020 r. czy też słabą świadomością o zagrożeniach w społeczeństwie. Mają temu przeciwdziałać działania edukacyjne Ministerstwa Edukacji Narodowej, tworzenie klas w szkołach średnich o kierunku cyberbezpieczeństwo. Problemem jest także lawinowo rosnąca liczba luk w systemach bezpieczeństwa, mają temu przeciwdziałać zespoły IT.

PRACA ZDALNA

Kolejnym interesującym tematem dzielił się przedstawiciel Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (RCB), przybliżył tematykę „Wzrostu podatności na zagrożenia cybernetyczne w organizacjach wdrażających pracę zdalną”. Prelegent wygłosił ciekawą tezę, że „dobrze zaplanowana katastrofa, nie jest katastrofą a incydentem”. Do zadań RCB należy opracowywanie optymalnych rozwiązań pojawiających się sytuacji kryzysowych, a także koordynowanie przepływu informacji o zagrożeniach oraz tworzenie katalogu zagrożeń ich monitorowanie oraz uruchamianie procedur zarządzania kryzysowego na poziomie krajowym, dbanie o spójność procedur reagowania kryzysowego. Dr inż. Witold Skomra zwrócił uwagę podczas swojego wystąpienia na potrzebę utrzymywania ryzyka na poziomie akceptowalnym, podczas pandemii sytuacja z prze-

ściowej stała się rzeczywistością, wymusiła przejście na pracę zdalną i identyfikowanie zagrożeń dla organizacji, np. zdalne nadzorowanie systemów sterowania przemysłowego, zasad upoważnionego dostępu przywilejów koniecznych.

CSIRT NASK

Kolejnym referującym był Juliusz Brzostek, dyrektor ds. cyberbezpieczeństwa Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej – Państwowego Instytutu Badawczego, który przedstawił wystąpienia o tematyce „Krajobraz cyberbezpieczeństwa w 2020 r. z perspektywy CSIRT NASK. Natomiast referujący operował konkretnymi przykładami i wyliczeniami, z których wynikało, że w tej chwili internetowym przestępcom zależy głównie na takich informacjach jak: dane logowania do poczty, banku, portalu społecznościowego czy innej usługi online. Według obserwacji specjalistów CSIRT NASK w porównaniu z rokiem 2019 liczba odnotowanych ataków phishingowych w Polsce wzrosła w 2020 roku o 117%.

Zjawisko phishingu to podszywanie się pod inną osobę lub instytucję w celu wyłudzenia loginu i hasła do jakiejś ważnej usługi, np. konta bankowego, poczty elektronicznej lub portalu społecznościowego i właśnie takich incydentów CSIRT NASK zarejestrował w minionym roku najwięcej – ponad 7,6 tys. Korzystając z możliwości, jakie daje Internet, należy zachować podwyższoną czujność i przestrzegać reguł bezpieczeństwa, żeby nie stwarzać cyberprzestępcom okazji do nadużyć. Jest to istotne szczególnie w okresie pandemii, kiedy większość naszej aktywności dzieje się w sieci: praca, nauka, rozrywka, zakupy itp.

W 2020 roku eksperci CSIRT NASK zarejestrowali ponad 34,5 tys. zgłoszeń o potencjalnych zagrożeniach cyberbezpieczeństwa, w tym przeanalizowali ponad 10,4 tys. incydentów bezpieczeństwa. Uwagę przestępców zwróciły coraz popularniejsze urządzenia związane z Internetem Rzeczy (IoT). W tym samym czasie odnotowano niemal 6 tys. powiadomień o infekcjach tego typu ▶

urządzeń. Jednocześnie przestępcy wykorzystywali ataki przy użyciu szkodliwego oprogramowania – w ubiegłym roku było 746 takich przypadków.

Widoczny jest ponadto wzrost liczby incydentów związanych z seksualnym wykorzystywaniem dzieci, na które reaguje Zespół Dyżurnet.pl, działający w strukturach NASK. Na koniec 2020 roku liczba zgłoszeń potencjalnie nielegalnych treści wyniosła 13,4 tys., a liczba zarejestrowanych incydentów CSAM (materiałów prezentujących seksualne wykorzystywanie dzieci) przekroczyła 2,5 tys. 183 sprawy zgłoszono policji, a zdecydowaną większość (91%) treści CSAM usunięto w ciągu 48 godzin. Wzrost ten powodowany jest ciągle rosnącą świadomością użytkowników, a także zwiększeniem liczby samych użytkowników, jak również przenoszeniem liczby procesów do Internetu.

Informacje o incydentach bezpieczeństwa można zgłaszać za pośrednictwem formularza na stronie: <https://incydent.cert.pl>. Incydenty dotyczące nielegalnych treści, a w szczególności strony internetowe, na których znajdują się materiały prezentujące dzieci w seksualnym kontekście, należy zgłaszać do zespołu Dyżurnet.pl poprzez stronę <https://www.dyzurnet.pl>.

WYZWANIA POLICJI

Dyrektor Biura do Walki z Cyberprzestępczością KGP i Naczelnik Wydziału Rozpoznania Biura do Walki z Cyberprzestępczością KGP przybliżyli tematykę „Cyberprzestępczość – nowe/stare wyzwania w dobie COVID-19”.

Biuro do Walki z Cyberprzestępczością powstało na przełomie 2014 i 2015 roku, a od 2016 roku powstały 4 wydziały, tj. wydział rozpoznania (zajmuje się siecią Internet oraz współpracą z operatorami oraz Europolem i Interpolem), sekcja obsługi całodobowej, wydział operacyjny (tutaj spływają informacje o cyberprzestępstwach) oraz wydział wsparcia i badań (ma za zadanie zabezpieczenie materiału dowodowego, biegli sądowi wykonują analizę materiałów).

Biuro odnotowało zauważalny wzrost przestępstw dotyczących nielegalnego uzyskiwania informacji z pokonaniem zabezpieczenia użytkownika. Odnotowano znaczny wzrost szkód w bazach danych, np. 177 przypadków użycia złośliwego oprogramowania typu ransomware i dokonania za jego pomocą kolejnego przestępstwa.

Stwierdzono, że najsłabszym ogniwem jest człowiek. Zwrócono uwagę, że sprawcy wykorzystują anonimizację danych, przez co Policja ma trudności w ustaleniu sprawcy przestępstwa. Dotyczy to także obrotu kryptowalutami.

W celu podniesienia świadomości społeczeństwa i ochrony przed cyberprzestępcami Policja przeprowadziła w ramach prewencji internetowej programy informacyjne (<https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/199871,Jak-chronic-sie-przed-cyberprzestepcami-w-czasie-pandemii.html>).

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Należy jeszcze wspomnieć o wykładach z Lewis University. Dr Vesna Markovic przybliżyła temat finansowania terroryzmu i cyberprzestępczości. Zanotowano w dobie pandemii ogromny wzrost ceny bitcoina, co znacząco podniosło zyski z jego obrotu z ok. 32 tys. \$ do 60 tys. \$ za 1 bitcoina. Obrót tą kryptowalutą jest anonimowy, co spowodowało, że przestępczość zorganizowana, jak i terroryści zainteresowali się kryptowalutami.

Przy badaniu zjawiska przestępczości istnieje zasada „iść za pieniędzmi”. W tym przypadku transakcje kryptowalutowe są nie do wyśledzenia. Dr Markovic wskazała, że obserwuje się większą mobilność terrorystów. Upowszechnienie kryptowalut spowodowało bezproblemowy dostęp do pieniędzy w każdym miejscu, bez konieczności ich fizycznego przevożenia.

Przy planowaniu ataku nie ma problemu przy transferowaniu większych sum pieniężnych, co wzbudzałoby podejrzenia służb. Podała przybliżony koszt zorganizowania zamachu terrorystycznego, np. 11 wrze-

śnia 2001 roku to była suma od 350 do 500 tys. \$, w Londynie w lipcu 2005 r. koszt zamachu to ok. 10 tys. \$, zamach w Paryżu z 2015 r. – mniej niż 100 tys. \$, a atak w Nicei z 2016 roku to koszt. ok. 3 tys. \$. Dzięki anonimizacji transakcji nastąpiło łatwiejsze wspieranie terrorystów. W sierpniu 2020 r. Brygady Al-Qasam w Internecie i na billboardach kodem QR zachęcały do wspierania ich działalności poprzez zakup bitcoinów i odniosły sukces. Tak wspierani są też muhajedini oraz dżihad, finansując zakup broni.

PRZYKŁADY Z USA

Natomiast Eric Spangler podzielił się statystykami przestępczości w USA w dobie COVID-19. O 40% wzrosła liczba niezabezpieczonych zdalnych komputerów. Odnotowano ataki na RDP (zdalny pulpit) wzrosły o 400% tylko w marcu i kwietniu, tylko w marcu liczba oszustw mailowych wzrosła o 667%.

Zarejestrowano trzykrotny wzrost zainteresowania do klikania na oszustwa phishingowe związane z pandemią. Powstają miliardy stron o COVID-19, rejestrowane są nowe domeny związane z tą tematyką, a 90% z nich to oszustwa. 530 tys. kont programu zoom służącego do przeprowadzania spotkań online zostało sprzedanych w „dark webie”.

Nastąpił 2000-procentowy wzrost liczby złośliwych plików z zoomem w nazwie. Pandemia koronawirusa przyczynia się do wzrostu popularności oprogramowania typu ransomware od 75 do 105%. Odnotowano 4 tysiące cyberataków dziennie od czasu wybuchu pandemii. Firmy zajmujące się cyberbezpieczeństwem oraz organy ścigania odnotowały 800-proc. wzrost incydentów do obsłużenia.

Jak widać nie tylko w Polsce nastąpił ogromny wzrost cyberprzestępczości. Każdy użytkownik usług internetowych, jak i mobilnych jest zagrożony. Należy śledzić aktualne doniesienia o nowych sposobach wykorzystywanych przez cyberprzestępców, używać oprogramowania antywirusowego, a także zachować sceptycyzm i zdrowy obraz rzeczywistości.

Współpraca mimo pandemii

KOM. JAKUB JUSZCZAK

ZAKŁAD SŁUŻBY KRYMINALNEJ
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Najważniejszymi organami ścigania w Polsce są Policja i prokuratura. Te dwie instytucje mają wspólny cel – w jak najlepszy sposób zgromadzić materiał dowodowy, aby później zapewnić rzetelny i sprawiedliwy proces przed sądem.

W tym celu niezbędne jest ich właściwe współdziałanie. Podpisane w październiku 2012 r. porozumienie o wzajemnej współpracy pomiędzy Szkołą Policji w Katowicach a Krajową Szkołą Sądownictwa i Prokuratury miało na celu przekazywanie doświadczeń, wiedzy i umiejętności praktycznych. Porozumienie zaczęło obowiązywać od 31 grudnia 2012 r. i od tej pory rokrocznie wykładowcy naszej szkoły prowadzą stacjonarne zajęcia dla aplikantów prokuratorskich i sędziowskich. Zajęcia te obejmują zarówno tematykę związaną z zatrzymaniem osób i stosowaniem wobec nich środków przymusu bezpośredniego, prowadzeniem oględzin miejsca zdarzenia i zabezpieczeniem śladów kryminalistycznych, jak i doskonaleniem umiejętności taktyki i technik przesłuchań. Co ważne, w znakomitej większości zajęcia prowadzone były z wykorzystaniem bazy dydaktycznej Szkoły Policji w Katowicach, co pozwoliło na stworzenie warunków jak najbardziej zbliżonych do rzeczywistych. Szkoła Policji w Katowicach mogła z kolei skorzystać z doświadczenia i profesjonalizmu wykładowców KSSIP, na co dzień reprezentujących zawody sędziowskie i prokuratorskie, w ramach szkolenia specjalistycznego dla oskarżycieli publicznych. Inscenizacja prawdziwej rozprawy sądowej z udziałem zawodowego sędziego i prokuratora jest dzisiaj bardzo ważnym i cenionym przez policjantów elementem znacząco wpływającym na poziom szkolenia.

W 2020 r. w styczniu i w lutym po raz ostatni udało się przeprowadzić zajęcia w formie, do jakiej przyzwyczało nas blisko 9 lat współpracy. Później nastąpiła pandemia COVID-19 i prowadzenie zajęć stacjonarnie z wykorzystaniem obiektów szkoły stało się po prostu niemożliwe. Nikt jednak nawet nie myślał o zawieszeniu projektu, choć wszyscy zdawali sobie sprawę, że dalsza jego kontynuacja będzie stanowiła duże wyzwanie. Okres związany z ograniczeniami wynikającymi z pandemii w Szkole Policji w Katowicach wykorzystano na przygotowanie i dopracowanie prowadzenia zajęć w formie zdalnej z użyciem metod teleinformatycznych. W efekcie tego już w styczniu 2021 r. udało się zorganizować kolejną edycję szkolenia.

Tematyka zrealizowanych zajęć stanowiła uzupełnienie zajęć z zakresu prawa karnego procesowego i krymina-

listyki jakie przewidziano w ramach programu aplikacji prokuratorskiej. Pomimo ograniczeń tematyka wykładów i ćwiczeń prowadzonych online była bardzo rozbudowana. Przeprowadzono symulację miejsca zdarzenia przeciwko życiu. Ten element przedstawiony został w aspekcie kierowania oględzinami na miejscu zdarzenia. Zaprezentowany został również pokaz dotyczący zabezpieczenia wybranych śladów kryminalistycznych a także ujawniania śladów krwi przy użyciu luminolu. Przygotowano pokaz wykorzystania bezzałogowego statku powietrznego oraz skanera laserowego wraz z oprogramowaniem umożliwiającym sporządzanie przejrzystych planów sytuacyjnych 2D oraz wizualizacji 3D z miejsca zdarzenia. W ramach wykładu zaprezentowano również czynności dowodowe na miejscu wypadku drogowego – potrącenie pieszego na jezdni ze skutkiem śmiertelnym.

Warto podkreślić, że pomimo trudności, przy przygotowaniu tej edycji szkolenia nieocenioną pomocą służyły Wydział Ruchu Drogowego i Laboratorium Kryminalistyczne Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach. ■

Między pragmatyzmem a troską

KOM. DR PAWEŁ TOBICZYK,
ST. ASP. PIOTR KUŚKA

ZAKŁAD PREWENCJI I RUCHU DROGOWEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Była sobota, siedziałem przy stole, delektując się owocową herbatą, ciesząc się rozmową z żoną.

Nagle zadzwonił telefon, który nie wróżył niczego prócz spokojnej sobotniej rozmowy z kolegą z pracy. W słuchawce usłyszałem głos, przeplatany walką o zacerpnięcie jak największej ilości powietrza, który pytając szukał wiary w dalsze życie, który mówił, czy masz to, co pomoże mi uchronić się od respiratora, duszę się”.

W tym momencie, kiedy żona partryła się na mnie, oczekując relacji z rozmowy, w mojej głowie pojawiły się dwie przeciwstawne myśli, które rozpoczęły bój o swoją rację. Jedna z nich dała mi prosty przekaz: „masz i tak mało tego, co w niedalekiej przyszłości może uratować życie tobie lub twoim bliskim, porzuć myśl o ratowaniu jego, skup się na rodzinie”. Druga z myśli stwierdziła, popierając swoją rację wartościami zakorzenionymi w miłości ukierunkowanej wobec drugiego człowieka, wartościami, które wypowiedziałem w rocie ślubowania policjanta, która była dla mnie nadrzędną wartością kształtującą kierunek mojego rozwoju i mówiła: „wstań i jedź, pomóż mu, nie bądź obojętny, przecież w tej chwili nikt prócz niego tego nie potrzebuje”.

W STRONĘ ETYKI

Wydaje się, że opisaną sytuację można odnieść do dwóch różnych ujęć etycznych: utilitaryzmu oraz etyki troski.

Etyka troski, to „rozwinęte w ramach feminizmu stanowisko etyki relacyjnej, które – w przeciwieństwie do wielu klasycznych etyk – za podstawę ludzkiej egzystencji i punkt wyjścia dla rozważań etycznych

przyjmuje opartą na trosce relację między dwiema istotami ludzkimi, a nie indywidualną świadomość podmiotu moralnego”.

Natomiast idea etyki w nurcie utilitarystycznym sprowadza się do działań pozwalających na maksymalizację przyjemności (szczęścia, pożytku) dla jak największej liczby osób, przy jednoczesnej minimalizacji zła.

Można zatem powiedzieć, że ważnym elementem ukazanego problemu jest opozycja między etyką utilitarystyczną a etyką troski. Etyka utilitarystyczna podkreśla maksimum szczęścia, dobra dla jak największej liczby osób, natomiast etyka troski jest ukierunkowana na dobro najbliższych. Udzielenie pomocy z uwagi na większą skuteczność lub mniej negatywnych skutków ubocznych stanowi ważny aspekt działań społecznych. Refleksja nad obawą pozabawienia się środków i możliwości pomocy rodzinie stanowi ważny element etyki troski. Pytanie, które tutaj należy postawić dotyczy tego, czy należy te podejścia sobie przeciwstawiać lub czy można je uczynić komplementarnymi. Inną istotną kwestią jest wyważenie decyzji, na podstawie której zostanie podjęte działanie.

Można w tym kontekście wprowadzić jeszcze opozycję między podejściem kobiet i mężczyzn. Działanie według etyki troski jest głównie przypisywane kobietom, zaś utilitarystyczne z uwagi na aspekt poszukiwania bardziej sprawiedliwości niż rozwijania miłości wobec bliskich – mężczyznom. Trudno między tymi strategiami znaleźć złoty środek.

Z drugiej strony policjant jako funkcjonariusz publiczny musi go poszukiwać. Warto zaznaczyć, że bezstronne spojrzenie na ten dylemat może wcale nie dostarczać mocnych argumentów lub też mogą się one równoważyć.

W etyce utilitarystycznej właściwa postawa jest przypisywana działaniu, które można określić jako altruizm, czyli miłość wobec obcych czy też dbanie bardziej o pomoc tym, którzy w danym momencie są w większej potrzebie lub można ich obdarzyć większym szczęściem. Etyka troski skupia się na zachowaniu bezpieczeństwa wobec najbliższych, którzy mogą tego potrzebować lub potencjalnie mogą być w niebezpieczeństwie. Można to także widzieć jako postawę wychodzącą na zewnątrz lub też zachowawczą. Z drugiej strony troska o najbliższych jest strategią długofalową, zaś pomoc obcemu w potrzebie działaniem sytuacyjnym.

WNIOSKI

Jaki można postawić wniosek dla niniejszej, krótkiej refleksji? Wydaje się, że nie można opierać się na jednym nurcie etyki czy przyjmować w sposób bezwiedny przeważającą w społeczeństwie moralność. Należy raczej waloryzować podejścia etyczne i poszukiwać każdorazowo optymalnych i zdroworozsądkowych rozwiązań. Natomiast, jeżeli kiedykolwiek podobna sytuacja miałaby miejsce, moje postępowanie zawsze byłoby takie samo, ponieważ życie człowieka jest dobrem najwyższym, a jego szeroko rozumiana ochrona ma swoje umocowanie w rocie ślubowania.

Strzał ostrzegawczy

– błędy interpretacyjne

KOM. PAWEŁ SITKO

ZAKŁAD WYSZKOLENIA SPECJALNEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Uchwalenie w 2013 roku Ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej wprowadziło szereg regulacji prawnych związanych z oddaniem strzału z broni służbowej przez funkcjonariuszy i pracowników wielu formacji, w tym także Policji.

Podstawę prawną otrzymał między innymi strzał ostrzegawczy (art. 47 pkt 6 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej). Niestety wraz z upływem czasu daje się zauważać jego niewłaściwe interpretowanie przez policjantów, często uznawanego jako samodzielną czynność nie związaną bezpośrednio z użyciem broni palnej. W niniejszym artykule odniesie się do zdarzenia, które miało miejsce na terenie jednej z jednostek Policji garnizonu śląskiego, w czasie którego policjant oddał strzał z broni palnej indywidualnej.

EPIZOD

Podczas odprawy do służby funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego otrzymali informacje o samochodzie osobowym marki Toyota Yaris, którym miała poruszać się kobieta nie posiadająca uprawnień do kierowania pojazdami oraz mogąca znajdować się pod wpływem środków odurzających. Ponadto wymienionym pojazdem może poruszać się mężczyzna Krzysztof K. poszukiwany listem gończym do odbycia kary pozbawienia wolności za pobicie ze skutkiem śmiertelnym. W trakcie

patrolu policjanci zauważyli pojazd, którym kierował mężczyzna, a obok na siedzeniu pasażera siedziała kobieta. Na widok radiowozu, kierujący zatrzymał samochód przy garażach osiedlowych i po opuszczeniu samochodu rozpoczął ucieczkę pieszo. Jeden z policjantów został przy samochodzie wraz z kobietą, która usiłowała przesiąść się na miejsce kierowcy, natomiast drugi z funkcjonariuszy rozpoczął pościg za mężczyzną. Policjant kilkakrotnie krzyknął „Policja” i wydał polecenie mężczyźnie do zatrzymania się. Z uwagi, iż mężczyzna nie zatrzymał się, uprzedził go o użyciu broni palnej okrzykiem „Stój, bo strzelam”. Następnie funkcjonariusz oddał jeden strzał ostrzegawczy w powietrze. Mężczyzna nie zatrzymał się i pobiegł w pobliże zarośla, gdzie policjant stracił go z pola widzenia. O zdarzeniu, w tym o oddaniu strzału ostrzegawczego policjant telefonicznie powiadomił dyżurnego jednostki.

WYJAŚNIENIE

Przepis ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej rozróżnia dwa zastosowania broni palnej. Istnieje rozgraniczenie pomiędzy od-

daniem strzału do człowieka, a oddaniem strzału w innym celu. Oddanie strzału amunicją penetracyjną w kierunku osoby określone jest jako **użycie broni palnej**, natomiast oddanie strzału amunicją penetracyjną w kierunku zwierzęcia, przedmiotu lub w innym kierunku niestwarzającym zagrożenia dla osoby określono jako **wykorzystanie broni palnej**. Przepisy regulujące stosowanie broni palnej mówią, że należy postępować z nią ze szczególną rozwagą i traktować ją jako środek ostateczny (art. 7 ust. 4 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej). Jest to przejaw świadomości ustawodawcy o zagrożeniach jakie niesie za sobą oddanie strzału z broni palnej. Rozważając stosowanie innych środków przymusu bezpośredniego mówimy o ich użyciu lub wykorzystaniu skutkowym lub bezskutkowym. Czyli, że w wyniku ich stosowania nastąpił negatywny niezamierzony skutek (zranienie, zniszczenie mienia, śmierć) lub nie wystąpiła żadna negatywna konsekwencja. W przypadku użycia lub wykorzystania broni palnej takie rozgraniczenie nie występuje. Dlaczego? Bez względu czy używamy broń czy też ją ▶

► wykorzystujemy, każde oddanie strzału stanowi zagrożenie. Strzelający posiada kontrolę nad bronią palną w zakresie wyboru celu, miejsca celowania, momentu naciśnięcia spustu, ale kontroli nad pociskiem po jego opuszczeniu przewodu lufy już nie ma. W praktyce strzały oddawane są do celu oddalonego od kilku do kilkunastu metrów. Są to odległości, które dają bardzo dużą szansę trafienia w cel. Pytanie, a co się stanie gdy z różnych powodów cel nie zostanie trafiony? Zasięg skutecznego rażenia standardowego pistoletu używanego w polskiej Policji P – 99 Walther wynosi ok. 600 metrów, a donośność pocisku wystrzelonego z tej broni to około 1600 metrów. Pocisk, który nie trafi w cel lecąc dalej w dalszym ciągu stanowi śmiertelne zagrożenie. Dlatego broń palna spośród całej grupy środków przymusu bezpośredniego została uznana jako środek ostateczny, a uprawniony do jej użycia został zobowiązany do postępowania ze szczególną rozważą. W celu jasnego i precyzyjnego określenia sytuacji, w których można oddać strzał, przesłanki zostały przez ustawę ograniczone na użycie broni palnej oraz wykorzystanie broni palnej. Podział ten wyczerpuje, jak się wydaje wszystkie sytuacje, w których uzasadnione byłoby oddanie strzału z broni palnej. W opisanych przypadkach wykorzystania broni palnej jako jedna z możliwości wymieniona jest okoliczność oddania strzału ostrzegawczego.

PROCEDURY

Użycie broni palnej podobnie jak użycie w zbliżonej sytuacji innych środków przymusu bezpośredniego ma na celu wymuszeniu na osobie zaprzestania bezprawnych działań, najczęściej zagrażających życiu lub zdrowiu innych ludzi ewentualnie zatrzymaniu lub ujęciu osoby, która przebywając na wolności stanowiłaby zagrożenie dla społeczeństwa. Wiedząc, że użycie broni palnej stanowi bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia ustawodawca wprowadził **czynności przed użyciem broni palnej**. Jest to algorytm poleceń i czynności, które mają zmusić,

przekonać przeciwnika do zaprzestania swoich bezprawnych czynów, w wyniku czego nie dojdzie do użycia przez uprawnionego ostatecznego środka przymusu bezpośredniego czyli broni palnej.

Zgodnie z przepisem przed użyciem broni palnej policjant powinien podjąć następujące działania: zidentyfikować swoją formację okrzykiem „Policja”, wezwać osobę do zachowania zgodnego z prawem, a w szczególności do: natychmiastowego porzucenia broni lub innego niebezpiecznego przedmiotu, którego użycie może zagrozić życiu, zdrowiu lub wolności uprawnionego lub innej osoby, zaniechania ucieczki, odstąpienia od użycia przemocy. W przypadku niepodporządkowania się powyższym wezwaniom policjant uprzedza o użyciu broni palnej okrzykiem: „Stój, bo strzelam!”, a jeżeli wezwanie to okaże się nieskuteczne, oddaje strzał ostrzegawczy w bezpiecznym kierunku (art. 48 ust. 1 i 2 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej). Oddanie strzału ostrzegawczego jest realizacją przypadku wykorzystania broni palnej. W przedstawionym na początku artykułu zdarzeniu policjant prowadząc pościg za mężczyzną wykonał dokładnie te same nakazane ustawą czynności, powtarzając je kilkakrotnie. Pytanie, czy przepis prawa zezwalał mu na oddanie strzału ostrzegawczego, czy mógł wykorzystać broń palną? Należy jednoznacznie stwierdzić, że aby móc wykorzystać broń palną zgodnie z art. 47 pkt 6 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej musi zaistnieć okoliczność do użycia broni palnej. Czyli musi być spełniony co najmniej jeden z przypadków użycia broni palnej określony w art. 45 ustawy. Czynności przed użyciem są nierozzerwalnie związane z przypadkami użycia. Gdy nie zachodzi okoliczność uprawniająca do użycia broni palnej, to tym samym nie ma możliwości wykorzystania broni palnej w postaci oddania strzału ostrzegawczego. W opisanej sytuacji policjant nie miał podstaw do użycia broni palnej wobec uciekającego mężczyzny, więc nie miał

również prawa do oddania strzału ostrzegawczego. Posiadanie informacji, że wskazanym pojazdem może poruszać się osoba wobec której wydano list gończy w celu doprowadzenia do aresztu śledczego są niewystarczającymi przesłankami aby użyć wobec uciekającej osoby broni palnej z przypadku 4a (art. 45 ust.1 pkt 4 lit. a ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej). Istniało prawdopodobieństwo, że pojazdem poruszają się również inne osoby, samochód mógł być np. pożyczony. Policjant nie znał osobiście Krzysztofa K., więc nie mógł stwierdzić, czy to on ucieka. Sama ucieczka osoby nie jest przesłanką do użycia broni palnej. Z powyższego zdarzenia wyłania się jedna kwestia, która nie jest odosobniona w sytuacjach oddawania strzałów ostrzegawczych przez policjantów. Nastąpiło tutaj oddanie strzału „na postrach”. W sytuacji, gdy policjant nie ma możliwości lub siły, aby dogonić osobę oddaje strzał w powietrze licząc, że osoba się wystraszy i zaprzestanie ucieczki, zapominając jakiej wagi czynu ścigany jest sprawcą oraz o fakcie, że do ujęcia lub zatrzymania osoby mamy szereg innych mniej dolegliwych i niebezpiecznych dla życia i zdrowia środków przymusu.

PODSUMOWANIE

Reasumując, należy jednoznacznie stwierdzić, że strzał ostrzegawczy realizowany jako jedna z czynności przed użyciem broni palnej jest wykorzystaniem broni palnej. Oddanie strzału ostrzegawczego nie jest samoistną przesłanką do realizacji wykorzystania broni palnej. Nie stanowi odrębnego „bytu” i nie jest inną czynnością niż strzał ostrzegawczy określony w art. 47 pkt 6 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej. Aby policjant mógł oddać strzał ostrzegawczy muszą zaistnieć przesłanki do użycia broni palnej określone w artykule 45 ustawy i musi on wykonać kolejne czynności przed użyciem broni palnej zgodnie z algorytmem (z zastosowaniem wyjątków wskazanych w art. 48 ust. 3 ustawy o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej). ■

Zmiany w przepisach a bezpieczeństwo pieszych

NADKOM. BARBARA BIESTEK,
PODKOM. ANNA MAZURKIEWICZ

ZAKŁAD PREWENCJI I RUCHU DROGOWEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

1 czerwca 2021 roku weszła w życie ustawa z dnia 25 lutego 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. poz. 463), która wprowadza między innymi przepisy zwiększające bezpieczeństwo pieszych przekraczających jezdnię oraz ujednolica dopuszczalną prędkość na obszarze zabudowanym.

Nowe przepisy dają piesze-
mu większe uprzywilejowa-
nie przy przechodzeniu przez
jezdnię, ale też nakładają na niego
nowy, znacznie zwiększający bezpie-
czeństwo, obowiązek związany z ko-
rzystaniem z urządzeń elektronicz-
nych.

Za pieszego, zgodnie z art. 2 usta-
wy Prawo o ruchu drogowym, uwa-
ża się „osobę znajdującą się poza
pojazdem na drodze i niewykonyją-
cą na niej robót lub czynności prze-
widzianych odrębnymi przepisami;
za pieszego uważa się również oso-
bę prowadzącą, ciągnącą lub pcha-
jącą rower, motorower, motocykl,
hulajnogę elektryczną, urządzenie

transportu osobistego, urządzenie
wspomagające ruch, wózek dziecięcy,
podręczny lub inwalidzki, osobę po-
ruszającą się w wózku inwalidzkim,
a także dziecko w wieku do 10 lat
kierujące rowerem pod opieką oso-
by dorosłej.” To tzw. „niechronio-
ny” uczestnik ruchu drogowego, po-
nieważ przy zderzeniu z pojazdem
nie chroni go ani karoseria pojazdu,
ani żaden układ bezpieczeństwa za-
montowany w pojeździe. W wyniku
zdarzenia drogowego doznaje czę-
sto bardzo poważnych obrażeń cia-
ła, których skutkiem w wielu przy-
padkach jest kalectwo czy nawet
śmierć. Wypadki z udziałem pieszych
od wielu lat należą do największych

problemów bezpieczeństwa ruchu
drogowego w Polsce. Współczynnik
śmiertelności w wypadkach drogo-
wych w Polsce należy do najwyższych
w Unii Europejskiej. To z tego powo-
du polskie drogi postrzegane są jako
niebezpieczne. Wg analizy sporzą-
dzonej przez Komendę Główną Poli-
cji na podstawie Systemu Ewidencji
Wypadków i Kolidacji wypadki drogo-
we z udziałem pieszych stanowiły
w 2020 roku aż 21,5% wszystkich
wypadków drogowych. Takich zda-
rzeń było 5050, w wyniku których
zginęło 624 pieszych (25,1% ogółu
ofiary wypadków drogowych w Pol-
sce), a 4651 osób zostało rannych
(17,6% ogółu rannych wypadków) ▶

► drogowych w Polsce). Nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na przejściu dla pieszych stanowiło aż 2318 wypadków (11% ogółu wypadków spowodowanych z winy kierującego), natomiast wejście na jezdnię bezpośrednio przed jadącym pojazdem – 701 wypadków (ponad 50% wszystkich wypadków spowodowanych przez pieszych).

Z uwagi na powyższe rząd polski podjął szereg działań mających za zadanie zwiększyć bezpieczeństwo pieszego, między innymi poprzez zmianę dotychczas obowiązujących przepisów.

ZMIANY DOTYCZĄCE KIERUJĄCYCH POJAZDAMI

Do 31 maja 2021 r. ustawa Prawo o ruchu drogowym zobowiązywała kierującego pojazdem zbliżającego się do przejścia dla pieszych do zachowania szczególnej ostrożności i ustąpienia pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na nim. Natomiast obowiązek zmniejszenia prędkości przez kierującego pojazdem tak, aby nie narazić na niebezpieczeństwo pieszych znajdujących się na przejściu lub na nie wchodzących wynikał tylko z przepisów rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych.

Od 1 czerwca 2021 roku kierujący pojazdem nadal jest zobowiązany do zachowania szczególnej ostrożności, ma obowiązek ustąpienia pierwszeństwa znajdującemu się na tym przejściu pieszemu, ale dodatkowo ma obowiązek ustąpienia pierwszeństwa wchodzącemu na to przejście pieszemu. Ponadto kierujący pojazdem ma obowiązek zmniejszyć prędkość tak, aby nie narazić na niebezpieczeństwo pieszego znajdującego się na tym przejściu albo na nie wchodzącego wynikający z ustawy. Nowe rozwiązania mają zmusić kierujących pojazdami do zmniejszenia prędkości w pobliżu przejść dla pieszych oraz obserwacji nie tylko samego przejścia, ale również jego okolicy. Wyjątkiem od powyższej zasady jest kierujący tramwajem, który zbliżając się do przejścia dla pieszych nie ma obowiązku ustąpienia pierwszeństwa wchodzącemu na to przejście

pieszemu. Wynika to z faktu, że droga hamowania tramwaju jest dłuższa, niż droga hamowania jadącego z tą samą prędkością samochodu. Pozostałe obowiązki kierującego tramwajem związane ze zbliżaniem się do przejścia dla pieszych są takie same, jak dla pozostałych kierujących (tj. obowiązek zachowania szczególnej ostrożności oraz zmniejszenia prędkości tak, aby nie narazić na niebezpieczeństwo pieszego znajdującego się na tym przejściu oraz ustąpienia mu pierwszeństwa).

Istotną zmianą w ustawie jest również zmniejszenie dopuszczalnej administracyjnie prędkości pojazdu bądź zespołu pojazdów na obszarze zabudowanym. Podobnie jak w pozostałych krajach Unii Europejskiej prędkością obowiązującą jest teraz 50 km/h przez całą dobę. Spowodowane to jest tym, że prędkość pojazdu biorącego udział w wypadku drogowym ma niewątpliwie wpływ na obrażenia pieszych, a wraz ze wzrostem prędkości uderzenia pojazdu w pieszego zmniejsza się jego szansa na przeżycie.

ZMIANY DOTYCZĄCE PIESZYCH

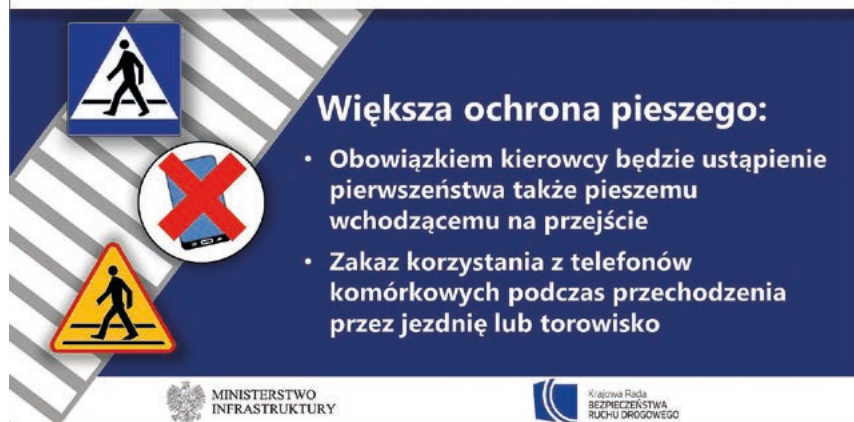
W brzmieniu ustawy Prawo o ruchu drogowym do dnia 31 maja 2021 r. pieszy przechodzący przez jezdnię lub torowisko był zobowiązany do zachowania szczególnej ostrożności oraz korzystania z przejścia dla pieszych (z wyjątkiem sytuacji wskazanych w art. 13 ust. 2 i 3), a pieszy znajdujący się na tym przejściu miał

pierwszeństwo przed pojazdem. Od 1 czerwca 2021 r. pieszy ma też obowiązek zachować szczególną ostrożność już w momencie wchodzenia na jezdnię lub torowisko, a nie tylko w chwili przechodzenia przez jezdnię. Ponadto, zgodnie z art. 14 pkt 8 zabrania mu się korzystania z telefonu lub innego urządzenia elektronicznego podczas wchodzenia lub przechodzenia przez jezdnię lub torowisko, w tym również podczas wchodzenia lub przechodzenia przez przejście dla pieszych – w sposób, który prowadzi do ograniczenia możliwości obserwacji sytuacji na jezdni, torowisku lub przejściu dla pieszych.

Jak wynika ze statystyk prowadzonych przez Komendę Główną Policji, na polskich drogach z powodu nieostrożnego wejścia na jezdnię doszło w 2018 r. do 1272 wypadków, w 2019 r. do 1142 wypadków, a w 2020 r. do 830 wypadków, w których zginęło ok. 50% pieszych biorących w nich udział. Najczęstszą przyczyną wypadków z winy pieszych było wejście na jezdnię bezpośrednio przed jadącym pojazdem.

Reasumując, zmiany w przepisach ustawy Prawo o ruchu drogowym wprowadzone z dniem 1 czerwca 2021 roku wprowadzają szereg rozwiązań, których celem jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, przede wszystkim zaś niechronionych uczestników ruchu drogowego jakim są piesi. Mamy nadzieję, że rezultat w postaci mniejszej liczby zdarzeń drogowych będzie natychmiast zauważalny. ■

Zwiększamy bezpieczeństwo w ruchu drogowym!

Większa ochrona pieszego:

- Obowiązkiem kierowcy będzie ustąpienie pierwszeństwa także pieszemu wchodzącemu na przejście
- Zakaz korzystania z telefonów komórkowych podczas przechodzenia przez jezdnię lub torowisko

MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY

Krajowa Rada BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO

Źródło: Ministerstwo Infrastruktury, Zwiększamy bezpieczeństwo ruchu drogowego, <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/zwiekszamy-bezpieczenstwo-ruchu-drogowego02>

STOP

Środki izolacyjne

stosowane przez Policję wobec sprawców przemocy w rodzinie

ASP. SZT. ROBERT KLIMA,
ASP. SZT. ANDRZEJ ZIĘTEK

ZAKŁAD PREWENCJI I RUCHU DROGOWEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej godność człowieka stanowi źródło wolności i praw człowieka i obywatela, a jej poszanowanie i ochrona jest obowiązkiem władz publicznych.

Przemoc w rodzinie bezsprzecznie narusza godność człowieka jego nietykalność cielesną oraz wolność, wyrządzając szkody na zdrowiu fizycznym jak i psychicznym. Powoduje cierpienie i prowadzi do zaburzeń podstawowych potrzeb człowieka takich jak: bezpieczeństwo, potrzeby przyna-

leżności i miłości, uznania i samorealizacji.

PODSTAWY PRAWNE

Pierwsze znaczące działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą w rodzinie poprzez izolację sprawców przemocy zostały podjęte już po-

nad dekadę temu. W dniu 10 czerwca 2010 roku do porządku prawnego weszła nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wprowadzona Ustawą o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. Ustawą tą wprowadzone zostały między innymi zmiany w prze- ▶

► pisach ustawy Kodeks postępowania karnego w obszarze zatrzymania osoby, polegające na rozszerzeniu treści artykułu 244 kodeksu karnego o art. 244 § 1a i 244 § 1b kodeksu karnego. Ponadto przedmiotowa ustawa wprowadziła kolejne uprawnienie funkcjonariuszy Policji do zatrzymania prewencyjnego sprawcy przemocy w rodzinie na podstawie ustawy o Policji. Powyższe uprawnienie określone zostało w art. 15a ustawy o Policji jako zatrzymanie sprawcy przemocy w rodzinie stwarzającego bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego w trybie określonym w art. 15 ustawy o Policji – jedną z podstawowych form izolacji.

Obecnie do form izolacji sprawców przemocy w rodzinie stosowanych przez Policję zaliczamy:

- zatrzymanie w trybie art. 244 § 1a k.p.k. – Policja **ma prawo** zatrzymać osobę podejrzaną, jeżeli istnieje uzasadnione przypuszczenie, że popełniła ona przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, a zachodzi obawa, że ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi,
- zatrzymanie w trybie art. 244 § 1b k.p.k. – Policja **zatrzymuje** osobę podejrzaną, jeśli przestępstwo o którym mowa w § 1a, zostało popełnione przy użyciu broni palnej, noża lub innego niebezpiecznego przedmiotu, a zachodzi obawa, że ponownie popełni ona przestępstwo z użyciem przemocy wobec osoby wspólnie zamieszkującej, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa grozi,
- zatrzymanie w trybie art. 15a ustawy o Policji – funkcjonariusz Policji ma prawo zatrzymania sprawców przemocy w rodzinie stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego w trybie określonym w art. 15,
- wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego

bezpośredniego otoczenia w trybie określonym w art. 15 aa ustawy o Policji.

ZATRZYMANIE PROCESOWE

Zatrzymanie w trybie art. 244 § 1a k.k. oraz art. 244 § 1b k.k. jest zatrzymaniem procesowym i stosujemy je wówczas, gdy mamy uzasadnione przypuszczenie, że sprawca przemocy swoim zachowaniem bądź też zaniechaniem dopuścił się przestępstwa wobec osoby współzamieszkującej. Przestępstwo musi mieć ścisły związek ze stosowaną poprzez działanie bądź zaniechanie przemocą wobec tej osoby. Należy pamiętać, że aby zatrzymanie sprawcy przemocy podejrzanego o popełnienie przestępstwa było zasadne, musi istnieć przesłanka w postaci obawy ponownego popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy wobec osoby pokrzywdzonej. Obawa ta może być dodatkowo uzasadniona groźbami ponownego popełnienia przestępstwa kierowanymi przez sprawcę. Niewątpliwym wpływ na decyzję o zatrzymaniu procesowym osoby mają: zachowanie osoby pokrzywdzonej, jej oświadczenia co do zachowań agresywnych sprawcy z uwzględnieniem czasookresu stosowanej przemocy, widoczne ślady na ciele osoby pokrzywdzonej mogące świadczyć o doznawanej przemocy w różnych przedziałach czasowych. Ponadto należy uwzględnić samo zachowanie osoby podejrzanego o popełnienie przestępstwa w trakcie interwencji, takie jak agresja fizyczna i słowna wobec osoby pokrzywdzonej, kierowane gróźb, w tym gróźby karalne.

W celu podjęcia właściwej decyzji o zatrzymaniu osoby, interweniujący policjant posługuje się kwestionariuszem szacowania ryzyka jak również informacjami przekazanymi przez osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie do formularza Niebieska Karta „A”.

Zatrzymanie sprawcy przemocy w rodzinie na podstawie art. 15a ustawy o Policji jest zatrzymaniem prewencyjnym i podobnie, jak w przypadku zatrzymania osoby na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3 usta-

wy o Policji, celem tego zatrzymania jest niedopuszczenie do popełnienia przestępstwa – w tym przypadku przestępstwa z użyciem przemocy wobec osoby wspólnie zamieszkującej, członka rodziny.

O zasadności zatrzymania decyduje fakt stosowania przemocy w sposób stwarzający bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia członka rodziny lub innej osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej. Interweniujący policjant podejmuje decyzje co do dalszego postępowania po ustaleniu okoliczności zdarzenia i zebraniu niezbędnych informacji w oparciu o kwestionariusz szacowania ryzyka. Pomimo, że przesłanki do zatrzymania w trybie art. 15a ustawy o Policji są podobne do przesłanek do doprowadzenia osoby do wytrzeźwienia na podstawie art. 40 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, w przypadku stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia osób w związku z wystąpieniem przemocy w rodzinie bezwzględnie właściwym jest stosowanie instytucji zatrzymania osoby, niezależnie od stwierdzonego stanu nietrzeźwości. Osoba doprowadzona do wytrzeźwienia do izby wytrzeźwień lub pomieszczenia dla osób zatrzymanych przebywa tam do ustania stanu nietrzeźwości nie dłużej jednak niż 24 godziny. Po wytrzeźwieniu wraca do środowiska rodzinnego nie ponosząc żadnych skutków prawnych, dodatkowo obciążając budżet rodzinny kosztami pobytu w izbie wytrzeźwień lub pomieszczeniu dla osób zatrzymanych. W przypadku zatrzymania sprawcy przemocy w rodzinie trafia on do pomieszczenia dla osób zatrzymanych na czas do 48 godzin. Czas ten wykorzystywany jest przez Policję na zebranie dodatkowych informacji na temat stosowania przemocy przez zatrzymanego, których zebranie podczas interwencji mogło być niemożliwe bądź utrudnione, a stanowić mogą podstawę do wszczęcia postępowania przygotowawczego z związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa. Zatrzymanie sprawcy przemocy na podstawie art. 15a ustawy o Policji nie powoduje

skutków finansowych dla zatrzymanego i jego rodziny.

NOWELIZACJA USTAWY

Na kolejny ważny krok w kierunku poprawy bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą w rodzinie, polegający na izolacji sprawcy przemocy w rodzinie należało poczekać aż 10 lat.

W dniu 30 kwietnia 2020 r. ustawą o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw wprowadzono m.in. zmiany w przepisach zawartych w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Poprzez dodanie do ustawy o Policji art. 15 aa funkcjonariusze Policji otrzymali uprawnienie do wydania wobec osoby, która swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Wprowadzenie powyższego rozwiązania ma na celu szybkie odizolowanie osoby stosującej przemoc w rodzinie od osoby dotkniętej przemocą. Działania te mają za zadanie zapewnienie bezpieczeństwa osobie dotkniętej przemocą bez konieczności opusz-

czenia przez nią lokalu mieszkalnego – „ucieczki z domu w sytuacji zagrożenia”. Uprawnienie nadane funkcjonariuszom Policji w oczywisty sposób rozszerza katalog środków izolacyjnych, podejmowanych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, a przede wszystkim dotyczy ono sytuacji, kiedy nie podejmowano jeszcze czynności w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w tej rodzinie. Powyższe uprawnienie nie jest realizowane w trybie procesowym w oparciu o Kodeks postępowania karnego, a w trybie pozaprocesowym na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji oraz ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku – Kodeks postępowania cywilnego.

ŚRODKI IZOLACYJNE

Nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia wydawany przez Policję obowiązuje przez okres 14 dni z możliwością przedłużenia czasu jego obowiązywania przez sąd na wniosek osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

Zgodnie z przepisami ustawy o Policji funkcjonariusz Policji ma prawo wydać nakaz lub zakaz w następujących sytuacjach:

- 1) podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu,
- 2) w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie.

W sytuacji interwencyjnej możliwe jest wydanie nakazu lub zakazu nawet w przypadku opuszczenia mieszkania przez sprawcę przemocy w rodzinie przed przybyciem patrolu interwencyjnego. Wówczas funkcjonariusz Policji wydający nakaz lub zakaz sporządza zawiadomienie, w którym informuje sprawcę przemocy o wydanym nakazie i zakazie, podstawie prawnej tej czynności oraz przysługujących prawach. W zawiadomieniu wskazany zostaje adres jednostki organizacyjnej Policji, w której sprawca przemocy może odebrać wydany nakaz lub zakaz albo jednocześnie nakaz i zakaz. Przedmiotowe zawiadomienie zostaje umieszczone przez policjanta na drzwiach wspólnie zajmowanego lokalu mieszkalnego.

W przypadku stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego i zatrzymania sprawcy przemocy w rodzinie na podstawie art. 15a ustawy o Policji, nakaz lub zakaz wydawane są bezpośrednio po opuszczeniu przez sprawcę pomieszczenia dla osób zatrzymanych.

Nakaz lub zakaz Policja wydaje również w sytuacji powzięcia informacji o stosowanej przemocą w rodzinie, w szczególności w wyniku zgłoszenia pochodzącego od osoby dotkniętej przemocą w rodzinie lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kuratora sądowego, którzy w związku wykonywanymi obowiązkami służbowymi stwierdzili bądź uzyskali informację o stosowanej przemocą. Tak więc decyzję o zastosowanej tej formie izolacji może podjąć nie tylko funkcjonariusz podejmujący interwencję w związku ze zgłoszeniem, ale również dzielnicowy czy też funkcjonariusz komórki dochodzeniowo-śledczej, wykonujący swoje obowiązki służbowe.

Podejmując decyzję o wydaniu nakazu lub zakazu policjant obligatoryjnie dokonuje oceny ryzyka zagroże-

nia życia i zdrowia osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, wypełniając kwestionariusz szacowania ryzyka, stanowiący załącznik nr 2 do Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wydania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośrednio otoczenia lub zakazu zbliżenia się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Kwestionariusz ten wypełniany jest oddzielnie dla osoby dorosłej – część A i osoby małoletniej – część B. Kwestionariusze zostały opracowane w oparciu o przesłanki zawarte w art. 15 a ust. 2 ustawy o Policji. Opierając się o te same przesłanki funkcjonariusz Policji przesłuchuje w charakterze świadka osobę zgłaszającą fakt występowania zagrożenia dla życia i zdrowia w związku z przemocą w rodzinie, w tym osobę dotkniętą przemocą. W przesłuchaniu powinny zostać zawarte również informacje, na podstawie których policjant podejmujący decyzję o wydaniu nakazu lub zakazu określi odległość, na jaką sprawca opuszczający wspólnie zajmowany lokal mieszkalny nie będzie mógł się zbliżyć w trakcie obowiązywania zakazu. Przesłuchanie to prowadzone jest w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.

Osoba stosująca przemoc w rodzinie, wobec której został wydany nakaz lub zakaz albo jednoczesny nakaz i zakaz otrzymuje pouczenie o swoich uprawnieniach i obowiązkach oraz zostaje poinformowana o zlokalizowaniu placówek zapewniających miejsca noclegowe, z których będzie mogła skorzystać po opuszczeniu mieszkania. Sprawca przemocy, wobec którego został wydany nakaz lub zakaz może skorzystać m.in. z prawa do zabrania ze wspólnie zajmowanego mieszkania przedmiotów osobistego użytku, służących do świadczenia pracy lub będących jego własnością, zwierząt domowych, chyba że nie wyrazi na to zgody osoba dotknięta przemocą w rodzinie. Ewentualne roszczenie z tego tytułu odbywa się na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym. Jeśli w trak-

cie trwania nakazu lub zakazu zajdzie potrzeba zabrania przez sprawcę przemocy w rodzinie ze wspólnie zajmowanego mieszkania uprzednio niezabranych rzeczy osobistego użytku i służących do świadczenia pracy lub zwierząt domowych ma on prawo do jednokrotnego wejścia do mieszkania w tym celu, po uzgodnieniu terminu z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie i tylko w obecności funkcjonariusza Policji.

Odpis wydanego nakazu lub zakazu niezwłocznie przekazywany jest prokuratorowi, a dodatkowo o fakcie jego wydania informowany jest właściwy miejscowo zespół interdyscyplinarny powołany przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a w sytuacji, gdy w mieszkaniu zamieszkują osoby małoletnie informowany jest właściwy miejscowo sąd rodzinny.

Czynność opuszczenia lokalu mieszkalnego przez sprawcę przemocy w rodzinie wymaga sporządzenia przez policjantów protokołu, który poza wskazaniem podstawy prawnej i przyczyn wydania nakazu lub zakazu zawiera informacje o zabranych przez sprawcę z lokalu mieszkalnego przedmiotach osobistych, służących do wykonywania pracy i zwierzętach będących jego własnością, a ponadto składników mienia pozostawionego w mieszkaniu lub w bezpośrednim otoczeniu.

Osoba, wobec której wydany został nakaz lub zakaz jest obowiązana do wskazania funkcjonariuszom Policji deklarowanego miejsca swojego pobytu oraz w miarę możliwości numeru telefonu, a także ma obowiązek informowania właściwej jednostki Policji o zmianie swojego miejsca pobytu w trakcie trwania nakazu lub zakazu. Jest to niezbędne dla skutecznego i prawidłowego doręczenia korespondencji.

Nakaz i zakaz są natychmiast wykonalne, a w przypadku stawianego oporu przez sprawcę przemocy mogą zostać wobec niego użyte środki przymusu bezpośredniego. Sprawca przemocy opuszczający wspólnie zajmowane mieszkanie jest obowiązany do pozostawienia na miejscu

kluczy do mieszkania, a w sytuacji odmowy ich wydania dobrowolnie w przypadku przypuszczenia ich posiadania klucze mogą zostać mu odebrane w toku czynności sprawdzenia prewencyjnego, o którym mowa w art. 15 ust.1 pkt. 9 ustawy o Policji.

Do zadań Policji należy ponadto sprawdzenie przestrzegania przez sprawcę przemocy wydanego nakazu lub zakazu. W tym celu funkcjonariusze Policji w trakcie jego trwania, czyli w okresie 14 dni dokonują co najmniej trzykrotnego sprawdzenia, przy czym pierwsze sprawdzenie odbywa się następnego dnia po wydaniu nakazu lub zakazu.

Sprawca przemocy łamiący wydany nakaz lub zakaz odpowiada za wykroczenie określone w art. 66b Kodeksu wykroczeń, za które może zostać orzeczona kara aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny. Postępowanie w związku z popełnieniem powyższego wykroczenia toczy się w trybie przyśpieszonym.

Nakaz lub zakaz tracą moc po upływie 14 dni od ich wydania, chyba, że w tym czasie sąd udzielił zabezpieczenia w sprawach o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośrednio otoczenia. Nakaz lub zakaz tracą również moc w przypadku, gdy osoba stosująca przemoc w rodzinie zostanie zatrzymana w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy, a następnie zostanie wobec niej zastosowany środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania lub nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą pokrzywdzoną, wydanego przez sąd na wniosek prokuratora.

Osobie stosującej przemoc w rodzinie, wobec której został wydany nakaz lub zakaz przysługuje zażalenie do sądu rejonowego właściwego ze względu na położenie wspólnie zajmowanego mieszkania, na podstawie którego sąd bada zasadność, legalność i prawidłowość wydanych decyzji. Zażalenie wnosi się w terminie 3 dni od dnia doręczenia nakazu lub zakazu, a sąd zażalenie rozpatruje niezwłocznie, nie później jednak

niż w terminie 3 dni od dnia wpływu do sądu. Sąd uchyla zaskarżony nakaz lub zakaz w przypadku stwierdzenia jego bezzasadności lub nielegalności, o czym niezwłocznie zawiadamia osobę dotkniętą przemocą w rodzinie, prokuratora, właściwą jednostkę Policji oraz zespół interdyscyplinarny.

W przypadku stwierdzenia bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości nakazu lub zakazu, sąd zawiadamia o tym przełożonego

policjanta, który wydał nakaz lub zakaz.

STOSOWANIE ŚRODKÓW IZOLACYJNYCH W GARNIZONIE ŚLĄSKIM

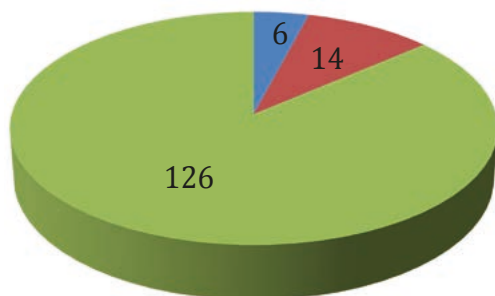
Śląscy policjanci od dnia, w którym wprowadzono do ustawy o Policji nowe uprawnienia, polegające na wydaniu nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakazu zbliżenia

się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia tj. od 30 listopada 2020 r. do czerwca 2021 r. zastosowali wobec sprawców przemocy łącznie **146** nakazów i zakazów.

Warto zwrócić uwagę, że w **14** przypadkach sąd zdecydował o przedłużeniu zastosowanego przez policjantów nakazu/zakazu.

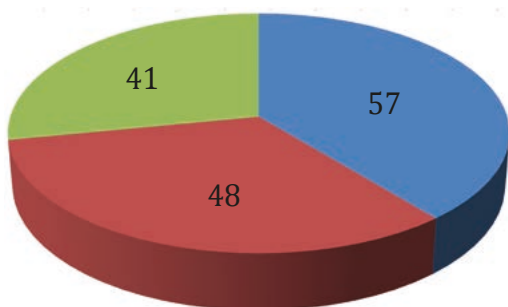
Ponadto w garnizonie śląskim odnotowano także **22** przypadki złamania przez osoby stosujące przemoc w rodzinie wydanego nakazu/zakazu. ■

Liczba zastosowanych nakazów/zakazów przez funkcjonariuszy Policji garnizonu śląskiego

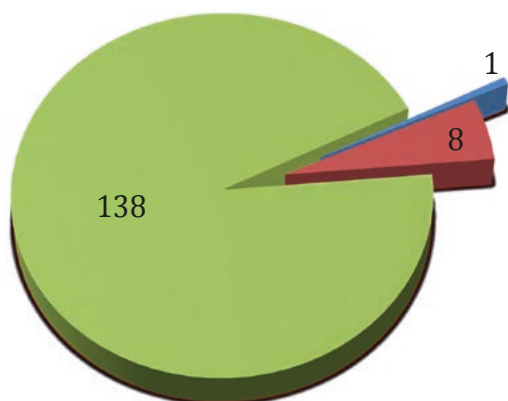
- nakaz natychmiastowego opuszczenia mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia
- zakaz zbliżenia się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia
- nakazy i zakazy zastosowane łącznie

Okoliczności w których zostały wydane nakazy i zakazy

- bezpośrednio na interwencji podjętej w związku z przemocą w rodzinie
- w sytuacji powzięcia informacji o występowaniu przemocy w rodzinie np. podczas przyjęcia zawiadomienia o przestępstwie, zatrzymania procesowego
- po zatrzymaniu sprawcy przemocy w rodzinie na podstawie art. 15 a ustawy o Policji

Zażalenia do sądu na zastosowane nakazy/zakazy

- liczba nakazów/zakazów uchylonych przez sąd
- liczba zażaleń do sądu na zastosowany nakaz/zakaz
- liczba zastosowanych nakazów/zakazów na które nie wpłynęły zażalenia

Prawa osób dotkniętych przemocą w rodzinie

NADKOM. BARBARA BIESTEK,
PODKOM. ANNA MAZURKIEWICZ
ZAKŁAD PREWENCJI I RUCHU DROGOWEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Codziennie policjanci podejmują wiele interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinie. Skala tego zjawiska pokazuje, że przemoc w rodzinie jest w dalszym ciągu poważnym problemem społecznym. Ten szczególny rodzaj interwencji jest determinantem określonego postępowania funkcjonariuszy wobec jej uczestników.

OBOWIĄZKI POLICJANTA

W trakcie podejmowanych czynności związanych z przemocą w rodzinie policjanci muszą wykazać się nie tylko wiedzą, znajomością zasad taktyk i technik interwencji, ale przede wszystkim wyrozumiałością i empatią wobec osób nią dotkniętych. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie to nie tylko znajomość obowiązujących przepisów prawa, ale także mechanizmów psychologicznych, które pozwalają na skuteczne przeprowadzenie interwencji. Priorytetowym celem takiej interwencji jest zapewnienie szeroko pojętej **pomocy i bezpieczeństwa** osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Ścisłe związane i spójne z prawami osób dotkniętych przemocą są obowiązki funkcjonariuszy podejmujących takiego typu interwencje. Do zadań policjanta należy przede wszystkim udzielenie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie niezbędnej pomocy, w tym **udzielenie pierwszej pomocy**. Jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, policjant niezwłocznie organizuje **dostęp do pomocy medycznej**.

Ponadto podejmuje inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób dotkniętych przemocą. W zależności od okoliczności interwencji, na podstawie odrębnych przepisów policjant stosuje środki przymusu bezpośredniego a w razie zaistnienia podstaw – **zatrzymuje sprawcę**. W związku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” a następnie osobie doświadczającej przemocy przekazuje formularz „**Niebieska Karta – B**”. Osoba dotknięta przemocą ma prawo uzyskania informacji dotyczących przebiegu procedury, charakterystyki przemocy w rodzinie, rodzajów przestępstw przeciwko osobom bliskim oraz wykazu lokalnych placówek udzielających pomocy ofiarom przemocy. Osoba dotknięta przemocą ma prawo złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez osobę stosującą przemoc.

Jest to bardzo istotne z uwagi na fakt, iż wiele osób dotkniętych przemocą nie zdaje sobie sprawy, że zachowania których dopuszcza

się druga strona wyczerpują znamiona przestępstwa i są zachowaniami przemocowymi.

POMOC WIELOPLASZCZYNOWA

Osoby doświadczające przemocy potrzebują kompleksowej pomocy i **niedopuszczalne jest, aby w sytuacji przemocowej pozostawały same w działaniach**. Dlatego też poprzez rozwiązania legislacyjne ustawodawca stworzył instrumenty i narzędzia, które zapewniają osobom pokrzywdzonym szereg praw.

Osoba dotknięta przemocą w rodzinie ma prawo zasięgnięcia kompleksowego poradnictwa w zakresie kwestii prawnych, psychologicznych, medycznych, socjalnych, zawodowych i rodzinnych. Ponadto ma **prawo do badania lekarskiego**, które ma na celu określenie przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie, a także **zaświadczenia lekarskiego**. Wzór takiego zaświadczenia stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała zwią-

zanych z użyciem przemocy w rodzinie. W zaświadczeniu lekarz wydaje opinię „o stanie zdrowia osoby badanej, będącą wynikiem przeprowadzonego badania, ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju stwierdzonych uszkodzeń ciała oraz możliwych przyczyn i czasu ich powstania”.

W sytuacji, gdy zachodzi konieczność zapewnienia bezpiecznego schronienia rodzinie dotkniętej przemocą, może ona skorzystać z **pobytu w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie**. Osoby tam przebywające pod okiem wykwalifikowanych pracowników oraz specjalistów z różnych dziedzin otrzymują kompleksową pomoc w zakresie interwencyjnym, terapeutycznym-wspomagającym, w zakresie potrzeb bytowych. Ośrodki zapewniają schronienie nie tylko ofiarom przemocy w rodzinie, ale także będącym pod ich opieką dzieciom przez okres 3 miesięcy, z możliwością przedłużenia pobytu w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Pracow-

nicy diagnozują problem przemocy w rodzinie, opracowują indywidualny plan pomocy. Osoba dotknięta przemocą w rodzinie uczestniczy w terapii grupowej lub indywidualnej. Ponadto ma możliwość skorzystania z poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego i socjalnego.

POLICYJNY TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE

Osoba dotknięta przemocą domową oprócz bezpośredniego kontaktu ze specjalistami i uzyskania szerokiego poradnictwa ma możliwość skorzystania z Policyjnego Telefonu Zaufania dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie. W wielu środowiskach i społecznościach lokalnych problem przemocy w rodzinie jest w dalszym ciągu tematem tabu, a dla osób nią dotkniętych powodem do wstydu. Dlatego tym mocniej należy podkreślić rolę, jaką odgrywa w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie funkcjonujący na podstawie

Zarządzenia nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 lutego 2020 r. Policyjny Telefon Zaufania dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie. Pod numerem abonenckim: **800 120 226** osoba pokrzywdzona może uzyskać informacje o trybie i sposobie postępowania w przypadku podejrzenia wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie oraz możliwości uzyskania pomocy i wsparcia w placówkach świadczących pomoc osobom nią dotkniętą. Telefon ten funkcjonuje w dni robocze od godziny 9.30 do 15.30. W innych porach dzwoniący informowany jest o godzinach funkcjonowania linii oraz możliwości kontaktu z Centrum Powiadomiania Ratunkowego.

OCHRONA ŻYCIA I ZDROWIA – IZOLACJA SPRAWCY

W niektórych przypadkach dla zapewnienia bezpieczeństwa osobie dotkniętej przemocą konieczne jest odizolowanie sprawcy – ma to miejsce w szczególności w sytuacji inter-

Lista wybranych placówek świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (SOW), **Białogard**, ul. Grunwaldzka 49, tel. (94) 311 32 50;
- SOW, **Chorzów**, ul. 3-go Maja 41, tel. (32) 345 28 10;
- SOW, **Elbląg**, ul. Związku Jaszczurzego 17, tel. (55) 255 00 01, (55) 230 60 00;
- SOW, **Gdynia**, ul. Wejherowska 65, tel. (58) 664 33 66, 664 34 50;
- SOW, **Gorzów Wielkopolski**, ul. Okrzei 39, tel./fax (95) 483 33 23, 721 41 60;
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej, **Gorzycze**, ul. 11-go Listopada 12, tel. (15) 836 23 70;
- SOW, **Jaksice**, ul. Sportowa 4, tel. (52) 357 89 32;
- SOW, **Kędzierzyn-Koźle**, ul. Skarbowa 4, tel./fax (77) 483 33 23, 481 02 82;
- SOW MOPR, **Kielce**, ul. 1-go Maja 196, tel. (41) 368 18 67, (41) 366 10 52, bezpłatny: 19513;
- SOW, **Końno**, ul. Wojska Polskiego 69, tel. (86) 278 12 99;
- SOW, **Korytniki** 14, tel. (16) 671 85 94;
- SOW, **Lublin**, ul. Bazylanówka 44, tel. (81) 747 37 50;
- SOW, **SOS; Lesko**, ul. Jana Pawła II 188, tel. (13) 492 72 53, 663 327 000;
- SOW, **Lódź**, ul. Franciszkańska 85, tel. (042) 640 65 91;
- Zespół Ośrodków Wsparcia w **Mławie**, ul. Słowackiego 18, tel. (23) 654 52 29;
- SOW, **Nowa Sarzyna**, ul. Łukasiewicza 3, tel. (17) 241 38 13;
- SOW, **Olecko**, ul. Goldapska 23, tel. (87) 520 34 30, 520 34 37;
- SOW, **Olsztyn**, ul. Bałtycka 37a, tel. (89) 527 57 11;
- SOW MOPR, **Opole**, ul. Małopolska 20a, tel. (77) 455 63 90;
- Zespół Ośrodków Wsparcia w **Piastowie**, ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 24, tel. (22) 753 45 56;
- SOW, **Piła**, ul. Rydygiera 23, tel. (67) 349 09 69, 349 09 70
- SOW przy Miejskim Centrum Interwencji Kryzysowej w Poznaniu, ul. Dolne Chyby 10, **Przemierowo**, tel. (61) 814 22 71 wew. 2;
- SOW, **Rusocin**, ul. Rataja 10, tel. (58) 691 19 36;
- Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy, **Tarnów**, ul. Szarych Szeregów 1, tel. (14) 655 66 59;
- SOW, **Tuchola**, ul. Przemysłowa 6, tel. 664 721 527;
- SOW, **Tysowce**, ul. Wielka 101, tel. (84) 661 95 87;
- SOW przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, **Suwałki**, ul. Świerkowa 60, tel. (87) 565 92 82;
- SOW, **Świętochłowice**, ul. Zubrzyckiego 36, tel. (32) 345 21 65, 509 398 668;
- SOW, **Świnoujście**, ul. Dąbrowskiego 4, tel. (91) 322 54 81;
- SOW, **Wałbrzych**, ul. Ogrodowa 2a, tel. (74) 846 75 58;
- SOW, **Warszawa**, prowadzony przez Centrum Praw Kobiet (bezpieczne schronienie, porady ambulatoryjne), tel. 606 256 790;
- Powiatowy Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, **Wodzisław Śląski**, ul. Wałowa 30, tel. (32) 455 60 32;
- SOW, **Wrocław**, ul. Bora-Komorowskiego 31, tel. (71) 352 94 03
- SOW, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, **Zakopane**, ul. Makuszyńskiego 9, tel. (18) 206 44 54;
- SOW, **Zduny**, ul. Strzelecka 10, tel. (62) 721 52 73, 602 384 357;

www.ms.gov.pl www.mpips.gov.pl

Lista wybranych placówek świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

- Ośrodek Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepętem (OPOP) Śląska Fundacja Błękitny Krzyż, **Jaworzno**, ul. Dzwonkowa 138, tel. (33) 498 69 48;
- OPOP Elbląskie Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej, **Elbląg**, ul. Związku Jaszczurzego 17/101, tel. (55) 642 44 25;
- OPOP Centrum Interwencji Kryzysowej w **Gdańsku**: Pl. Ks. Gustawowa 13, tel. 801 011 843, (58) 511 01 21/22;
- OPOP Caritas Archidiecezji Gnieźnieńskiej, **Gniezno**, Os. Orła Białego 20, tel. (61) 425 57 82;
- OPOP Caritas Diecezji Kieleckiej, **Kielce**, ul. Urzędnicza 7B, tel. (41) 366 48 47;
- OPOP Krakowskie Forum Organizacji Społecznych KrafOS, **Kraków**, ul. Bora Komorowskiego 12, tel. (12) 421 32 41, 421 22 88;
- OPOP Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE”, **Lublin**, ul. Bernardyńska 5, tel. (81) 534 38 87;
- OPOP Stowarzyszenie Bezrobotnych i Osób działających na Rzeczu Bezrobotnych „Wszyscy razem – In Corporate”, **Lódź**, ul. Franciszkańska 15, tel. (42) 639 72 03;
- OPOP Stowarzyszenie Wspierania Zasobów Ludzkich, **Rzeszów**, ul. Leszczyńskiego 3, tel. 668 667 554;
- OPOP Centrum Aktywności Społecznej „Przymat”, **Suwałki**, ul. Kościuszki 96, tel. (87) 565 02 58;
- OPOP Stowarzyszenie „SOS dla Rodziny”, **Szczecin**, ul. Energetyków 10, tel. (91) 433 03 39;
- OPOP Stowarzyszenie „Azy!” na Rzecz Pomocy Kobietom i Dzieciom Ofiarom Przemocy w **Toruniu**, ul. Brzozowa 9, tel. (56) 657 58 61, 600 201 114;
- OPOP Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, **Warszawa**, ul. Korotyńskiego 13, tel. (22) 823 96 64, 824 25 01;
- OPOP Stowarzyszenie Pomocy AKSON, ul. Bora Komorowskiego 31, **Wrocław**, tel. (71) 352 94 03;
- OPOP Lubuskie Stowarzyszenie na Rzecz Kobiet BABA, **Zielona Góra**, ul. Stary Rynek 17, tel./fax (68) 454 92 32, 457 10 45, 692 064 061.

Ministerstwo Sprawiedliwości

- Poradnia Centrum Praw Kobiet (porady prawne, psychologiczne, socjalne), **Warszawa**, ul. Wilcza 60/19, tel. (22) 622 25 17

Wykaz placówek świadczących pomoc pokrzywdzonym przemocą w rodzinie wraz z aktualnymi danymi teleadresowymi znajdziesz na stronie internetowej www.mpips.gov.pl oraz www.ms.gov.pl w zakładkach „Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie”.

www.ms.gov.pl www.mpips.gov.pl

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI

KARTA PRAW OSOBY DOTKNIĘTEJ PRZEMOCĄ W RODZINIE

Przemoc w rodzinie – to wszystkie jednorazowe lub powtarzające się działania lub zaniechania osoby najbliższej, wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej, zmuszające Cię do zachowań wbrew Twojej woli, w szczególności naruszające Cię na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające Twoją godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na Twoim zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne.

Przemoc w rodzinie może przybrać różne formy, np.:

- przemocy fizycznej (np. gdy ktoś Cię bije, popycha, szarpie, kopie, dusi);
- przemocy psychicznej (np. gdy ktoś Cię obraża, wyzywa, poniża w obecności innych osób, pozbawia kontaktu z bliskimi, kontroluje, ciągle krytykuje);
- przemocy seksualnej (np. gdy ktoś Cię zmusza do współżycia, do zachowań seksualnych przez Ciebie nie akceptowanych).

Ofiarą przemocy w rodzinie może być np.:

- dziecko,
- osoba niepełnosprawna,
- współmałżonek,
- osoba starsza,
- partner,

Przy współudziale:

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

www.ms.gov.pl www.mpips.gov.pl

► wencyjnej. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie wraz z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw uzyskały dodatkową ochronę a funkcjonariusze Policji nowe uprawnienia. Jeżeli sprawca stwarza zagrożenie dla życia i zdrowia osoby dotkniętej przemocą Policja może wydać **nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia**.

Zgodnie z art. 15 ab ust. 4 ustawy o Policji: „(...)Policja w celu ustalenia, czy zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 15 aa ust. 1 oraz w celu wskazania obszaru lub odległości od wspólnie zajmowanego mieszkania, którą osoba stosująca przemoc w rodzinie jest obowiązana zachować, może przesłuchać w charakterze świadków również inne osoby, w szczególności wszystkie dotknięte tą przemocą osoby pełnoletnie wspólnie zajmujące mieszkanie (...)”. Osoba stosująca przemoc wobec której został wydany nakaz lub zakaz może zabrać ze sobą tylko przedmioty osobistego użytku lub służące do świadczenia pracy a także zwierzęta domowe, które są jej własnością. Jeśli wystąpi spór, przedmioty i zwierzęta pozostają w dotychczas zajmowanym mieszkaniu. Dochodzenie roszczeń w takim przypadku odbywa się na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym. Jeżeli sprawca będzie chciał zabrać z mieszkania wcześniej niezabrane przedmioty będące jego własnością, może to uczynić. Jednak trzeba pamiętać o tym, że może odbyć się to tylko jeden raz, w obecności policjanta i z zastrzeżeniem, że osoba dotknięta przemocą ma prawo uzgodnić termin takiej wizyty. Ponadto ma prawo brać udział w takiej czynności lub upoważnić do udziału w niej inną osobę. Osoba dotknięta przemocą w rodzinie otrzymuje egzemplarz nakazu lub zakazu.

PRAWO DO INFORMACJI

Osobie dotkniętej przemocą w rodzinie w związku z powyższym

przysługuje prawo do informacji. Osoba doświadczająca przemocy w czasie obowiązywania nakazu lub zakazu ma prawo żądać aby sąd na mocy przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemoc w rodzinie zobowiązał osobę stosującą przemoc, aby opuściła wspólnie zajmowane mieszkanie i jego bezpośrednie otoczenie lub zakazał zbliżania się do mieszkania i jego bezpośrednio otoczenia. Osoba dotknięta przemocą zostaje poinformowana o tym, iż organy ścigania mają obowiązek wszczęcia, niezależnie od wydania nakazu lub zakazu, postępowania karnego w związku z popełnieniem ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy a także możliwości zastosowania w toku postępowania środków zapobiegawczych na mocy Kodeksu postępowania karnego. Ponadto uzyskuje informacje o możliwości uzyskania wsparcia w ośrodku pomocy społecznej właściwym miejscowo, specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i innych placówkach świadczących pomoc ofiarom przemocy a także pomocy w ramach całodobowego ogólnopolskiego telefonu dla ofiar przemocy w rodzinie. Osoba dotknięta przemocą w rodzinie ma prawo uzyskać pomoc podmiotów, które otrzymały dotacje z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości i danych kontaktowych podmiotów, które działają miejscowo najbliżej osoby dotkniętej przemocą. Pomoc świadczona w ramach funduszu ukierunkowana jest na pomoc pokrzywdzonym i świadkom, przeciwdziałanie przestępczości i pomoc postpenitencjarną. W ramach Funduszu Sprawiedliwości zapewnia się wsparcie psychologiczne, wsparcie tłumacza, tłumacza języka migowego, pomoc prawną, wsparcie materialne, pokrycie kosztów świadczeń zdrowotnych, rehabilitacji, związanych z edukacją i aktywizacją zawodową. Osobom dotkniętym przemocą w ramach Funduszu można zapewnić pomoc w znalezieniu bezpiecznego schronienia, wsparcie psychologiczne, wsparcie w analizie dokumentacji prawnej,

pomoc w przygotowaniu i złożeniu wniosków, napisaniu pism procesowych. Ponadto Fundusz świadczy pomoc materialną w zakresie pokrycia kosztów żywności, zakupu odzieży, środków czystości czy też dofinansowania do czynszu i innych opłat. Niezwykle istotnym w przypadku osób dotkniętych przemocą jest możliwość zdobycia kwalifikacji zawodowych lub przekwalifikowania zawodowego. O przekazaniu swoich danych osobowych najbliższemu podmiotowi, który otrzymuje dotacje w ramach Funduszu decyduje osoba dotknięta przemocą, o czym policjant w trakcie wydawania nakazu, zakazu ma obowiązek pouczyć. Nakaz lub zakaz może zostać wydany nie tylko w trakcie bezpośredniej interwencji funkcjonariuszy ale również w toku czynności w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie, bez względu na miejsce wykonywania tych czynności czy też bezpośrednio po zwolnieniu osoby zatrzymanej stosującej przemoc.

Jak wynika ze statystyk osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie w przeważającej większości są kobiety. W sytuacji gdy w rodzinie są dzieci, możliwość pozostania w dotychczasowym środowisku ogranicza w znaczący sposób traumę wywołaną sytuacją przemocową. Zastosowanie powyższych instrumentów powoduje, że osoby dotknięte przemocą w rodzinie nie muszą opuszczać domu, aby zapewnić bezpieczeństwo sobie i swoim bliskim.

Należy pamiętać, iż przeciwdziałanie przemoc w rodzinie i praca z takimi rodzinami jest trudna, a postępowanie wieloaspektowe. Konieczne jest podjęcie długofalowych czynności zmierzających do wsparcia osób dotkniętych przemocą przez uprawnione instytucje. Ogromną rolę w dążeniu do wyjścia z przemocy odgrywa świadomość praw przysługujących osobie jej doświadczającej. W walce z przemocą nieocenioną rolę pełnią kampanie społeczne i medialne. Kluczowe jest jednak samo wsparcie rodzin przez podmioty i służby świadczące pomoc w sytuacji przemocowej przez cały czas jej trwania. ■

Oparzenia

– przyczyny, objawy, sposoby postępowania

KOM. JANINA BIENIEK,
KOM. GRZEGORZ DOMARADZKI
ZAKŁAD OGÓLNOZAWODOWY
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Oparzenie to obrażenie spowodowane przegrzaniem, działaniem środków chemicznych lub energią elektryczną na tkanki organizmu z następczym jego odczynem miejscowym lub ogólnym.

Wielkość i głębokość oparzenia zależy od temperatury substancji działającej w obrębie skóry, przyległych do niej struktur, jej rodzaju i czasu ekspozycji na nią. Rany oparzeniowe są dotkliwie bolesne. Rozległe oparzenie stanowi wysokie ryzyko zakażenia rany i utratę płynów w organizmie, co powoduje wstrząs zagrażający życiu.

W celu ustalenia powierzchni oparzenia dokonuje się u poszkodowanego procentowej oceny oparzonej powierzchni za pomocą „reguły dłoni” lub „reguły dziewiątek”. W „regule dłoni” przyjmuje się, że dłoń chorego stanowi 1% powierzchni ciała. „Reguła dziewiątek” (dot. osób dorosłych) dzieli powierzchnię ciała na obszary obejmujące po 9% powierzchni, z dodatkiem 1% na okolicę narządów płciowych.

Rodzaje oparzeń:

- **termiczne** – powstają na skutek działania promieni, uderzeń gorąca (np. eksplozja), gorących płynów oraz kontaktu z rozgrzаныmi przedmiotami. Skrajna postać to martwica.
- **chemiczne** – powstają przez kontakt z kwasami i innymi żrącymi substancjami chemicznymi. Do oparzeń tego rodzaju dochodzi gdy do skóry, oczu lub do przewodu pokarmowego dostanie się substancja żrąca (zasada, kwas lub stężony alkohol).
- **elektryczne i na skutek promieniowania** – prąd elektryczny obok nieprzyjemnego i silnego wstrząsu może spowodować również oparzenie (skrajna postać to zwęglenie). Dochodzi do tego, gdy poszkodowany narażony jest na kontakt ze źródłem silnego prądu

elektrycznego i długotrwałym działaniem na jego organizm.

Stopnie oparzeń:

- **I stopień** dotyczy tylko naskórka i charakteryzuje się zaczerwienieniem, obrzękiem, bolesnością i brakiem pęcherzy. Dochodzi do rozszerzenia naczyń skórnych pod wpływem energii cieplnej. Silny ból jest wynikiem podrażnienia zakończeń nerwów skórnych, np. oparzenie słoneczne.
- **II stopień** obejmuje skórę i tkanki niegłębokie. Dochodzi do martwicy górnych warstw skóry i zniszczeń naczyń krwionośnych. Gromadzący się płyn tkankowy i oddzielenie górnych warstw skórnych powodują tworzenie się pęcherzy oparzeniowych wypełnionych płynem surowicznym.
- **III stopień** jest oparzeniem pełnej grubości skóry (naskórek, skórę, tkankę podskórną) i tkankę mięśniową. Oparzone martwe tkanki są śnieżnobiałe lub brązowo czarne. Nie bolą, ponieważ nerwy skórne zostały zniszczone. Mogą być widoczne naczynia zakrzepowo zmienione. Brak czucia.
- **IV stopień** oparzenia dotyczy uszkodzeń prowadzących do martwicy skóry oraz leżących niżej pod nią struktur, takich jak mięśnie i kości.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU OPARZEŃ

Udzielając pierwszej pomocy przy oparzeniach zapewniamy bezpieczeństwo miejsca, własne i poszkodowanego. Oceniamy sytuację, ustalamy czas i źródło oparzenia. Gasimy palącą lub tłącą się odzież. Oceniamy ►

stan ogólny poszkodowanego i wzywamy zespół ratownictwa medycznego. W przypadku nagłego zatrzymania krążenia rozpoczynamy resuscytację krążeniowo-oddechową.

TERMICZNE

Po wstępnej ocenie jak najszybciej przystępujemy do schładzania oparzonej powierzchni ciała zimną lub chłodną wodą przez 20 minut, z wysokości około 15 cm. Takie działanie zmniejsza uczucie bólu, chłodzi ranę, pozwala odebrać ciepło jakie zostało przyjęte przez oparzoną skórę i redukuje parowanie czyli utratę płynów z organizmu.

Po zakończeniu schładzania ranę oparzeniową zabezpieczmy opatrunkiem jałowym lub hydrożelowym – chłodzącym albo osłaniamy folią spożywczą. Uszkodzona skóra traci naturalne mechanizmy termoregulacji, co grozi wychłodzeniem organizmu, dlatego zapewniamy poszkodowanemu komfort cieplny (folia NRC).

CHEMICZNE

Jak najszybciej zdejmujemy odzież nasączoną substancją chemiczną (zagrożenie uszkodzenia tkanek głębszych przez tę substancję). Schładzamy zimną wodą oparzoną powierzchnię (w celu maksymalnego rozcieńczenia substancji powodującej oparzenie) strumieniem chłodnej wody. Wzywamy pomoc medyczną. Zabezpieczamy sub-

stancję chemiczną (opakowanie, etykietę) w celu przekazania służbom ratunkowym.

W przypadku dostania się środka drażniącego do oka, najważniejsze jest szybkie wypłukanie substancji. Płukanie powinno odbywać się w taki sposób, aby płyn nie dostał się do drugiego oka.

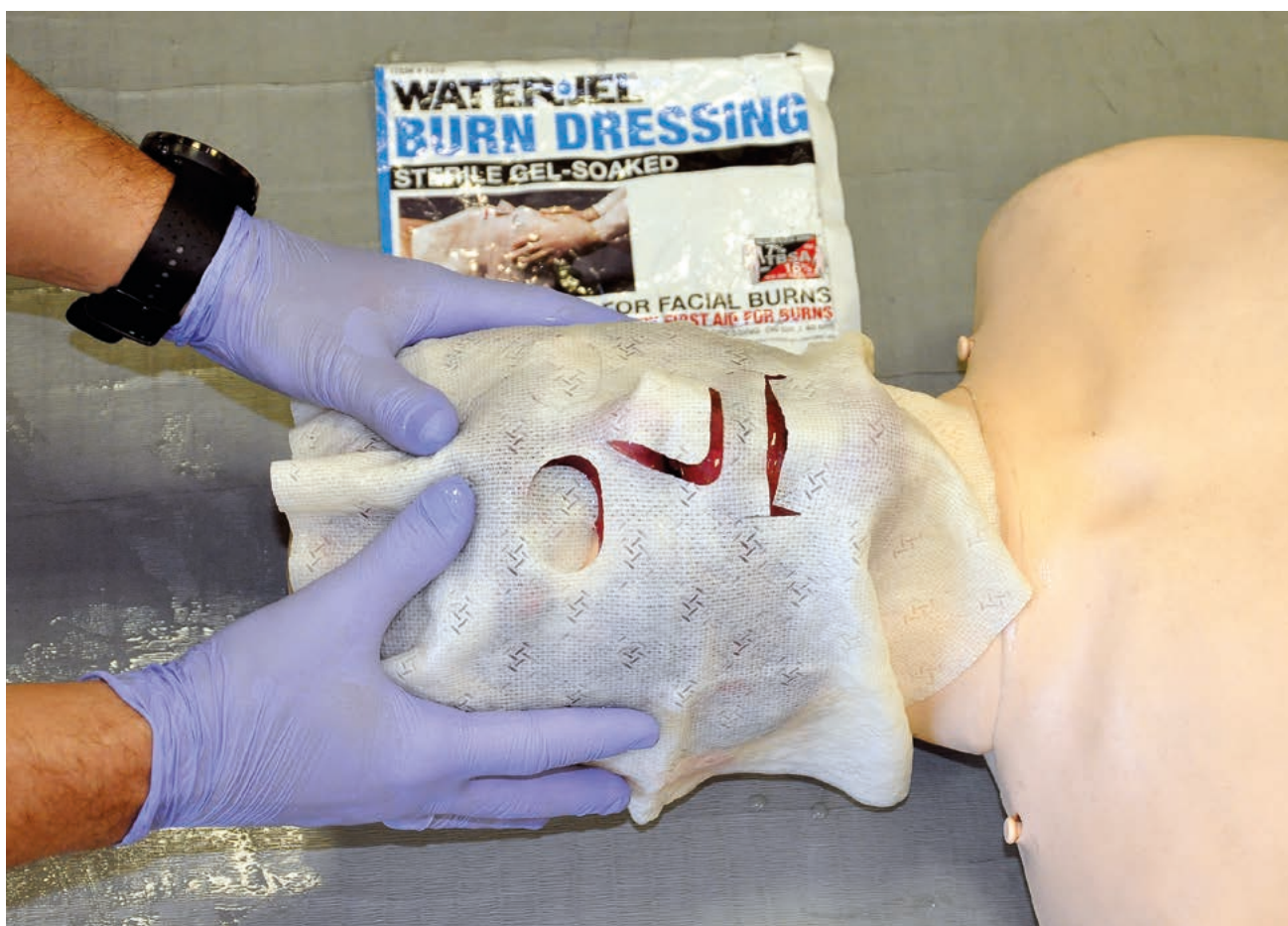
CHEMICZNE WEWNĘTRZNE – POŁKNIECIE SUBSTANCJI CHEMICZNEJ

Jak najszybciej wzywamy pomoc medyczną. Nie powodujemy wymiotów (zagrożenie dwukrotnego oparzenia układu pokarmowego). Nie podajemy nic do picia (płyny z substancją chemiczną mogą wejść w reakcję). Zabezpieczamy opakowanie po połkniętej substancji.

ELEKTRYCZNE I NA SKUTEK PROMIENIOWANIA

Osobę oparzoną odłączamy od źródła prądu. W razie konieczności przemieszczenia poszkodowanego, używamy przedmiotów nie będącymi przewodnikiem prądu. Na oparzenie stosujemy suchy, jałowy opatrunek. Wzywamy pomoc medyczną. Zapewniamy poszkodowanemu spokój i bezpieczeństwo.

Oparzenia należą do grupy obrażeń najcięższych. Właściwe postępowanie w każdym przypadku niezależnie od rodzaju czy stopnia oparzenia, stwarza możliwości zmniejszenia jego skutków pod warunkiem odpowiedniej i szybko zastosowanej procedury ratowniczej. ■

Przykładowy opatrunek na oparzenia twarzy

Nowe urządzenia w służbie społeczeństwu

ASP. SZT. PIOTR JÓZEFOWICZ,
ASP. SZT. MARCIN KURPIŃSKI,
ASP. ROBERT CZYŻYCKI

ZAKŁAD PREWENCJI I RUCHU DROGOWEGO
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Podstawowym zadaniem funkcjonariuszy ruchu drogowego jest stałe wpływanie na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Realizacja tego zadania możliwa będzie jedynie w sytuacji posiadania przez funkcjonariuszy kierowanych do służby odpowiedniego wyszkolenia w tym zakresie. ➤

Prowadzenie procesu dydaktycznego na najwyższym poziomie jest możliwe jedynie w przypadku posiadania przez jednostki szkoleniowe Policji najnowszych urządzeń będących na wyposażeniu służbowym Policji. Poniżej przedstawiamy kilka przykładów wyposażenia naszej szkoły w najnowsze środki dydaktyczne, które znacząco podnoszą standardy kształcenia podczas realizacji szkoleń i kursów specjalistycznych.

AMBULANS

Szkoła Policji w Katowicach została wyposażona w specjalistyczny pojazd – ambulans pogotowia ruchu drogowego APRD, mierniki laserowe do pomiaru prędkości TruCam II oraz nowoczesne i profesjonalne urządzenie Tachimetr m.in. do mapowania przestrzennego 3D miejsc zdarzeń drogowych.

Pojazd specjalistyczny VW Crafter ambulans pogotowia ruchu drogowego „APRD” zakupiony został przez Komendę Główną Policji w ramach Programu Operacyjnego Infra-

struktura i Środowisko i przekazany Szkole Policji w Katowicach. Jest to samochód bardzo dobrze wyposażony w dostępne na rynku systemy zapewniające bezpieczeństwo oraz komfort osób wykonujących w nim czynności. Zabudowa wnętrza pojazdu przystosowana została do przewożenia trzech osób wraz z wyposażeniem służbowym. Umożliwia również wykonanie wszelkich czynności rozpoczętych podczas obsługi zdarzenia drogowego. Pojazd wyposażony jest także w maszt z oświetleniem zewnętrznym, zwanym fachowo najaśnicami. Służą one do oświetlenia miejsc zdarzenia drogowego w wyznaczonych kierunkach sterowanych za pomocą bezprzewodowego pilota. Posiada agregat prądotwórczy, urządzenia służące do zabezpieczenia technicznego miejsca zdarzenia drogowego zwane zestawem „ZAPORA” oraz „JODŁA”, a także dodatkową tablicę w postaci znaku świetlnego, pozwalającą na konfigurowanie przez policjanta wyświetlanych komunikatów np. „UWAGA WYPADEK”. Dopełnienie tego wyposaże-

nia stanowi opóźniomierz służący do sprawdzenia skuteczności działania hamulców w pojazdach, mierzący w czasie rzeczywistym opóźnienie powstałe w czasie hamowania. Ponadto pojazd posiada sprzęt informatyczny taki jak laptop, drukarkę oraz aparat fotograficzny, jak również dostęp do Internetu za pomocą routera.

Wyposażenie Szkoły Policji w Katowicach w powyższy specjalistyczny pojazd jest bardzo ważne, ponieważ to właśnie tutaj, począwszy od szkoleń podstawowych zawodowych poprzez kursy specjalistyczne ruchu drogowego, funkcjonariusze poznają i nabierają doświadczenia z wykorzystaniem właśnie tego sprzętu podczas pełnienia służby. Pojazd niewątpliwie będzie służyć poprawie bezpieczeństwa policjantów, jak również uczestników ruchu drogowego podczas obsługi zdarzeń drogowych.

TRUCAM II

Kolejne urządzenie otrzymane przez szkołę o nazwie TruCam II służy do rejestracji zachowań uczestników ruchu drogowego. Jest to urządzenie ►

Ambulans pogotowia ruchu drogowego

Wnętrze ambulansu

System pomiarów i wizualizacji 3D

► laserowego pomiaru prędkości i odległości oraz cyfrowa kamera wideo w jednym. TruCam II nie tylko mierzy prędkość, ale może również obliczyć czas przejazdu i odległość pomiędzy dwoma pojazdami, wytwarzając pełną dokumentację obrazu. Rejestruje również zdjęcia ujawnionych wykroczeń w ruchu drogowym związane m.in. z przekraczaniem prędkości, niestosowaniem się do sygnalizacji świetlnej oraz jazdy w niewłaściwej odległości od poprzedzającego pojazdu. Tak zarejestrowane wykroczenia nie budzą żadnych wątpliwości co do sprawstwa i winy uczestnika ruchu.

eSURV

Na koniec postaramy się przybliżyć właściwości urządzenia, które możemy przedstawić i opisać jako system pomiarów i wizualizacji 3D dla potrzeb dokumentacji oraz kryminalistycznej rekonstrukcji zdarzeń – eSURV. System ten przeznaczony jest do odtworzenia w trójwymiarze miejsc, w których doszło do zdarzeń drogowych. Policjanci korzystający z tachimetru mają możliwość wykonania szczegółowej i bardzo dokładnej dokumentacji określonego miejsca w formie planów 2D oraz mogą odtworzyć przebieg zdarzenia na zasadzie wizualizacji w 3D. Mając na uwadze, że policjanci realizując zadania związane z obsługą zdarzeń drogowych, w zależności od miejsca jego wystąpienia, narażeni są na niebezpieczeństwo ze strony poruszających się pojazdów, wielką zaletą systemu jest praca na nim przy zachowaniu bezpieczeństwa. Wytyczenie terenu wraz z jego wymiarami może odbywać się ze stanowiska pomiarowego usytuowanego poza miejscem bezpośredniego zagrożenia, a pomiary wykonywane w trybie bezpośrednim dają możliwość wymiarowania konkretnego śladu usytuowanego w odległości do 500 m od wspomnianego stanowiska, przy odpowiednich i dogodnych warunkach terenowych. Na system eSURV składa się między innymi instrument pomiarowy Leica TS10, którego głównym zadaniem jest dokonywanie pomiarów oraz rejestracja danych po-

Wykorzystanie systemu eSURV

Urządzenie TruCam II

miarowych. Instrument pomiarowy umieszczany jest na statywie, dzięki któremu można uzyskać stabilne i bezpieczne ustawienie urządzenia. Ważnym elementem wyposażenia systemu jest tyczka pomiarowa wraz z lustrem wyposażonym w tarczę celowniczą, od której odbija się sygnał pomiarowy. Po wykonanych czynnościach na miejscu zdarzenia, przy wykorzystaniu programu PLAN 4.0 oraz V-SIM 4.0 policjanci, na podstawie zebranych danych przez instrument pomiarowy, mogą sporządzić plan miejsca zdarzenia w wymiarze 2D/3D, jak również symulację zderzenia się pojazdów.

Pozyskany przez naszą szkołę specjalistyczny sprzęt stanowi bardzo ważny element wyposażenia i jest do-

skonałym uzupełnieniem już posiadanej bazy sprzętowej. Dzięki nowoczesnym rozwiązaniom szkoła może w znaczący sposób urozmaicić proces edukacyjny, czyniąc go jednocześnie bardziej skutecznym. Sprzęt specjalistyczny, który znajduje się na wyposażeniu naszej szkoły, bez wątpienia wpłynie na jakość kształcenia przyszłych funkcjonariuszy. Prowadzenie zajęć na kursach specjalistycznych przy użyciu najnowszych urządzeń będących na wyposażeniu Policji pomoże w osiągnięciu przez szkolenych funkcjonariuszy ruchu drogowego niezbędnej wiedzy i umiejętności praktycznych, które w przyszłości z pewnością zaowocują poprawą stanu bezpieczeństwa w miejscu pełnienia przez nich służby. ■

Zarys historyczny

finału zawodów Dzielnicowy Roku

NADKOM. MAGDALENA KUBICA,
NADKOM. BOŻENA KARAWAJCZYK

ZAKŁAD SŁUŻBY KRYMINALNEJ
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Szkoła Policji w Katowicach na bieżąco zapewnia wysoki poziom nauczania na kursie specjalistycznym dla dzielnicowych, tym samym wpływa to na poziom czynności służbowych realizowanych przez dzielnicowych w jednostkach macierzystych.

Dostrzegając wagę i złożoność zadań realizowanych przez dzielnicowego oraz to, że na poszerzenie wiedzy i umiejętności zawodowych może mieć

wpływ organizacja turnieju zawodowego, Komendant Główny Policji powierzył Szkole Policji w Katowicach przeprowadzenie ogólnopolskiego finału zawodów.

I edycja zawodów odbyła się w Katowicach w dniach 23-24 października 2003 r. Honorowym patronem zawodów był Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji ▶

Zwycięcy drugiego finału zawodów – październik 2004 r.

► Pan Krzysztof Janik, natomiast patronem zawodów Komendant Główny Policji, Pan generalny inspektor Antoni Kowalczyk. Zawody składały się z pięciu konkurencji, które oceniały komisje sędziowskie. Powołany został również zespół ekspertów, w skład którego wchodził przedstawiciel Biura Służby Prewencyjnej Komendy Głównej Policji, oraz przedstawiciele szkół policyjnych z Polski. Pierwszy dzień zawodów obejmował test wiedzy po którym następowały kolejno zadania praktyczne polegające na rozwiązywaniu sytuacji problemowej z jaką mogą się spotkać dzielnicowi podczas trwania służby, symulacja przyjęcia interesanta, symulacja zdarzenia w rejonie służbowym. Ostatnią konkurencję stanowiło strzelanie. Ponadto podczas trwania zawodów odbyły się spotkania zaproszonych gości połączone ze zwiedzaniem szkoły, a także wystawami, między innymi prac twórców policyjnych województwa śląskiego, fotograficzną prezentującą dorobek Szkoły Policji w Katowicach i promocyjną regionu śląskiego oraz wizytacja naszej szkoły przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i Komendanta Głównego Policji. Odbył się również koncert chóru Zespołu Pieśni i Tańca Śląsk i Orkiestry Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach. Zwycięzcą I konkursu został sierż. Zbigniew Masiak z KWP w Olsztynie.

II edycja zawodów odbyła się w dniach 7-8 października 2004 r., gdzie honorowy patronat objął Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Pan Ryszard Kalisz oraz Komendant Główny Policji generalny inspektor Leszek Szreder. Do konkursu o tytuł najlepszego dzielnicowego w kraju ubiegało się 34 policjantów w czterech konkurencjach, tj. test wiedzy policyjnej, symulacja zdarzenia w rejonie służbowym i przyjęcie interesanta oraz rozwiązanie sytuacji problemowej. Finał zawodów został uświetniony koncertem Żeńskiej Orkiestry Salonowej Holdingu Węglowego KWK Staszic, wręczeniem pucharów i ufundowanych nagród finansowych i rzeczowych.

Zwycięzcą konkursu został mł. asp. Przemysław Dąbrowski z KWP w Katowicach.

Przebieg **III edycji** zawodów, która odbyła się w dniach 6-7 października 2005r. pod tym samym patronatem, był zbliżony do tych które odbyły się w latach poprzednich z uwzględnieniem analizy dokumentów, która obejmowała problematykę z zakresu czynności służbowych realizowanych przez dzielnicowego. Zadanie wymagało wychwycenia zarówno błędów formalnych jak i merytorycznych w sporządzanej dokumentacji policyjnej. Zwycięzcą konkursu został mł. asp. Karol Brożek z KWP w Katowicach.

IV edycja zawodów odbyła się w dniach 5-6 października 2006r., gdzie patronat honorowy nad zawodami objął Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji Pan Ludwig Dorn, natomiast patronem zawodów był Komendant Główny Policji Marek Bieńkowski. Przebieg zawodów obejmował takie same konkurencje jak w poprzedniej edycji. Zawody uświetnił spektakl w wykonaniu teatru środowiska policyjnego i występy muzyczne. Zwycięzcą konkursu została st. post. Agnieszka Olejniczak z KWP w Łodzi.

V edycja zawodów odbyła się 10-11 października 2007r. pod patronatem Komendanta Głównego Policji insp. Tadeusza Budzika. Konkurencje w jakich dzielnicowi walczyli o wygraną były identyczne jak w 2006 roku. Zwycięzcą konkursu został mł. asp. Przemysław Budzowski z KWP w Opolu.

VI edycja konkursu „Dzielnicowego Roku” odbyła się po kilkuletniej przerwie w dniach 26-27 listopada 2013 r. pod patronatem honorowym Ministra Spraw Wewnętrznych Pana Bartłomieja Sienkiewicza, natomiast nadzór nad organizacją i przebiegiem zawodów sprawował Komendant Szkoły Policji w Katowicach inspektor Jarosław Kaleta. Przebieg zawodów obejmował takie konkurencje jak: test wiedzy policyjnej, analizę dokumentu, symulację doty-

czącą przyjęcie interesanta obejmującą problematykę z zakresu prewencji i psychologii. Zwycięzcą tej edycji został sierż. Jakub Skrzypiec z KWP w Szczecinie.

VII edycja ogólnopolskich zawodów policjantów dzielnicowych odbyła się w dniach 13-15 października 2014 r. pod honorowym patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Pana Krzysztofa Janika i patronatem Komendanta Głównego Policji generalnego inspektora Leszka Szredera. Finał zawodów obejmował konkurencje z poprzedniej edycji oraz dodano strzelanie. Zwycięzcą konkursu został sierż. Paweł Kleszcz z KWP w Opolu.

VIII edycja konkursu dla dzielnicowych odbyła się w dniach 21-23 października 2015 r. pod honorowym patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych Pani Teresy Piotrowskiej i Komendanta Głównego Policji generalnego inspektora Marka Działoszyńskiego. Dzielnicowi konkurowali ze sobą w następujących konkurencjach: test wiedzy, strzelanie, pierwsza pomoc, symulacja przyjęcia interesanta oraz podstawowe czynności służbowe związane ze służbą patrolową. Zwycięzcą konkursu został sierż. Krzysztof Srebrnicki z KWP w Krakowie.

IX edycja ogólnopolskich zawodów policjantów dzielnicowych odbyła się w dniach 18-21 października 2016 r. pod honorowym patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Pana Mariusza Błaszczaka i patronatem Komendanta Głównego Policji nadinspektora Jarosława Szymczyka. Zwycięzca konkursu zdobył największą liczbę punktów w pięciu konkurencjach, a był to mł. asp. Krzysztof Błachut z KWP w Krakowie.

X edycja finału zawodów dla dzielnicowych odbyła się w dniach 17-20 października 2017 r. pod honorowym patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, natomiast organizację i przebieg konkursu nadzorował Komendant Szko-

ły Policji w Katowicach insp. dr Rafał Kočańczyk. Finał zawodów obejmował test wiedzy policyjnej z zakresu działania policjantów służby prewencyjnej ukierunkowaną na profilaktykę społeczną i prewencję kryminalną, pierwszą pomoc przedmedyczną, strzelanie, symulację dotyczącą podstawowych czynności służbowych związanych ze służbą patrolową, oraz symulację – przyjęcie interesanta, obejmującą problematykę z zakresu prewencji oraz psychologii. Zwycięzcą tej edycji został st. asp. Jarosław Bartczak z KWP w Opolu

XI edycja ogólnopolskich zawodów policjantów dzielnicowych odbyła się w dniach 23-26 października 2018 r. pod honorowym patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i patronatem Komendanta Głównego Policji generalnego inspektora Jarosława Szymczyka. Zwycięzcą konkursu został mł. asp. Krzysztof Błachut z KWP w Krakowie. W tym roku zawody doczekały się istotnych zmian, a mianowicie do osobnej kla-

syfikacji włączono kierowników rewirów dzielnicowych. Zmieniono także zasady punktacji, a w rywalizacji dzielnicowych konkurencję nazywaną „przyjęcie interesanta” zastąpiono nową – „kompetencje dzielnicowego”. Była to reakcja na zmiany dotyczące roli dzielnicowych, gdzie ważnym elementem, który został wcześniej wprowadzony program „Dzielnicowy bliżej nas”. Najlepszym kierownikiem rewirów dzielnicowych został mł. asp. Daniel Romańczyk z KWP w Olsztynie, najlepszym dzielnicowym roku został st. sierż. Adrian Piechulski z KWP w Katowicach. W klasyfikacji drużynowej najlepszy zespół stanowili sierż. sztab. Kamil Przewieźlik, st. sierż. Adrian Piechulski i asp. sztab. Przemysław Dąbrowski z KWP w Katowicach.

XII edycja ogólnopolskich zawodów policjantów dzielnicowych odbyła się w dniach 22-25 października 2019 r. pod honorowym patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i patronatem Komendanta

Głównego Policji generalnego inspektora Jarosława Szymczyka. Najlepszym dzielnicowym w kraju został sierż. sztab. Sylwester Grzelak z KWP w Łodzi, który uzyskał największą liczbę punktów we wszystkich pięciu konkurencjach. Najlepszym kierownikiem rewiru został asp. Krzysztof Błachut z KWP Kraków, natomiast w klasyfikacji drużynowej wygrał asp. Krzysztof Błachut, mł. asp. Krzysztof Gucwa i sierż. sztab. Bartosz Chłond z KWP Kraków.

Planowany finał zawodów „Dzielnicowy Roku 2020” nie odbył się ze względu na ogłoszony w naszym kraju stan pandemii. Komendant Główny Policji generalny inspektor Jarosław Szymczyk, dbając o bezpieczeństwo funkcjonariuszy zaangażowanych w to przedsięwzięcie, zawiesił czasowo organizację finału oraz zapewnił, że konkurs będzie nadal kontynuowany najszybciej jak to będzie możliwe, ale podstawowym warunkiem jest zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom oraz organizatorom. ■

Październik 2019 r. – dwunasty finał zawodów

Komunikacja interpersonalna w kontaktach z mediami

ME. ASP. ANNA WILCZYŃSKA

ZAKŁAD OGÓLNOZAWODOWY
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

„Jak Cię widzą, tak Cię piszą” mówi popularne powiedzenie. Funkcjonując w społeczeństwie, ciągle odbieramy i wysyłamy różne komunikaty. Używamy do tego nie tylko mowy, lecz także gestów, mimiki a nawet ubioru.

Nasze komunikaty oddziałują na innych ludzi, a przekazywane przez innych informacje wpływają na nas. Komunikacja interpersonalna wpływa na nasz wizerunek jako osoby oraz grupy społecznej czy zawodowej, którą reprezentujemy. Ma to szczególne znaczenie w przypadku wykonywania zawodów zaufania społecznego, którego przykładem są funkcjonariusze Policji. Komunikacja interpersonalna w kontaktach z mediami, czyli komunikowanie się poszczególnych policjantów z przedstawicielami środków masowego przekazu ma bezpośrednie przełożenie na wizerunek Policji jako formacji i jej odbiór przez społeczeństwo. Powszechnie wiadomo, że działania Policji są w ciągłym zainteresowaniu dziennikarzy i społeczeństwa. Praktycznie codziennie w środkach masowego przekazu możemy odnaleźć informacje o Policji i policjantach. Należy więc liczyć się z tym, że w miejscu, gdzie coś się dzieje, pojawi się także dziennikarz, który będzie chciał uzyskać więcej informacji na ten temat oraz przekazać je społeczeństwu. Z tego powodu każdy policjant powinien znać przepisy prawne, które zobowiązują nas do udzielania informacji prasie oraz mieć świadomość wpływu komunikacji interpersonalnej na odbiór przekazywanych faktów przez obywateli.

SŁOWA, GESTY, WYGLĄD FIZYCZNY

Komunikacja interpersonalna ma wiele definicji, współczesna literatura przedmiotu przywołuje ich co najmniej kilkaset. Definicją wskazującą na wszystkie elementy sytuacji komunikacyjnej tj. sygnały werbalne, wokalne i niewerbalne jest definicja jednego z czołowych badaczy tematu Zbigniewa Nęckiego, według którego „komunikowanie interpersonalne to podejmowana w określonym kontekście wymiana werbalnych, wokalnych i niewerbalnych sygnałów (symboli) w celu osiągnięcia lepszego poziomu współdziałania”.

Powyższa definicja wskazuje już na pierwsze kryterium podziału, które pozwala na usystematyzowanie sposobów komunikowania się ludzi.

W ramach tego kryterium możemy wyróżnić:

- komunikację werbalną (słowną),
- komunikację niewerbalną (poza-słowną).

Komunikacja werbalna dotyczy wszelkiego rodzaju informacji, które przekazywane są za pośrednictwem kanału słownego i dotyczy tego, co mówimy. Głównym elementem przekazu są słowa. Słów używamy świadomie, łącząc je za pomocą reguł gramatycznych występujących w danym języku.

Komunikacja niewerbalna będzie obejmowała elementy takie jak gesty, sposób tworzenia otoczenia fizycznego, odległość od rozmówcy (proksemika), sposób, w jaki siedzimy, stoimy, chodzimy, utrzymujemy kontakt wzorkowy. Komunikaty pozasłowne to także wygląd zewnętrzny (odzież, kolor włosów, ciało) i mimika twarzy. Duże znaczenie ma barwa głosu, sposób mówienia i podkreślanie elementów najbardziej znaczących dla nadawcy komunikatu. Powyższe elementy mają istotne znaczenie w procesie komunikowania się. Służą m.in. wyrażaniu emocji i przenoszeniu postaw. Ponadto ułatwiają komunikację werbalną potwierdzając niejednokrotnie usłyszane słowa. Zachowania niewerbalne informują nas także o cechach osobowości danej osoby.

Mimo przedstawionego powyżej podziału należy pamiętać, że podczas procesu komunikowania się nie możemy oddzielać od siebie strony werbalnej i niewerbalnej. Werbalne i niewerbalne elementy komunikacji są całkowicie współzależne, co oznacza, że oddziałują na siebie nawzajem, choć jedno nie determinuje znaczenia drugich.

Specyficzną formą komunikowania się społecznego jest komunikowanie masowe, które odnosi się do komunikowania za pomocą mediów. Polega ono na tym, że dane treści są przekazywane przy pomocy urządzeń technicznych do dużych, anonimowych i zróżnicowanych społeczeństw – odbiorców. Komunikaty są przekazywane od nadawcy medialnego do odbiorcy masowego. Między nadawcą a odbiorcą, występuje pośrednik czyli medium masowe. Treści, któ-

re przekazywane są za pomocą komunikowania masowego, są publicznie dostępne, docierają do odbiorców szybko i w podobnym czasie, ale są dostępne i aktualne zwykle krótko. Komunikowanie masowe zaliczane jest do komunikacji jednokierunkowej, która ma też swoje wady – przepływ informacji odbywa się w zasadzie jednokierunkowo od nadawcy do odbiorcy. Adresat pozostaje odbiorcą i nie ma wymiany ról między nim a nadawcą. Sprzężenie zwrotne jest słabe, dlatego też komunikaty powinny być proste, krótkie i zrozumiałe dla ogółu społeczeństwa, z uwzględnieniem zasad skutecznej komunikacji interpersonalnej.

POLICJA A ŚRODKI MASOWEGO PRZEKAZU – UNORMOWANIA PRAWNE

Zarządzenie nr 1204 Komendanta Głównego Policji z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie form i metod działalności prasowo-informacyjnej w Policji to wewnętrzny dokument regulujący zasady udzielania przez Policję informacji środkom masowego przekazu. Za działalność prasowo-informacyjną w Policji odpowiedzialny jest Komendant Główny Policji, Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendant Biura Spraw Wewnętrznych Policji, komendanci wojewódzcy Policji, Komendanci powiatowi (miejski, rejonowi), którzy realizują wskazane zadania za pośrednictwem rzeczników prasowych, oficerów prasowych oraz innych funkcjonariuszy i pracowników Policji upoważnionych do udzielania informacji przez właściwego komendanta.

Istotny jest zapis zarządzenia, który wskazuje, że bezpośrednio na miejscu wykonywania czynności funkcjonariusz Policji udziela dziennikarzom informacji na ich wyraźne żądanie i po okazaniu przez nich legitymacji prasowej. Przekazane informacje powinny zawierać jedynie ogólny opis zadania, które wykonuje funkcjonariusz, nie mogą zawierać danych, które posłużyłyby do formułowania sądów o winie uczestników zdarzenia lub do identyfikacji

osób uczestniczących w zdarzeniu. Pamiętać należy, że funkcjonariusz powinien wypowiadać się wyłącznie w granicach własnych kompetencji. Jeśli na miejscu znajduje się kilku funkcjonariuszy Policji, informacji udziela policjant kierujący działaniami lub osoba przez niego wyznaczona.

Kwestię udzielania informacji środkom masowego przekazu reguluje także Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 roku Prawo Prasowe, która wskazuje jakie informacje można przekazać dziennikarzowi. Zabronione jest prezentowanie własnej opinii co do rozstrzygnięcia w postępowaniu sądowym przed wydaniem orzeczenia w I instancji. Zakaz ten dotyczy każdego rodzaju postępowania: karnego, cywilnego oraz administracyjnego. Z punktu widzenia praktyki policyjnej ważny jest fakt, że ograniczeniom podlega publikacja informacji odnośnie prezentowania danych osobowych i wizerunku pokrzywdzonych, poszkodowanych, świadków – możliwe jest to jedynie w przypadku zgody tych osób na ich ujawnienie. Podobna sytuacja dotyczy osób, przeciwko którym toczy się postępowanie przygotowawcze lub sądowe, ale w tym wypadku to sąd lub prokurator może zezwolić na publikację danych osobowych i wizerunku ze względu na ważny interes społeczny.

ZASADY POPRAWNEJ KOMUNIKACJI INTERPERSONALNEJ

Udzielanie informacji środkom masowego przekazu charakteryzuje się określonymi zasadami. Uwzględniając kwestie formalne wynikające bezpośrednio z aktów prawnych regulujących to zagadnienie, nie można zapomnieć o istotnych elementach komunikacji werbalnej i niewerbalnej, których połączenie ma istotny wpływ na ogólny przekaz komunikatu i wizerunek osoby przekazującej określone treści.

W odniesieniu do komunikacji werbalnej należy wiedzieć, że język „mówiony” różni się od „pisanego”, więc warto pamiętać o tym, żeby zdania były krótkie, wypowiedane na „jednym oddechu” i mia-

ły prostą konstrukcję. Poza tym wypowiedzi powinny być sformułowane w języku starannym i oficjalnym, ale jednocześnie prostym i zrozumiałym, do minimum należy ograniczyć słownictwo naukowe czy żargonowe w tym sformułowania urzędnicze lub „policyjne”. Odpowiedzi na pytania dziennikarza nie są skierowane jedynie do niego, ale do ogółu, więc nie używamy sformułowań typu „Panie Redaktorze”, „Wie Pan”. Podczas wypowiedzi nie powtarzamy za dziennikarzem ani nie używamy sformułowań bardzo emocjonalnych np. przerażające, wstrząsające. Mówiąc o przestępstwach nie wyrażamy podziwu i uznania np. to byli profesjonalści. Niedopuszczalne jest używanie wulgaryzmów. Warto przywołać też inną żelazną zasadę, która brzmi: Nigdy nie okłamuj dziennikarzy! Dziennikarze szybko dotrą do prawdy u innego źródła, a osoba podająca nieprawdziwe dane nie jest już partnerem do rozmowy. Okłamywanie dziennikarzy, przekazywanie im mało rzeczowych informacji, czy wręcz ograniczanie im dostępu do ustaleń Policji może pociągnąć za sobą negatywne skutki. Ten sam efekt przynoszą koloryzowanie lub gry słowne mające na celu wprowadzenie w błąd dziennikarzy.

Mowa ciała, czyli komunikacja niewerbalna wspiera przekaz słowny, często także zastępuje słowa. Za pomocą mowy ciała możemy wyrażać emocje i postawy oraz kształtować wrażenie. Pamiętając o stwierdzeniu „jak cię widzą, tak cię piszą”, należy pamiętać o wizerunku, na który składa się wygląd zewnętrzny oraz ogólna atrakcyjność fizyczna. Dbłość o wizerunek pomaga w budowaniu pozytywnych relacji. Poprzez ubiór często wyraża się stosunek do sprawy, sytuacji, dlatego powinno się zawsze wyglądać wzorowo. Policjant, który zakłada mundur, musi odpowiednio reprezentować swoje środowisko zawodowe.

Kolejnym elementem autoprezentacji jest postawa ciała, która uwzględnia mimikę twarzy, gesty. Aby zrobić na kimś dobre wrażenie trzeba zachować wyprostowaną,

otwartą postawę ciała i rozłożyć ciężar równo na obie stopy, trzymając ręce swobodnie opuszczone po bokach. Stopy i tułów powinny być skierowane w stronę rozmówcy. Mimika twarzy i gestykulacja powinny być zgodne z emocjami i słowami, które wypowiadamy, jednak nie nadmier- nie eksponowana.

Podczas udzielania informacji utrzymujemy kontakt wzrokowy z dziennikarzem, do kamery można zwrócić się jedynie w sytuacji, gdy zwracamy się z apelem do społeczeństwa. Unikanie kontaktu wzrokowego, rozglądanie się na boki nie świadczy dobrze o rozmówcy, może być oznaką kłamstwa i nieszczerości.

Przekazując informacje dziennikarzom lepiej mówić niższym głosem i powoli, ponieważ wyższe tony kojarzone są z niepokojem. Nie oznacza to jednak, mówienia cały czas niskim głosem, gdyż wtedy sprawia to wrażenie przygnębienia i braku energii. Optymalnym rozwiązaniem jest odpowiednie modulowanie głosem w zależności od informacji, jakie przekazujemy.

W kontaktach z przedstawicielami środków masowego przekazu bezwzględnie należy unikać takich zachowań jak: drapania się po głowie; nerwowego zagryzania warg; unoszenia brwi w niedowierzaniu; unikania kontaktu wzrokowego; skrzyżowania ramion; stania sztywno w miejscu bądź kiwania się; trzymania rąk w kieszeniach; braku gestykulacji; dotykanie się, na przykład strzepywanie wyimaginowanego pyłku; obgryzania paznokci.

Policjant jako funkcjonariusz publiczny swoją osobą, postawą, zachowaniem reprezentuje państwo, dlatego istotne jest, aby w kontakcie z dziennikarzem zachowywał wysoką kulturę osobistą, takt, trzymał emocje „na wodzy”. Negatywne zachowania podważają kompetencje policjanta, a także źle wpływają na wizerunek całej Policji. Niezmiernie istotne jest ciągłe „szlifowanie” swojego warsztatu, aby właściwie przekazywać informacje i w każdej sytuacji prezentować wizerunek policjanta profesjonalisty. ■

Szabla w Policji

Fot. Muzeum Powiatowe w Mysie

ASP. SZT. MIROSLAW FALKIEWICZ,
SIERŻ. SZT. PAWEŁ KOZDRA

ZAKŁAD OGÓLNOZAWODOWY
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Od pięciu wieków symbolem polskiego oręża oraz honoru jest szabla. Broń ta swoją popularność w naszym kraju zawdzięcza królowi Stefanowi Batoremu; pierwsze polskie szable zwane są „batorówkami” właśnie na jego cześć.

Władca pochodzący z Węgier, gdzie szabla już od dawna doskonale sprawdzała się na polach bitew, sprawił, że rycerstwo polskie powszechnie korzystało z tego rodzaju broni.

Złotym okresem polskiej szabli jest wiek XVII. Wówczas na polach bitew królowała niezwyciężona husaria. Właśnie szabla husarska była szczytowym osiągnięciem w rozwoju szabel polskich. Łączyła ona najlepsze cechy szabel zagranicznych (zachodnioeuropejskich, tureckich i węgierskich) oraz polskich. Bronią tą można było wykonywać wszystkie podstawowe cięcia, zarówno używane w fechtunku zachodnim jak i wschodnim; ponadto uważana jest za najdoskonalszą kawaleryjską szablę na świecie.

Szabla obecnie jest atrybutem ceremoniałów wojskowych, policyjnych, wiązana jest z korpusem oficerskim, mimo tego, że w przeszłości również korpus podoficerski z szablą korzystał.

Skoro szabla w historii naszego kraju zajmuje tak ważne miejsce można się zastanowić czy Policja polska ma swoje tradycje związane z szablą i jak wiąże się ona z historią naszej formacji. Postaramy się przybliżyć historię polskiej szabli i jej roli w budowaniu polskiej Policji, pokażemy drogę jaką szabla przeszła od narzędzia pola walki do symbolu hono-

ru, oddania i wartości, w końcu nie bez powodu w pierwszej zwrotce naszego hymnu śpiewamy „co nam obca przemoc wzięła, szabłą odbierzemy.”

PIERWSZE LATA POLICJI

Początek polskiej Policji to wiek XX, kiedy to po stu pięćdziesięciu latach zaborów powstała II Rzeczpospolita Polska. W okresie dwudziestolecia międzywojennego nastąpił dynamiczny rozwój i profesjonalizacja polskiej kryminologii oraz struktur policyjnych, polska Policja została członkiem założycielem międzynarodowej organizacji policyjnej Interpol, powołano do życia Policję Kobiecą. Wszystkie te czynniki sprawiły, że Policja Państwowa na tle innych krajów była wzorem nowoczesnej i sprawnej formacji. Z drugiej strony początek XX wieku to ostatni rozdział historii polskiej szabli jako oręża używanego w boju.

Policjant Policji Państwowej z szablą po raz pierwszy zetknął się na szkoleniu podstawowym. W publikacji z 1924 r. „Walka wręcz, boks, szermierka” opracowanej przez Władysława Dańczuka, wydanej przez Okręgową Szkołę Policji Państwowej w Łodzi, znajdujemy program nauki szermierki. Program skupiał się na podstawowych technikach posługiwania się szablą bojową. Składały się na niego zasady oraz rozkazy. Zasady mówiły jak trzymać szablę,

przyjąć prawidłową postawę szermierczą oraz wykonywać podstawowe cięcia, pchnięcia, zasłony i odciosy. Rozkazy były serią poleceń dla ćwiczącego nakazujących przyjmowanie postaw, cięć i zasłon, w tym postawy na baczność z szablą przy boku i szablą na ramieniu. Można by to przyrównać do szermierczej musztry. Równolegle policjanci szkolili się w szermierce sportowej.

W SPORCIE

W 1924 r. na terenie województwa śląskiego zawiązany został Policyjny Klub Sportowy w Katowicach (PKS Katowice), którego reprezentantem mógł być każdy funkcjonariusz Policji Województwa Śląskiego. Wśród policjantów największym zainteresowaniem cieszyła się szermierka, uprawiano również piłkę nożną, boks, kolarstwo, pływanie i wiele innych dyscyplin sportowych. Sekcja szermiercza PKS Katowice prowadzona przez nadkom. Jakuba Hostyńskiego złożona była w głównej mierze z przedstawicieli Komendy Rezerwy (odpowiednika dzisiejszego OPP). Drużynę szermierczą trenował dyplomowany fechtmistrz st. przod. Leon Koza-Kozarski z Komendy Rezerwy. Poziom treningów i osiągnięć zawodników był tak wysoki, że drużyna nie miała sobie równych w całej Polsce. Poza rywalizacją wewnątrzpolicyjną, policyjni

► szermierze odnosili wiele sukcesów nie tylko na arenach krajowych, ale także międzynarodowych, w tym podczas XI Igrzysk Olimpijskich w 1936 r. w Berlinie. Nominacje olimpijskie otrzymali: st. przod. Teodor Zaczyk, st. post. Antoni Sobik i Rajmund Karwicki. Drużyna szabli w eliminacjach pokonała Grecję, Szwecję i Turcję. W turnieju półfinałowym Polska wygrała z Francją i Austrią. W finałowym turnieju przegraliśmy z Węgrami, Włochami oraz Niemcami, zajmując ostatecznie 4. miejsce. W turnieju indywidualnym w szabli wziął udział st. post. Antoni Sobik, zajmując 7. miejsce.

W BOJU

Oprócz sukcesów na arenie sportowej, policjanci musieli wykazać się znajomością szabli bojowej w trakcie wojny polsko-bolszewickiej w 1920 r. Powołana do życia 1 lipca 1920 roku Rada Obrony Państwa wzywała społeczeństwo do obrony granic państwa i wstępowania w szeregi armii. Policjanci chcący wspomóc kawalerię musieli uzyskać zgodę Komendanta Głównego Policji Państwowej. W Białymstoku powstawał Dywizjon Jazdy Ochotniczej, w skład którego wszedł szwadron Policji Konnej skierowany do obrony Warszawy. Jego dowódcą mianowano komisarza Andrzeja Jezierskiego. W ciągu jednego dnia oddział, w sile 90 ludzi, w tym 2 oficerów, był gotowy do wymarszu.

Po dotarciu do Warszawy szwadron został rozlokowany w koszarach warszawskiej Policji Konnej przy ul. Ciepłej 13. Tam też wzmocniono go ochotnikami z Konnej Policji miasta stołecznego Warszawy oraz funkcjonariuszami Kresowej Policji Konnej z Polesia, Wołynia i Białostoczczyzny. Ostatecznie uformowany szwadron liczył 118 szeregowych i 3 oficerów. Szwadron był rzadkością wśród oddziałów ochotniczych, posiadał bowiem jednolite umundrowanie. Zachowali oni swoje służbowe granatowe uniformy PP, czarne buty i charakterystyczne okrągłe czapki ze skórzanym daszkiem, angielskiego fasonu. Dysponowali uzbrojeniem w postaci angielskich karabinów Enfield wz. 14. Oddział otrzymał rów-

nież 2 kaemy Maxim, erkaemy systemu „Colta”. Jednak historycznie dał się zapamiętać jako oddział konny, nazywany Huzarami Śmierci.

W czasie wojny Huzarzy Śmierci nie ponieśli żadnej porażki i wstawili się swoimi brawurowymi akcjami. Ich bronią białą głównie była szabla o wzorze 1917.

SZABLE W RP

Szabla wz. 1917 była pierwszą po rozbiorach szablą zasługującą na miano w pełni polskiej. Produkowana była na bazie polskiego projektu, przez rodzimych twórców i dla polskich żołnierzy.

Jej projekt powstał na przełomie 1915 i 1916 roku w Karasinie na Wołyniu, gdzie stacjonowały pułki I Brygady Legionów Polskich. Prototyp wykonany został w Zakładach Zieleniewskiego w Krakowie. Pierwszy datowany egzemplarz szabli tego wzoru pochodzi z 27 czerwca 1916 roku – jest to szabla pamiątkowa gen. Władysława Sikorskiego.

Szabla była ceniona przez użytkowników, a po udanej obronie kraju przed najazdem bolszewickim stała się symbolem wygranej wojny. Szabla wz. 1917 używana była też przez Józefa Piłsudskiego.

Kolejną polską szablą jest szabla **wz. 1921**. Zatwierdzona została rozkazem nr 280 Ministra Spraw Wojskowych opublikowanym w Dzienniku Rozkazów nr 14 z 12 kwietnia 1921. Szablę opracowano pospiesznie i dlatego nie spełniła pokładanych w niej nadziei. Największą jej wadą była niska jakość stali. Krytykowano jej wyważenie, odczuwane zwłaszcza w trakcie walki konnej, oraz estetykę broni. Pod koniec lat dwudziestych zdecydowano się opracować nowy wzór.

Szabla wz. 1934 została wykonana ze stali sprężystej najwyższej jakości, dostarczanej z Huty „Baildon” mieszczącej się w Katowicach. Aby szabla została odebrana przez wojsko, musiała spełnić następujące warunki: przebić sztychem dwumilimetrową blachę przy spuszczeniu szabli z 2 m, pięciokrotnie przebić pręt stalowy o średnicy 5 mm, przejść próbę uderzenia grzbietem i płazem

w drewniany pień, nie ulec odkształceniom wskutek obustronnego zginania. Również pochwa podlegała próbom – oparta oboma końcami na dwóch podkładkach i z zawieszonym obciążeniem wynoszącym 120 kg, nie mogła się odkształcić ani pęknąć. Szabla wz. 34 okazała się orężem doskonałym.

Aktualną szablą Wojska Polskiego jest **Szabla wz. 1976**. Została ona wprowadzona na wyposażenie wojska zarządzeniem ministra obrony narodowej nr 51 z dnia 16 października 1981 r. Projekt nawiązujący formą do XVII-wiecznych szabel husarskich i przedwojennej szabli wzoru 34. Mimo braku oficjalnych regulacji dotyczących wzoru szabli dla Policji, to właśnie wz. 76, możemy oglądać podczas uroczystości policyjnych.

KIEDYŚ I DZIŚ

Po wojnie polsko-bolszewickiej szable wz. 17 zostały przekazane przez Wojsko Policji Konnej. Funkcjonariusze używali głównie szabel wz. 21. Do dnia dzisiejszego w Policji szabla jest symbolem i atrybutem ceremonialnym. W trakcie uroczystości używana jest szabla wz. 76, jednak zastanowić się należy, czy z uwagi na kontekst historyczny to właśnie szabla wz. 17 nie powinna być oficjalną szablą polskiej Policji. Na chwilę obecną żaden przepis nie reguluje wzoru szabli ceremonialnej w naszej formacji.

W przeszłości szabla i szermierka były sposobnością do rywalizacji sportowej, dbania o kondycję fizyczną, i integrowania środowiska policyjnego. Współcześnie, w dobie malejącego zainteresowania szermierką sportową, coraz większą popularnością cieszą się szkoły szermierki dawnej, gdzie poza szlifowaniem fechtunku mieczem, czy pałaszem szkockim możliwe jest opanowanie władania szablą oraz branie udziału w krajowych i międzynarodowych imprezach sportowych. Skoro szabla związana jest z historią Policji możliwe, że na polu sportowym i rekreacyjnym szermierka na powrót będzie promowana wśród funkcjonariuszy jako ważny element naszej historii. ■

Budujemy strzelnicę

KOM. RYSZARD BIAŁAS,
IWONA STĘPIEŃ

WYDZIAŁ ZAOPATRZENIA
SZKOŁY POLICJI W KATOWICACH

Trwa realizacja zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa osi strzeleckich A i B policyjnej strzelnicy ćwiczebnej Szkoły Policji w Katowicach”.

Budynek zespołu strzelnic ćwiczebnych będzie służył do prowadzenia zajęć z wyszkolenia strzeleckiego. Strzelania będą prowadzone ze zmiennych i stałych linii otwarcia ognia. Strzelnica będzie stanowić zaplecze dydaktyczne i szkoleniowo-treningowe dla słuchaczy Szkoły Policji w Katowicach oraz umożliwiać doskonalenie zawodowe funkcjonariuszy Policji garnizonu śląskiego. Zespół strzelnic będzie składał się z czterech krytych

osi, strzelnicy taktycznej, tzw. „killing house” oraz trzech częściowo zakrytych osi strzelań w następującym układzie:

- „B1a” wielokierunkowa strzelnica taktyczna „killing house” – energia pocisku do 1000 J,
- „B1b” dwustrefowa – 25 m – energia pocisku do 2000 J,
- „B1c” dwustrefowa – 25 m – energia pocisku do 1000 J,
- „B2” dwustrefowa kryta – 25 m – energia pocisku do 1000 J,

- „B3” trzystrefowa kryta – interaktywna 20 m – energia pocisku do 1000 J,
- „A1” dwustrefowa częściowo zakryta – 25 m – energia pocisku do 1000 J,
- „A2” trzystrefowa częściowo zakryta – 50 m – energia pocisku do 2200 J,
- „A3” trzystrefowa częściowo zakryta – 50 m z wjazdem dla samochodu patrolowego – energia pocisku do 2200 J,

- ▶ – pomieszczeń zaplecza do obsługi technicznej i prowadzenia zajęć dydaktycznych z zakresu wyszkolenia strzeleckiego, taktyki i technik interwencji.

Zakończono prace budowlane w zakresie robót dekarских, instalacji wodno-kanalizacyjnych, instalacji elektrycznych, wentylacji mechanicznych, a także prace związane z kanalizacją deszczową, montażem sto-

larki drzwiowej i okiennej, okładzin ściennych, jak również prace związane z infrastrukturą drogową. W chwili obecnej trwają prace wykończeniowe oraz realizowany jest zakup pierwszego wyposażenia osi strzeleckich „B”. Jednocześnie rozpoczęto roboty budowlane związane z przebudową osi strzeleckich „A”.

Dokumentacja projektowa została opracowana przez Pracownię Pro-

jektową „Meritum” Marta Chowan z Chrzanowa, a prace budowlane wykonuje Konsorcjum firm: Przedsiębiorstwa Inżynieryjno-Budowlanego „Budecon” SA z Sosnowca oraz Mario International Technology & Service Sp. z o.o. z Gliwic.

Kamień węgielny pod budowę wmurowano w lutym 2020 r., a planowany termin zakończenia prac to trzeci kwartał 2022 r.

Oś strzelecka

Punkt rusznikarski

Sala wykładowa

Strzelnica taktyczna

Pawilon osi „B”

Policyjny słownik

polско-czesko-słowacko-angielski

Część słownika na podstawie projektu realizowanego przez KWP w Katowicach „Europa bez granic. Podręcznik dla policji przygranicznej”

cz. VIII

PO POLSKU

Po czesku

Po słowacku

Po angielsku

O			
oszustwo	podvod	podvod	fraud
ośrodek dla cudzoziemców	utečenecký tábor	utečenecký tábor / záchytný tábor	immigration centre
ośrodek dla uchodźców	středisko pro žadatele o azyl	záchytný utečenecký tábor	refugee centre
otwarte	otevřeno	otvorené	open
P			
pałka	obušek	obušok	baton
pas graniczny	pohraniční pásma	hraničné pásma	boundary zone
paser	překupník (s kradenými věcmi)	prekupník (s kradnutými věcmi)	fence
paszport	cestovní pas	cestovný pas	passport
paszport fikcyjny	fiktivní cestovní doklad	cestovný pas fiktívneho štátu	false passport
paszport przerobiony metodą wymiany fotografii	cestovní doklad s vyměněnou fotografií	cestovný doklad s vymenenou fotografiou	passport falsifying by photo changing
patrol	člen policejní hlídky	člen policajnej hliadky	patrol
patrolotniczy	virtulnikory oblet	virtulnikový oblet	air patrol
patrol mieszany	smíšená hlídka	zmiešaná hliadka	mixed patrol
patrol pieszy	peši hlídka	pešia hliadka	foot patrol
patrol ruchu drogowego	dopravní hlídka	dopravná hliadka	traffic patrol
patrol wodny	poříční hlídka	hliadka v člně	water patrol
patrol wojskowy	vojenská hlídka	vojenská hliadka	military patrol
patrol zmotoryzowany	motohlídka	motohliadka	motorized patrol
pełnoletni	zletilý	dospelý	adult of age
pełnomocnictwo	plná moc	plná moc	power of attorney
pełnomocnik	zmocněnec	splnomocnenec	proxy holder
pies służbowy	služební pes	služobný pes	police dog
piesze przejście graniczne	peší přechod	peší hraničný priechod	foot frontier crossing
piony służbowe	organizační struktura	organizačná štruktúra	organizational structure
pistolet	pistolet	pištol	pistol
pleć	pohlaví	pohlavie	sex
- mężczyzna	- muž	- muž	- male
- kobieta	- žena	- žena	- female
pobicie	zbití, ztlouci	ublíženie na zdraví	battery

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu INTERREG IIIA Polska – Republika Słowacka oraz ze środków budżetu państwa.

„Nie do służalstwa stworzony, lecz chwały”

Franciszek Szymkowiak

z urodzenia Wielkopolanin, z wyboru Ślązak

NADINSP. DR RAFAŁ KOCHAŃCZYK

KOMENDANT WOJEWÓDZKI POLICJI
W OPOLU

GRZEGORZ GRZEŚKOWIAK

OGÓLNOPOLSKIE STOWARZYSZENIE
RODZINA POLICYJNA 1939 R.

Urodził się 16 grudnia 1894 roku we wsi Góra, w powiecie jarocińskim na terenie Wielkopolski. Jego rodzicami byli Józefa i Agnieszka z domu Augustyniak.

W 1909 roku Franciszek Szymkowiak ukończył Szkołę Ludową, a następnie podjął dalszą naukę w Jarocinie, zdając po dwóch latach egzamin zawodowy przed Komisją Cechu Młynarzy i Piekarzy w Jarocinie z wynikiem bardzo dobrym i otrzymując tytuł czeladnika piekarskiego, co zostało zatwierdzone przez Izbę Rzemieślniczą w Poznaniu.

Na wojnie

Latem 1914 roku wybuchła I wojna światowa. Miliony żołnierzy i rezerwistów w całej Europie zostaje skierowanych na front. Według ówczesnej opinii publicznej wojna miała być szybka i skończyć się najdalej po miesiącu. Jednak stało się inaczej. Na cztery lata miliony żołnierzy trafiło do „piekła”, które do tej pory nie było znane ludzkości.

Niespełna 20 letni Franciszek Szymkowiak został zmobilizowany w dniu 5 listopada 1914 roku. Jako poddany Cesarstwa Niemieckiego, unitarne szkolenie przeszedł w I Batalionie Szkolno-Rezerwowym 47. Pułku Piechoty Armii Cesarza Niemiec i Króla Prus Wilhelma II. Wiosną 1915 roku został skierowany na kurs dowódców drużyny ciężkich karabinów maszynowych, który był zorganizowany przy Batalionie Garnizonowym w Poznaniu.

Franciszek Szymkowiak z kolegami z plutonu w trakcie Powstania Wielkopolskiego 1918-1919

W listopadzie 1915 roku jako młodszy podoficer – kapral, wyruszył na Front Zachodni walcząc przeciw Anglikom i Francuzom. 4 kwietnia 1918 roku został ciężko ranny i odesłany na leczenie do Niemiec, do Szpitala Wojskowego w Hannoverch Münden.

Pod koniec października 1918 roku jako ozdrowieniec został urlopowany do miejsca zamieszkania, gdzie miał oczekiwać na dalsze rozkazy, które z uwagi na szybko zmieniającą się sytuację polityczną już nigdy nie nadeszły.

W Niemczech wybuchła rewolucja, której efektem było powołanie nowego rządu w Berlinie, który z kolei zawarł 11 listopada 1918 roku z aliantami zawieszenie broni. Można powiedzieć, że I wojna światowa się skończyła, natomiast nie rozwiązało to losów wielu milionów Polaków.

W dniu 26 grudnia 1918 roku w drodze do Warszawy w Poznaniu zatrzymał się Ignacy Paderewski. Sposób w jaki został przywitany przez poznaniaków ten wielki pianista, a zarazem polityk nie spodobał się Niemcom, którzy w dniu 27 grudnia zorganizowali własną defiladę połączoną z niszczeniem polskich symboli w Poznaniu. To była ta iskra,

która wyzwoliła wśród wielu setek poznaniaków zryw zbrojny, który do historii przeszedł jako Powstanie Wielkopolskie.

W powstaniu

Franciszek Szymkowiak zgłosił się jako ochotnik do powstania i otrzymał przydział do Batalionu Strzelców w Jarocinie. Jarociński batalion z uwagi na dużą mobilność i udział strzelców w wielu walkach na terenie Wielkopolski nazwany został „łatającym”.

Jarociński batalion już od pierwszych dni powstania znajdował się wszędzie tam, gdzie wymagała tego sytuacja bojowa, wielokrotnie przyczyniając się do odparcia atakujących powstańcze pozycje, niemieckich oddziałów.

Podsumowując udział jarocińskiego batalionu w Powstaniu Wielkopolskim śmiało można stwierdzić, że należał on do szczególnie aktywnych powstańczych jednostek.

Marzec 1919 roku to okres, w którym dla Wielkopolan zakończyło się powstanie wielkopolskie, ale też rozpoczęły się walki z Ukraińcami. I tak w połowie marca 1919 roku ruszyła duża polska ofensywa na tak zwanym froncie małopolskim, której główną

siłą uderzeniową stanowiły oddziały wojsk wielkopolskich pod dowództwem gen. Daniela Konarzewskiego.

Franciszek Szymkowiak jako dowódca drużyny zwiadu wraz ze swym batalionem 8. Pułku Strzelców Wielkopolskich (późniejszym 62. Pułkiem Piechoty Wojska Polskiego) i innymi oddziałami, w dniu 17 marca 1919 roku wkroczył do Lwowa.

Polskie oddziały kolejno zdobywały pozostające jeszcze w rękach wroga miejscowości i wsie Małopolski Wschodniej, docierając aż do brzegów rzeki Zbrucz (obecnie Zachodnia Ukraina). W dniu 17 lipca 1919 roku została zakończona długa i okrutna wojna z Ukraińcami o wschodnią granicę. Małopolska Wschodnia znalazła się w granicach Rzeczypospolitej.

Wiosną 1920 roku Franciszek Szymkowiak otrzymał nowy przydział do służby w 62. Pułku Piechoty Wojska Polskiego. Następnie wziął udział w wojnie polsko-bolszewickiej, walcząc m.in. o Berdyczów, Glinkę i Zambrów.

Kierunek Śląsk

W dniu 21 stycznia 1921 roku Franciszek Szymkowiak został „oficjalnie” zdemobilizowany, otrzymując rozkaz wyjazdu do Grodzca pow. będziński, ▶

gdzie mieściła się tymczasowa siedziba Dowództwa Obrony Plebiscytu (DOP).

Po zameldowaniu się w kwaterze DOP został skierowany do służby w Polskim Komisariacie Plebiscytowym dla Górnego Śląska w Bytomiu.

W Bytomiu otrzymał przydział do sekcji bezpieczeństwa w podkomisariacie w Katowicach. Po przegranej, przez stronę polską, plebiscycie i niekorzystnych dla Polaków propozycjach podziału Górnego Śląska, Franciszek Szymkowiak został przez DOP zaangażowany w przygotowywanie polskiego powstania zbrojnego na Górnym Śląsku.

Powstanie

W nocy z 2 na 3 maja 1921 roku wybuchło III Powstanie Śląskie. Franciszek Szymkowiak został przydzielony jako dowódca oddziału łączników w sztabie 3. Katowickiego Pułku Piechoty im. Jana Henryka Dąbrowskiego.

24 maja 1921 roku pułk został transportem kolejowym przerzucony z Ligoty do Rudzińca w powiecie gliwickim w celu wzięcia udziału w walkach w rejonie Góry Św. Anny.

W dniu 28 maja 1921 roku wspólnie z Królewskohuckim Pułkiem Piechoty obsadził pozycje obronne na linii Wielmierzowice – Krasowy – Łąki Kozielskie – Wódka.

2 czerwca 1921 roku pułk wziął udział, wraz z oddziałem szturmowym marynarzy dowodzonym przez kpt. Roberta Oszka, w kontrataku zakończonym zdobyciem Lichyni. Na skutek przełamania przez niemiecki oddział, powstańczej obrony w miejscowości Lichynia, a następnie Zimnej Wódki i Zalesia Śląskiego wojska powstańcze zostały zmuszone do wycofania się na drugą linię obronną, gdzie pozostał do czasu zakończenia walk.

Po zakończeniu III Powstania Śląskiego i demobilizacji, Franciszek Szymkowiak powrócił do rodzinnej miejscowości w Wielkopolsce. Jednak w czerwcu 1922 roku, po powrocie części Górnego Śląska do Polski i utworzeniu autonomicznego województwa śląskiego, Franciszek Szymkowiak wyjechał na Śląsk.

w Świętochłowicach, który ukończył z wynikiem dobrym.

Wojna

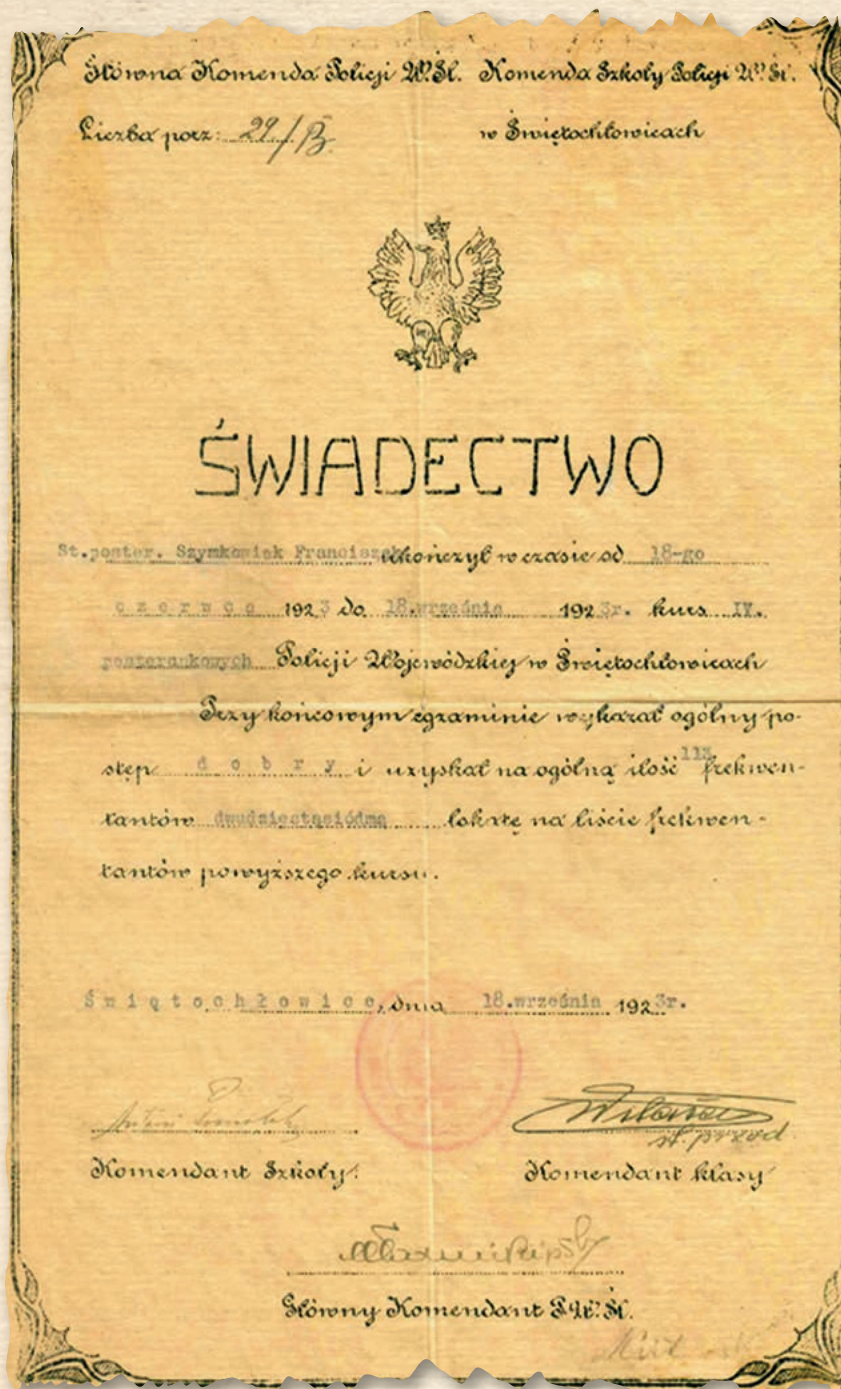
W miarę spokojną służbę policyjną przerwał 1 września 1939 roku. Choć na Śląsku działania niemieckich grup dywersyjnych były przeprowadzane już od 23 sierpnia 1939 roku, w których to Freikorps Ebbinghaus, atakował przygraniczne zakłady przemysłowe, posterunki graniczne i celne oraz miejscowości. Na pierwszej linii walki z tymi grupami stanęli funkcjonariusze Policji Województwa Śląskiego. Warto wspomnieć, że w okresie od 23 sierpnia do 2 września 1939 roku śląscy policjanci stoczyli ponad 4 bitwy i 40 po-

tyczek z niemieckimi dywersantami.

Ostatnia akcja funkcjonariuszy PWŚl. miała miejsce w nocy z 2 na 3 września 1939 roku na terenie Katowic przy ul. Marszałka Piłsudskiego (obecnie ul. Warszawska). Rozbito wówczas oddział Freikorpsu ukrywający się w siedzibie Dutsche Banku. W tej akcji jako dowódca plutonu brał udział Franciszek Szymkowiak. W dniu 3 września 1939 roku zgodnie z rozkazem Wojewody Śląskiego, wraz z pozostałymi na terenie Katowic funkcjonariuszami PWŚl., ewakuował się na wschód do punktów koncentracji, wyznaczonych dla Korpusu Policji Województwa Śląskiego w Mostach Wielkich i Tarnopolu (obecnie Ukraina).

Franciszek Szymkowiak z dziećmi: Hubertem, Dorotą i Urszulą w swoim ogródku na terenie Katowic. Lato 1936 roku

Świadectwo Franciszka Szymkowiaka, ukończenia kursu Nr IV posterunkowych w Szkole PWSł. w Świętochłowicach, w okresie od 18 czerwca 1923 roku do 18 września 1923 roku, z wynikiem dobrym

Powrót

W dniu 22 września 1922 roku w Katowicach został przyjęty do służby w Policji Województwa Śląskiego (PWSł.), z przydziałem do Komendy Miejskiej i Powiatowej PWSł. w Katowicach jako funkcjonariusz służby mundurowej (odpowiednik współczesnej służby prewencyjnej) w Komisariacie II PWSł. w Katowicach. W tym komisariacie pełnił służbę

bez przerwy, aż do niedzieli 3 września 1939 roku.

W dniu 1 czerwca 1923 roku jako wzorowy funkcjonariusz PWSł. został awansowany na stopień służbowy – starszego posterunkowego PWSł. przez ówczesnego Wojewodę Śląskiego Antoniego Schultisa. Latem 1923 roku został skierowany na kurs nr IV dla posterunkowych służby mundurowej w Szkole PWSł.

Niewola

Z wysokim prawdopodobieństwem w drugiej połowie września 1939 roku Franciszek Szymkowiak został wzięty do niewoli w rejonie Tarnopola przez żołnierzy Armii Czerwonej i przekazany do dyspozycji NKWD. Jako jeńiec wojenny – funkcjonariusz polskiej Policji, został zesłany przez Sowietów do Obozu Specjalnego NKWD w Ostaszkwie.

Jedyną informację o jego losie, żona otrzymała od byłego funkcjonariusza Policji Województwa Śląskiego, w grudniu 1939 roku. Policjant ten został zwolniony przez Sowietów z Obozu Specjalnego NKWD w Ostaszkwie. Była to fotografia i kartka z adresem obozu.

W dniu 5 marca 1940 roku Ludowy Komisarz Spraw Wewnętrznych ZSRR Ławrientij Beria skierował do Józefa Stalina notatkę Nr 794/B, w której zdefiniował, że polscy jeńcy wojenni (14 736 osób – w tym 97% Polaków) oraz więźniowie w więzieniach Zachodniej Białorusi i Ukrainy (18 632 osób, z tego 1207 oficerów – w tym ogółem 57% Polaków) są „zdeklarowanymi i nie rokującymi nadziei poprawy wrogami władzy radzieckiej”. Stwierdził, że NKWD ZSRR uważa za uzasadnione rozstrzelanie 14 700 jeńców i 11 000 więźniów, bez wzywania skazanych, bez przedstawiania zarzutów, bez decyzji o zakończeniu śledztwa i aktu oskarżenia.

Zgodnie z notatką Biuro Polityczne KC WPK tego dnia wydało decyzję nr P13/144 z zaproponowaną przez Berię treścią, chociaż bez podania liczb.

W dniu 22 marca 1940 roku Beria wydał rozkaz nr 00350 – „O rozładowaniu więźniów NKWD USRR i BSRR” – w tych więzieniach większość więźniów stanowili polscy policjanci i oficerowie WP. Dnia 1 kwietnia 1940 roku z Moskwy wysłano trzy pierwsze listy – zlecenia skierowane do obozu ostaszkwowskiego. Zawierały nazwiska 343 osób i były początkiem akcji „rozładowania obozów”.

Akcja „rozładowania obozu”, co w rzeczywistości oznaczało likwidację więzionych w nim jeńców, rozpoczęła się 4 kwietnia i trwała do 19 maja 1940 roku. ▶

► Odkryto się to na podstawie, sporządzonych w Moskwie, 65 list śmierci, na których znalazły się nazwiska 6 316 jeńców. Likwidacji uniknęło 127 osób, które trafiły do innych obozów. Obóz rozwiązano definitywnie w lipcu 1940 roku.

Śmierć

W dniu 13 kwietnia 1940 roku Franciszek Szymkowiak został przewieziony wraz z innymi jeńcami z ostaszowskiego obozu do siedziby Okręgowego Zarządu NKWD w Kalininie (obecnie Twer) i brutalnie zamordowany strzałem w tył głowy w piwnicach siedziby NKWD w nocy z 13 na 14 kwietnia 1940 roku.

We wczesnych godzinach rannych ciało śp. Franciszka Szymkowiaka wraz z pozostałymi zwłokami zamordowanych polskich jeńców wojennych, zostało przewiezione w rejon wioski Miednoje – kompleksu leśnego i wrzucone przez funkcjonariuszy NKWD do wcześniej przygotowanego „dołu śmierci”. Los jego jak i innych polskich jeńców wojennych osadzonych w Obozie Specjalnym NKWD w Ostaszkwie na pięćdziesiąt lat został okryty tajemnicą.

Poszukiwania

Po zakończeniu II wojny światowej w Europie, w rodzinie asp. Franciszka Szymkowiaka odżyła nadzieja na powrót męża i ojca do domu. Małżonka zwróciła się m.in. do Polskiego Czerwonego Krzyża o pomoc w odnalezieniu męża, co niestety spełzło na niczym. Długo i bezskutecznie oczekiwała na jakąkolwiek wiadomość o swoim mężu. Niestety, mimo starań, jakakolwiek informacja na jego temat nie dotarła.

O tak zwanej liście ostaszowskiej, oficjalnie rodzina śp. Franciszka Szymkowiaka dowiedziała się w 1990 roku, gdy ówczesny Prezydent Polski gen. Wojciech Jaruzelski przywiózł, przekazane przez ostatniego Przywódcę ZSRR Michaiła Gorbaczowa, dokumenty – listy przewozowe NKWD z Obozów Specjalnych w Kozielsku i Ostaszkwie oraz spis polskich jeńców wojennych osadzonych w obozie w Starobielsku. Tam, wśród wielu innych było umieszco-

ne nazwisko śp. Franciszka Szymkowiaka.

Dzisiaj Miednoje, miejsce ostatecznego spoczynku polskich policjantów więzionych w Obozie Specjalnym NKWD w Ostaszkwie, jest największą nekropolią policyjną na świecie. Przez lata było miejscem zapomnianym. Po przywróceniu go pamięci, rodziny zamordowanych, skupione w środowisku Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r. i Rzeczpospolita Polska podjęły działania, aby „doły śmierci” stały się mogiłami, a miejsce spoczynku – cmentarzem wojennym. Starania te zostały zwieńczone 2 września 2000 roku uroczystym otwarciem i poświęceniem trzeciego, największego cmentarza Ofiar Zbrodni Katyńskiej. Spoczywa na nim 6 311 polskich jeńców więzionych przez NKWD w ostaszowskim obozie.

Pamięć

W dniu 5 października 2007 roku decyzją Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Lecha Kaczyńskiego, śp. Franciszek Szymkowiak wraz z innymi policjantami, został pośmiertnie awansowany na stopień aspiranta Policji Państwowej.

Również władze Katowic uhonorowały postać przedwojennego policjanta. Podczas XLIX sesji Rady Miejskiej Katowice, która miała miejsce

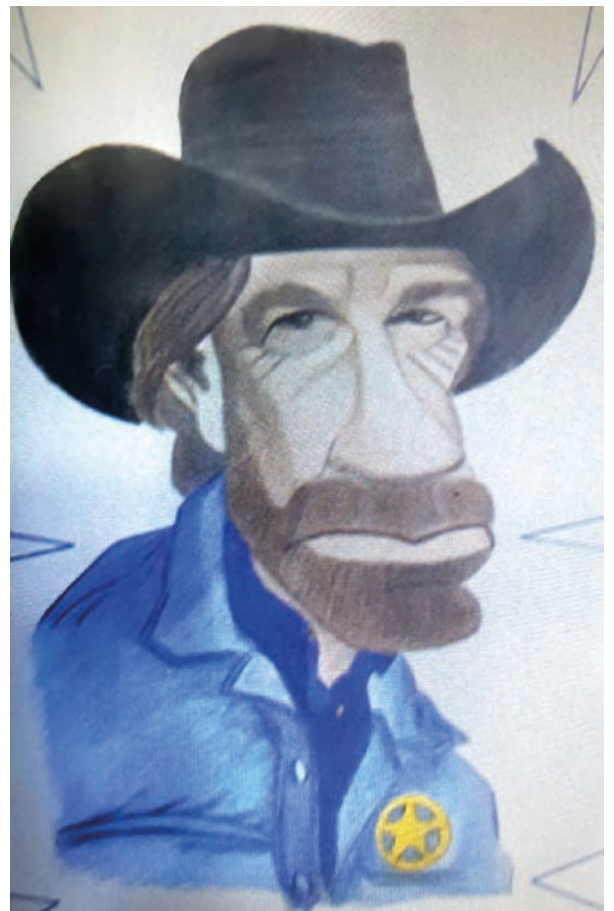
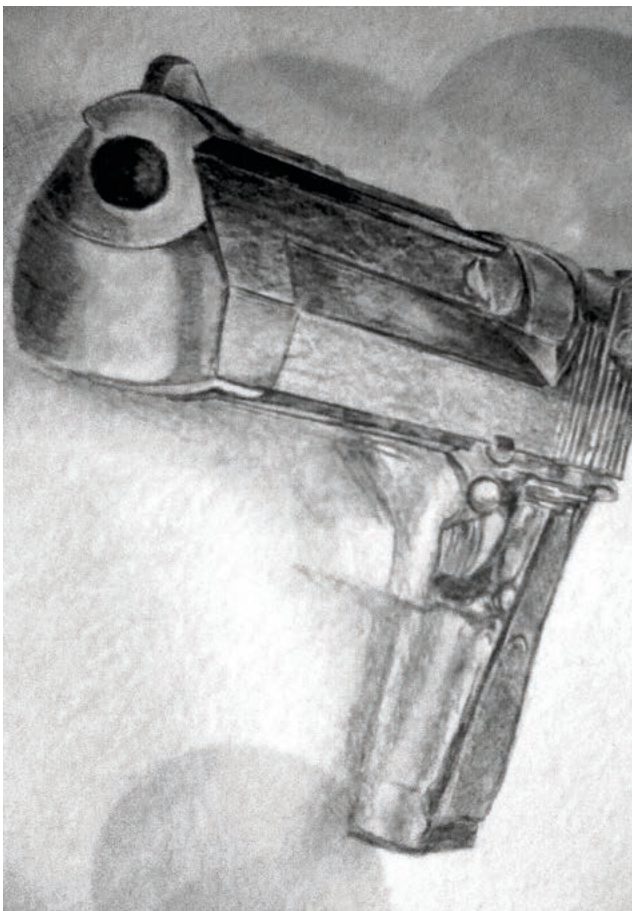
w dniu 23 listopada 2017 roku ogłoszono uchwałę NR DS-1028/17, dotyczącą nadania na wniosek Zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Rodzina Policyjna 1939 r. zs. w Katowicach nazwy placowi u zbiegu ul. T. Kościuszki, A. Zgrzebnioła i Łąbedziej w Katowicach – „Skwer Franciszka Szymkowiaka”.

Śp. aspirant Franciszek Szymkowiak został odznaczony za pracę w dziele odzyskania niepodległości oraz służbę w Policji Województwa Śląskiego:

- Krzyżem Zasługi za Dzielność (pośmiertnie – 2009)
- Medalem Niepodległości,
- Krzyżem Zasługi RP (brązowy),
- Śląską Wstęgą Waleczności i Zasługi kl. I,
- Medalem Pamiątkowy za Wojnę 1918-1921,
- Medalem Za Udział w Wojnie Obronnej (pośmiertnie – 1991),
- Medalem Dziesięciolecia Odzyskania Niepodległości 1918-1928,
- Medalem Za Długoletnią Służbę (brązowym),
- Odznaką Pamiątkową „Powstańca Broni”,
- Odznaką Honorową „Orlęta”,
- Odznaką Pamiątkową Wojsk Wielkopolskich (1918-1919),
- Odznaką Pamiątkową Dziesięciolecia Policji Woj. Śląskiego (1922-1932).

Tablica epitafijna śp. aspiranta Franciszka Szymkowiaka – ofiary zbrodni katyńskiej na Polskim Cmentarzu Wojennym w Miednoje (Rosja)

Rys. asp. szt. Anna Witkowska – Zakład Służby Kryminalnej Szkoły Policji w Katowicach

Rowerem po zdrowie dla Antosia

28 maja 2021 r. wykładowca Zakładu Prewencji i Ruchu Drogowego Szkoły Policji w Katowicach kom. Tomasz Dzierga w wyjątkowej asyście pojazdów Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Inspekcji Transportu Drogowego, Pogotowia Ratunkowego, Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, rowerzystów, motocyklistów, pojazdu specjalnego Rosomak i innych pojazdów darczyńców tego wydarzenia, wyruszył rowerem z rodzinnych Siemianowic Śląskich do Madrytu – stolicy Hiszpanii.

Głównym celem rajdu rowerowego była pomoc rodzicom dwuletniego Antosia Radło, którzy na bieżąco potrzebują ogromnych środków finansowych na codzienną rehabilitację ruchową syna.

Antoś Radło to syn policjanta pełniącego na co dzień służbę w Komisarzacie Autostradowym Policji w Gliwicach. Urodził się on z encefalopatią niedotleniowo-niedokrwienną, padaczką oraz korowym zaburzeniem widzenia i wodogłowiem. Mimo częstych pobytów w szpitalach, Antek ciągle walczy z losem i obdarowuje otoczenie swoim uśmiechem.

Nasz Policjant już wcześniej, wielokrotnie angażował się w akcje charytatywne dla potrzebujących, choć nieznanymi mu osobiście osobom lub fundacji. Tym razem chciał, aby było inaczej. To pierwsza rodzina, którą chciał wesprzeć finansowo. I choć już wcześniej ją wspierał, to było to organizowane na dużo mniejszą skalę. Kilkakrotnie zbierał pieniądze wśród swoich znajomych organizując w 2019-2020 r. wyjazdy rowerowe np. do komend Policji województwa śląskiego.

Ten wyjazd jednak miał być szczególny i wyjątkowy. Pierwotnie To-

masz Dzierga chciał uzyskać sporą sumę pieniędzy, czyli 3445 zł – tyle, ile kilometrów dzieli jego rodzinne miasto od Madrytu. Jednak po ogłoszeniu akcji zbiórki pieniędzy dla Antosia, której formą podziękowania była możliwość śledzenia 22-dniowej relacji z wyprawy rowerowej publikowanej codziennie na portalu społecznościowym Tomasza oraz losowanie nagród ufundowanych przez pozyskanych przez niego darczyńców, kwota wsparcia dla rodziców zaczęła szybko rosnąć i przerosła oczekiwania naszego wykładowcy. Zarówno sam organizator, jak i ro-

dzice Antosia nie ukrywali zachwytu skalą tego spontanicznego wsparcia dla chłopca.

ORGANIZACJA

Przygotowania do wyjazdu rozpoczęły się pod koniec lutego 2021 r. To wtedy narodził się pomysł, aby zamiast podróżować rowerem jak co roku po Polsce, tym razem wyruszyć poza jej granice. Na początku komisarz chciał jechać do Moskwy, jednak pandemia uniemożliwiła mu zdobycie odpowiednich pozwoleń, dlatego wybrał jeden z cieplejszych krajów w drugim kierunku – Hiszpanię. Pierwsze dni organizowania wyprawy rowerowej to ciągłe liczenie kilometrów na mapie i prowadzenie trasy rowerowej. Następnie konieczne było wysyłanie przygotowanych kilkunastu pism do instytucji, firm i osób, które mogłyby udzielić wsparcia w wyprawie. Okazało się, że znacząca większość odpowiedzi była pozytywnie. Swoje poparcie akcji okazali np. gen dyw. Roman Polko, dyrektor Biura Komunikacji Społecznej KGP insp. dr Mariusz Ciarka, Komendant Wojewódzkiej Policji w Katowicach nadinsp. Roman Rabsztyn, a także kilku ambasadorów.

W DROGĘ

W piątek 28 maja 2021 r. przed godziną 8⁰⁰ na ulicę w Siemianowicach Śląskich, gdzie zamieszkuje komisarz zaczęły zjeżdżać się pojazdy służb mundurowych i nie tylko. Niezwykłe wrażenie robiły najnowsze radiowozy Policji BMW czy kołowy transporter opancerzony Rosomak. Firma Rosomak S.A. jest właśnie z Siemianowic Śląskich i także bez wahania postanowiła pomóc w tym przedsięwzięciu także przekazaniem dla Antosia sporej sumy pieniędzy. Na przybyłych na miejsce startu mieszkańców, przedszkolaków, uczniów szkół czekała darmowa kawa, lody, słodczyce, owoce i wiele atrakcji do których zachęcały maskotki: policyjna – Sznupek, straży miejskiej i Legendii, rozdające balony oraz odblaski. Jednym słowem wyjątkowy start charytatywnej wyprawy udał się w 100%. Pewność tego stwierdzenia to obserwacja uśmiechów na twarzach dzieci, ▶

Na starcie

W Monachium

Budynek żandarmerii w Saint Tropez

▶ podekscytowanie i ich zadowolenie. To niewątpliwie dodało skrzydeł Tomaszowi do wykonania swojego założenia i przejechania tak sporego dystansu swoim rowerem. Dokładnie o godzinie 10⁰⁰ dyrektor Silesia Marathon – Pan Bohdan Witwicki pistoletem startowym rozpoczął wyprawę komisarza Dziergi. Kolumna pojazdów z włączonymi sygnałami uprzywilejowania pilotowała komisarza wraz z wieloma innymi rowerzystami do granic miasta.

NIEŁATWA TRASA

I tak zaczęło się zdobywanie kilometrów, które wcześniej zostały zaplanowane. Już tego samego dnia Tomasz wjechał do Czech i mimo nienajlepszej pogody osiągnął swój

cel dnia. Tak też było każdego dnia. Mimo, iż wiele osób nie wierzyło, że mu się uda, ponieważ codziennie zaplanował pokonywanie około 160 km, a nieraz zdarzało się, że było ich nawet 230. To jego upór i determinacja spowodowały, że musiało się udać.

Awarie jakie spotkały naszego wykładowcę na trasie spowodowały, iż jeszcze więcej dowiedział się o ludziach. Już na początku, gdy doszło do awarii dynama był zdany na dobrą wolę mieszkańców krajów, które odwiedzał. Zdecydowana większość chętnie łądowała mu telefon, powerbanki, zegarek czy kamerkę. Pozwalano mu rozbijać namiot na swojej posesji, bardzo często zapraszając do skorzystania z przysz-

nica i toalety w swoim domu, a nawet częstując posiłkiem. Spotkania na drodze z rodakami mieszkającymi wiele lat na obczyźnie powodowały uśmiech, a nieraz serdeczne uściski, jakby wszyscy byli dobrymi przyjaciółmi.

POMOC W PODRÓŻY

Warto dodać, że dzięki zaangażowaniu wiceprezydenta Krajowego Zarządu Sekcji Polskiej IPA asp. szt. Janusza Podzorskiego oraz sekretarza Prezydium Śląskiej Grupy Wjewódzkiej IPA insp. Dariusza Walczaka o charytatywnej wyprawie dowiedziały się sekcje stowarzyszenia na trasie Tomasza Dziergi. Dzięki temu były spotkania z policjantami w Niemczech i w Hiszpanii, a także rowerzysta mógł w niektórych miastach liczyć na nocleg w hotelach. W Hiszpanii w mieście Calafell policjanci pilotowali na sygnałach uprzywilejowania naszego rowerzystę najpierw z hotelu do miejscowego komisariatu, a po jego zwiedzaniu i wspólnych zdjęciach, do granic miasta. W stolicy Hiszpanii policjant został przyjęty przez komendanta ds. bezpieczeństwa ruchu drogowego policji miejskiej Madrytu Antonia Gomeza Montejana, który jest także wiceprezydentem IPA Espana. Pokazał on naszemu wykładowcy ciekawe miejsca w mieście, a następnie zaprosił na międzynarodową konferencję. Za ukończeniem celu podróży komisarz Dzierga otrzymał gromkie brawa i słowa uznania od policjantów z Hiszpanii, Portugalii, Peru, Meksyku i innych.

Komisarz Tomasz Dzierga połączył pomoc dla innych, zwiedzanie i edukację w jednym przedsięwzięciu. Mimo, iż podkreślał, że z tego przedsięwzięcia nie chce otrzymać żadnych profitów, to jednak ma masę wspomnień oraz ogromną naukę przepisów ruchu drogowego, które obowiązują w innych państwach Europy. Mimo, że dopiero zakończył akcję, już myśli nad kolejnym wyzwaniem, aby zachęcić ludzi do pomocy innym. Jak to mówią: apetyt rośnie w miarę jedzenia, a zebrane 30560 zł i 120 € to wysoko podniesiona poprzeczka, którą nasz wykładowca niewątpliwie będzie chciał podnieść jeszcze wyżej za rok. ■

Granica Hiszpanii

Policyjna eskorta w Calafell

Biblioteczka

**NOWOŚCI
wydawnicze**

Czas pracy kierowcy

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

78

Czas pracy kierowcy

KATOWICE 2020

Celem pracy jest zebranie i przedstawienie problematyki czasu pracy kierowców oraz zwrócenie uwagi na sposoby manipulacji w urządzeniach, które mają pilnować przestrzegania norm prawnych dotyczących czasu pracy kierowców. W pracy przedstawiono również sposób, w jaki powinna odbyć się kontrola czasu pracy kierowcy na drodze.

Znaczenie tych wszystkich norm jest bardzo istotne – ich celem jest bowiem ograniczenie do minimum obecnych w ruchu drogowym kierowców przemęczonych, niezdolnych do zachowania należytego bezpieczeństwa w prowadzeniu pojazdu.

Obowiązki policjanta pełniącego służbę w policyjnej izbie dziecka

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

79

Obowiązki policjanta pełniącego służbę w policyjnej izbie dziecka

KATOWICE 2020

Opracowanie ma na celu udzielenie informacji na temat zasad funkcjonowania policyjnej izby dziecka. Udzieli również odpowiedzi na pytanie o dalszy etap postępowania z nieletnim umieszczonym w PID.

Policyjna izba dziecka (PID) pełni podobną funkcję do pomieszczenia dla osób zatrzymanych (PdOZ), przy czym odnosi się do szczególnej kategorii osób jakimi są osoby nieletnie. Można w niej zatem m.in. umieścić nieletniego, wobec którego istnieje uzasadnione podejrzenie, że popełnił czyn karalny i zachodzi uzasadniona obawa jego ukrycia się lub zatarcia śladów tego czynu, albo gdy nie można ustalić jego tożsamości.

Podręcznik dla słuchacza szkolenia zawodowego podstawowego – szkolenie strzeleckie

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

81

Podręcznik dla słuchacza szkolenia zawodowego podstawowego – szkolenie strzeleckie

KATOWICE 2021

Podręcznik przeznaczony jest przede wszystkim dla słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego, jednakże ze względu na zawarte w nim treści i poruszaną tematykę może stanowić materiał pomocniczy dla słuchaczy odbywających kursy specjalistyczne oraz szkolenia w ramach doskonalenia zawodowego.

Zawarto w nim kompendium wiedzy niezbędnej dla policjantów rozpoczynających swoją „przygodę” z bronią palną oraz szkoleniem strzeleckim jako przedmiotem ściśle zawodowym.

Podręcznik wskazuje na ważne aspekty szkolenia strzeleckiego przydatne w połączeniu z rozwiązaniami praktycznymi.

Agresja i przemoc stosowana wobec funkcjonariuszy policji

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

82

Agresja i przemoc stosowana wobec funkcjonariuszy policji

KATOWICE 2021

Jednym z zadań Policji jest pilnowanie ładu i porządku publicznego, a przy tym ochrona społeczeństwa przez sprawcami popełniania czynów zabronionych.

Policjanci, służąc społeczeństwu są niejednokrotnie znieważani czy też naruszana jest ich nietykalność. Zauważamy też wzrost wydarzeń związanych z czynną napaścią na policjantów, co jest bardzo niepokojące.

Dlatego też ważna jest reakcja zarówno wymiaru sprawiedliwości, jak i społeczeństwa, które ocenia często pracę Policji na podstawie informacji medialnych.

Krzyże zasługi dla honorowych krwiodawców, październik 2020 r.

Odświeżenie tablicy Augustyna Bańcyzka, grudzień 2020 r.

Montaż instalacji fotowoltaicznej, grudzień 2020 r.

Insp. Jarosław Gałuszka nowym komendantem, luty 2021 r.

Nominacja generalska dla nadinsp. Rafała Kocharczyka, lipiec 2021 r.

Specjalistyczny ambulans dla szkoły, sierpień 2021 r.

Święto Policji, lipiec 2021 r.